

URADNI LIST

SOCIALISTIČNE REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka 30

Ljubljana, četrtek 22. septembra 1983

Cena 50 dinarjev

Leto XL

1249.

Na podlagi drugega odstavka 196. člena zakona o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih (Uradni list SRS, št. 24/79 in 12/82) in v zvezi z odlokom o najvišjih cenah pšenične moke in zdroba (Uradni list SFRJ, št. 39/83) izdaja Izvršni svet Skupščine SR Slovenije

ODLOK

o vplačilu razlik v cenah pšenične moke in zdroba

1. člen

Organizacije združenega dela in imetniki obratovalnic iz 4. točke odloka o najvišjih cenah pšenične moke in zdroba (Uradni list SFRJ, št. 39/83) morajo razlike v cenah, nastale s povečanjem cen pšenične moke in zdroba na zalogi in ugotovljene s popisom zalog, v tridesetih dneh od uveljavitve tega odloka vplačati na žiro račun Zavoda SR Slovenije za rezerve, št. 50101-637-58020.

Zavod SR Slovenije za rezerve uporabi sredstva razlik v cenah iz prejšnjega odstavka za financiranje republiških tržnih blagovnih rezerv.

2. člen

Z denarno kaznijo od 10.000 do 100.000 din se kaznuje za prekršek organizacija združenega dela, če ne ravna po prvem odstavku prejšnjega člena.

Z denarno kaznijo od 5.000 do 10.000 din se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba organizacije združenega dela, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo od 5.000 do 50.000 din se kaznuje za prekršek imetnik obratovalnice, če ne ravna po prvem odstavku prejšnjega člena.

3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 426-01/82-1/1

Ljubljana, dne 1. septembra 1983.

Izvršni svet Skupščine
Socialistične republike Slovenije

Podpredsednik
Dušan Sinigoj l. r.

1250.

Na podlagi tretjega odstavka 32. člena zakona o energetskem gospodarstvu (Uradni list SRS, št. 33/81) in tretjega odstavka 271. člena zakona o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih (Uradni list SRS, št. 24/79, 12/82) in ker ukrepi za zmanjšanje porabe električne energije še niso urejeni v samoupravnem sporazumu o temeljih plana Republiške energetske skupnosti izdaja Izvršni svet Skupščine SR Slovenije

ODLOK

o začasnih ukrepih za zmanjšanje porabe električne energije

1. člen

Za zagotovitev smotrne oskrbe uporabnikov z električno energijo v okviru razpoložljivih količin in za prilagajanje porabe električne energije proizvodnim možnostim, določa ta odlokčasne ukrepe za zmanjšanje porabe električne energije.

2. člen

Organizacije združenega dela, ki dobavljajo električno energijo uporabnikom, morajo potem, ko je izvedena prva in druga stopnja omejitve po uredbi o posebnih pogojih za dobavo električne energije (Uradni list SFRJ, št. 62/82, 4/83 in 19/83) in razpoložljive količine električne energije ne zadoščajo za pokrivanje vseh potreb uporabnikov po električni energiji v SR Sloveniji, izvajati omejitve v naslednjem obsegu in zaporedju:

3. s povečanim varčevanjem se zmanjša odjem električne energije uporabnikom na distribucijskem omrežju in neposrednih odjemalcev na prenosu do 10 odstotkov njihovega dejanskega odjema, pri TGA Kidričevo pa do 2,5 %,

4. pogodbenim odjemalcem, ki jim je elektrogospodarstvo Slovenije dalo samo pogojno soglasje za preskrbo z električno energijo, se dobava prekine,

5. dobava električne energije za proizvodnjo karbida in ferosilicija se omeji do 50 %, za elektroplavže pa do 40 %,

6. dobava električne energije za vse industrijske peči nad 250 kVA se omeji do 25 %, vsem pogodbenim uporabnikom na distribucijskem omrežju pa do 10 %,

7. dobava električne energije za vse industrijske peči nad 250 kVA se omeji do 50 %, za industrijske elektrolize nad 500 kVA pa do 25 %. Elektroliza aluminija v TGA Kidričevo se omeji z odklapljanjem elektrolize v hali A do 90 minut, elektroliza v hali B do 60 minut, pri čemer pa časovni presledek med dvema zaporednima odklopoma ne sme biti krajši od 100 ur,

8. dobava električne energije pogodbenim in nepogodbenim uporabnikom na distribucijskem omrežju se omeji do 20 %, gospodinjstvom pa do 15 %,

9. dobava električne energije za vse industrijske peči nad 250 kVA se omeji do 75 %, pogodbenim in nepogodbenim uporabnikom na distribucijskem omrežju pa do 30 %,

10. dobava električne energije za vse industrijske peči nad 250 kVA se omeji 100 %, pogodbenim in nepogodbenim uporabnikom na distribucijskem omrežju do 40 %, gospodinjstvom pa do 20 %,

11. dobava električne energije TGA Kidričevo se omeji do 50 %, če so omejitve predvidene za več kot 20 dni in

12. dobava električne energije pogodbenim in nepogodbenim uporabnikom na distribucijskem omrežju se omeji do 50 %, gospodinjstvom pa do 30 %.

Organizacije združenega dela, katerim se dobava električne energije omejuje za industrijske peči, lahko omejujejo porabo električne energije drugih naprav, vendar v obsegu omejitev, ki jih določa posamezna stopnja za industrijske peči.

3. člen

Omejitve iz 2. člena tega odloka ne veljajo za naslednje vrste odjemov:

- naprave, pri katerih bi prevelike omejitve lahko ogrožale ljudi in varnost objektov in strojev
- železniški promet
- Luka Koper v obsegu, ki je potreben za nato-varjanje in iztovarjanje ladij
- premogovniki
- zdravstveni in terapevtski objekti po spisku
- črpalne vodovodne postaje
- objekti narodne obrambe po posebnem dogovoru
- službeni objekti Republiškega sekretariata za notranje zadeve ter Uprave javne varnosti po spisku
- klavnice
- hladilnice po spisku
- molžarne in njihovi kooperanti
- pekarnice
- mlekarnice
- plinarne
- RTV
- PTT
- tiskanje dnevnega časopisja
- letališča
- valilnice in njihovi kooperanti
- perutninske in prašičerejske farme in njihovi kooperanti
- žičnice po spisku
- obmejna carinska služba
- črpalne in čistilne naprave odpadnih voda
- sušilnice hmelja v času obiranja.

Dobave električne energije uporabnikom iz prejšnjega odstavka se lahko omejijo, če so potrebni izklopi celih območij in ko odjema teh odjemalcev ni mogoče zaščititi iz tehničnih razlogov.

4. člen

Organizacijam združenega dela, ki pretežno proizvajajo za izvoz na konvertibilno področje, se omeji dobava električne energije v vsaki stopnji omejitve za polovico manj kot ostalim uporabnikom.

5. člen

Seznam organizacij združenega dela iz prejšnjega člena tega odloka pripravi Gospodarska zbornica Slovenije v sodelovanju s Samoupravno interesno skupnostjo za ekonomske odnose s tujino ter dostavi organizacijam združenega dela, ki dobavljajo električno energijo.

6. člen

Glede na razpoložljivo količino električne energije določi elektrogospodarstvo Slovenije v soglasju s predsednikom Republiškega komiteja za energetiko stopnjo omejitev dobave električne energije.

Prehod iz ene na drugo stopnjo omejitev dobave električne energije je dovoljen le v primeru, ko je v celoti izvršena predhodna stopnja omejitev, kar ugotovi elektrogospodarstvo Slovenije v soglasju s predsednikom Republiškega komiteja za energetiko.

7. člen

Če nastopijo razmere, ki lahko povzročijo razpad elektroenergetskega omrežja v SR Sloveniji, zaradi česar je potrebno nemudoma ukrepati, lahko elektrogospodarstvo Slovenije izvaja stopnje omejitev dobav samostojno, dokler ne preneha neposredna nevarnost razpada elektroenergetskega omrežja.

O ukrepih iz prejšnjega odstavka elektrogospodarstvo Slovenije obvesti takoj predsednika Republiškega komiteja za energetiko.

8. člen

Neposredno nadzorstvo nad uporabo tega odloka opravlja pristojna elektroenergetska inšpekcija.

9. člen

Z denarno kaznijo od 10.000 do 100.000 dinarjev se kaznuje za prekršek organizacija združenega dela, če:

- dobavlja električno energijo uporabnikom v večjem obsegu kot je za posamezne stopnje omejitev določeno v 2. in 3. členu tega odloka,
- dovoli prehod iz ene v drugo stopnjo omejitev dobave in pri tem ne izvede predhodno stopnjo omejitev v celotnem obsegu.

Z denarno kaznijo od 1.000 do 5.000 din se kaznuje tudi odgovorna oseba organizacije združenega dela, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

10. člen

Ta odlok se bo uporabljal, dokler ukrepi za zmanjšanje porabe električne energije ne bodo urejeni v samoupravnem sporazumu o temeljih plana Republiške energetske skupnosti, najdlje pa do 1. 6. 1984.

11. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 331-02/82-5/8-1

Ljubljana, dne 15. septembra 1983.

Izvršni svet

Skupščine Socialistične republike Slovenije

Predsednik

Janez Zemljarič l. r.

1251.

Na podlagi 161. člena in prvega odstavka 165. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 44/82), 19. člena zakona o davku iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti (Uradni list SRS, št. 18/80 in 23/83) in 26. člena zakona o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovojevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (Uradni list SRS, št. 33/80 in 23/83) izdaja Izvršni svet Skupščine SR Slovenije

ODLOK**o obrestni meri zamudnih obresti za davke in prispevke****1. člen**

Zamudne obresti za nepravočasno plačane davke občanov po 161. členu in prvem odstavku 165. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 44/82), za nepravočasno plačani davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti po 19. členu zakona o davku iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti (Uradni list SRS, št. 18/80 in 23/80) ter za nepravočasno plačane prispevke za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti po 26. členu zakona o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (Uradni list SRS, št. 33/80 in 23/83) so 35% na leto.

2. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o obrestni meri zamudnih obresti za davke občanov (Uradni list SRS, št. 1/83) in odlok o obrestni meri zamudnih obresti za davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti ter za prispevke za družbene dejavnosti (Uradni list SRS, št. 23/83).

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 440-02/83-12/1-1

Ljubljana, dne 15. septembra 1983.

Izvršni svet

Skupščine Socialistične republike Slovenije

Predsednik

Janez Zemljarič l. r.

1252.

Na podlagi 318. člena ustave SR Slovenije ter 18., 188., 189. in 190. člena zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80 in 33/80), sklepajo udeleženci, ki so označeni v naslednjih poglavjih, dogovor o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985. Dogovor o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985 (Uradni list SRS, št. 1/81) se spremeni in dopolni tako, da se v prečiščenem besedilu glasi:

DOGOVOR**o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985**

Udeleženci pri spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985 izhajajo iz stališč za spremembo in dopolnjevanje planskih aktov v SR Sloveniji za obdobje 1981—1985; ki jih je sprejela Skupščina SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 12/82) in dolgoročnega programa stabilizacije. Udeleženci izhajajo iz nužno-

sti odločnejše usmeritve v izvoz na konvertibilno področje in izboljševanja zunanje likvidnosti ter upoštevajo objektivno zaostrene pogoje gospodarjenja, ki terjajo spremembo posameznih nalog in obveznosti, še posebej zmanjševanje vseh oblik porabe, ki so jih udeleženci sprejeli z dogovorom o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985.

Naloge iz tega dogovora so sestavni del spremenjenih in dopoljenih samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljnih planov udeležencev tega dogovora.

1. člen

Udeleženci s tem dogovorom opredeljujejo skupne interese, ki so v razdobju 1981—1985 temeljnega pomena za družbeni razvoj SR Slovenije. V zvezi s tem prevzemajo konkretne naloge in obveznosti za njihovo usklajeno uresničevanje. Pri nadaljnjem razvoju družbenoekonomskih odnosov in drugih samoupravnih odnosov kot eni osnovnih nalog naslednjega srednjeročnega obdobja izhajamo iz tega, da je na podlagi ustave sprejeta vrsta sistemskih zakonov v federaciji in republiki, ki opredeljujejo nove osnove za razvoj teh odnosov. Poudarek bo predvsem na izpeljavi teh sistemskih osnov v samoupravnih in drugih aktih ter v akciji za uresničevanje v sistemu opredeljenih družbenoekonomskih delegatskih in drugih samoupravnih odnosov. Pri tem se bodo udeleženci zavzemali za večjo učinkovitost njihovega delovanja.

Pri razvoju proizvodjalnih sil imajo posebno vlogo krepitev materialne osnove samoupravljanja ter razvojne in stabilizacijske usmeritve pri povečanem izvozu in izboljšanju deviznobilančnih razmerij, zagotavljanje nujnih energetskega virov, primarnih kmetijskih proizvodov, ekonomsko upravičeno pridobivanje surovin in uresničevanje dolgoročne zasnovane kvalitetne preobrazbe slovenskega gospodarstva.

I. KRITERIJI ZA PRESTRUKTURIRANJE GOSPODARSTVA

Podpisniki: Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Gospodarska zbornica Slovenije, temeljne banke v Ljubljanski banki — Združeni banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana

2. člen

Izhajajoč iz temeljnih ciljev preobrazbe slovenskega gospodarstva v smeri povečanja deleža proizvodnje in storitev, ki so usmerjene v izvoz na konvertibilno območje in imajo dolgoročne pogoje za ustvarjanje višjega dohodka na zaposlenega in na vložena sredstva, gospodarnejše rabe in boljše oskrbljenosti z energijo, surovinami in primarnimi kmetijskimi proizvodi, sprejemajo udeleženci tega dogovora naslednje razvojne kriterije za proizvodne in investicijske programe:

— izvozna usmerjenost (neposredna in posredna) proizvodnje in storitev na trajnejših osnovah, ki zagotavlja znaten pozitivni plačilnobilančni učinek.

— razvojno-tehnološka intenzivnost proizvodnje in storitev, za katere je značilna visoka stopnja avtomatizacije proizvodnih procesov in visoka udeležba visokokvalificiranega ustvarjalnega dela,

- gospodarna raba energije in surovin,
- produktivnost in racionalizacija zaposlovanja,
- varovanje okolja, racionalna raba prostora in razporeditev proizvodnje v skladu s policentrično zasnovno regionalnega razvoja SR Slovenije, upošteva je specifične razvojne možnosti posameznih območij.

Razvojne kriterije iz prejšnjega odstavka bodo uporabljali pri ocenjevanju proizvodnih in investicijskih programov nosilci družbenega planiranja v gospodarstvu, zlasti še v asociacijah združenega dela, v temeljnih bankah in Združeni banki Ljubljanske banke, Gospodarski zbornici Slovenije, v splošnih združenjih in v družbenopolitičnih skupnostih. Podpisniki si bodo prizadevali, da proizvodne in finančne asociacije združenega dela v skladu s specifičnostmi posamezne dejavnosti določijo kazalce za kriterije in jih kvantitativno opredelijo v samoupravnih sporazumih o temeljih svojih planov.

3. člen

Pri podrobnejšem razčlenjevanju kriterijev iz tega dogovora pridobe organizacije združenega dela za programe, ki v enaki meri zadovoljujejo kriterije iz tega dogovora, prednost, če zagotavljajo večjo udeležbo lastnih ali združenih sredstev od predpisane.

4. člen

V industriji, razen v elektrogosposodarstvu in pridobivanju premoga, nafte, zemeljskega plina, rud, barvastih kovin in nekovinskih rudnin, kjer bodo uporabljena specifična merila, so minimalne zahteve oziroma omejitve za kvantitativno opredelitev kriterijev s kazalci naslednje:

1. Minimalni zahtevi glede ustvarjanja višjega dohodka ustrezajo proizvodni oziroma investicijski program, ki zagotavlja letni dohodek na delavca najmanj v višini 400.000 din, izražen v cenah iz leta 1979, in 0,30 dinarjev dohodka na uporabljen dinar investicijskih sredstev, upošteva jo stopnjo sredstev za reprodukcijo v višini najmanj 14,5 %.

2. Novi proizvodni programi oziroma investicijski projekti izpolnjujejo minimalne zahteve izvozne usmerjenosti, če predvidevajo vsaj 50 % svoje proizvodnje za izvoz na konvertibilno področje in znaten pozitiven plačilnobilančni učinek v konvertibilnih devizah. Izvoz osnovnih uvoznih in na jugoslovanskem trgu deficitarnih surovin (spisek 26 surovin in reprodukcijskega materiala) se tu ne upošteva. Izvozni kriterij ima izločilen značaj pri presoji investicij. Novi tehnološko napredni proizvodni programi oziroma investicijski projekti pa izpolnjujejo minimalne zahteve tega kriterija z vsaj 30 % deležem konvertibilnega izvoza.

Metodologijo za vrednotenje neto deviznega učinka bosta pripravili Ljubljanska banka — Združena banka in Komisija za oceno investicij v SR Sloveniji.

Šteje se, da minimalno zahtevo kriterija izvozne usmerjenosti zadovoljujejo tudi investicijski projekti in programi, ki za domači trg predvidevajo proizvodnjo osnovnih uvoznih in na jugoslovanskem trgu deficitarnih surovin (spisek 26 surovin in reprodukcijskega materiala) in osnovnih prehrabnih proizvodov. Pri teh programih mora biti izpolnjen pogoj, da devizni odliv v konvertibilnih devizah ne sme biti večji od ene tretjine vrednosti nove proizvodnje.

3. Proizvodni oziroma investicijski programi izpolnjujejo minimalne zahteve glede kriterija razvoj-

no-tehnološke intenzivnosti, če ustrezajo eni izmed naslednjih dveh skupin zahtev:

a) — delež nabavne vrednosti avtomatiziranih delov priprav v vrednosti vseh delovnih priprav, ki jih predvideva projekt oziroma program, je vsaj 80 %,

— projekt oziroma program predvideva vlaganja v razvoj in raziskave poprečno letno vsaj 3 % od planiranega bruto dohodka;

b) — delež delavcev z visoko in višjo strokovno izobrazbo znaša vsaj 15 % skupnega števila predvidenih zaposlenih delavcev,

— program predvideva vlaganja v razvoj in raziskave poprečno letno vsaj 6 % od planiranega bruto dohodka (dohodka, povečanega za amortizacijo po minimalnih stopnjah).

4. Proizvodni oziroma investicijski program ustrezajo kriteriju smotrne rabe energije, če predvidena proizvodna poraba energije ne presega 0,3 TJ na milijon din bruto dohodka.

5. Proizvodni oziroma investicijski program izpolnjuje kriterij racionalne rabe osnovnih uvoznih in na jugoslovanskem trgu deficitarnih surovin, če njihova skupna poraba (spisek 26 surovin in reprodukcijskega materiala) ne presega 0,8 denarnih enot na denarno enoto bruto dohodka.

6. Proizvodni oziroma investicijski program izpolnjuje kriterij racionalnega zaposlovanja, če predvidena proizvodnja ne zahteva več kot 2 delavca v bazični industriji oziroma ne več kot 6 delavcev v predelovalni industriji na 10 milijonov din vrednosti investicij v opremo.

Navedene zahteve se poostrijo ali ublažijo s korektivnim faktorjem, ki izraža različnost delovnih rezerv po občinah.

7. Prostorsko-ekološke zahteve oziroma omejitve so naslednje:

Zemljišč, ki po svojih lastnostih ustrezajo prvi in drugi kategoriji kmetijskih zemljišč in zemljišč predvidenih za melioracije, na katerih je možna intenzivna kmetijska proizvodnja, ni moč uporabiti za stavbna zemljišča. Izjeme so možne le v skladu s predpisi o kmetijskih zemljiščih.

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo v skladu s svojimi specifičnimi razmerami to prostorsko-ekološko omejitev po potrebi zaostriale.

Novega proizvodnega oziroma investicijskega programa ni moč izvajati, če z njim ni zagotovljeno vprašanje tehnološke vode v enaki kakovosti, kot je voda sprejemnika, pri čemer vrnjena voda ne sme biti slabša od drugega kakovostnega razreda.

Novega proizvodnega oziroma investicijskega programa ni moč izvajati, če predvideva uporabo pitne vode za tehnološko vodo. Za izjeme šteje tehnološko pogojena uporaba pitne vode oziroma, če poraba ne presega 500 m³ na milijon din bruto dohodka.

Da bi zagotovili skupno urejanje določenih ekoloških problemov, je le v območju oziroma conah, določenih za industrijo izven naselij, moč graditi nove gospodarske objekte, ki:

— imajo škodljive vplive na okolje, ki se jim ni moč izogniti,

— povzročajo prekomerne prometne obremenitve. Predlagane lokacije za investicijski program ni moč odobriti, če več kot ena četrtnina predvidoma zaposlenih na tej lokaciji potrebuje več kot pol ure

voznje na delo z javnim prometnim sredstvom ali je njihovo bivališče oddaljeno več kot 20 km, merjeno po prometnicah.

5. člen

Minimalne zahteve in omejitve iz prejšnjega člena se v celoti uporabljajo pri vrednotenju proizvodnih in investicijskih programov v industriji.

Za manjše rekonstrukcije in modernizacije v vrednosti pod 50 mio din, ki ne zahtevajo širitve površin na stari lokaciji niti dodatnih stroškov za izgradnjo infrastrukturnih objektov in ne povzročajo onesnaževanja okolja, se smiselno uporabljajo v 4. členu opredeljene minimalne zahteve in omejitve.

V drugih področjih gospodarstva (izven industrije) se minimalne zahteve uporabljajo smiselno v skladu z opredelitvami v samoupravnih sporazumih o temeljih planov ustreznih samoupravnih asociacij. Poleg tega se v posameznih panogah in dejavnostih uporabijo še nekateri specifični kriteriji oziroma minimalne zahteve, ki so opredeljene v nadaljnjih členih tega dogovora.

Minimalne zahteve in omejitve za proizvode in investicijske programe skupnih oziroma spremljajočih dejavnosti organizacij združenega dela se uporabljajo v okviru vrednotenja proizvodnih in investicijskih programov organizacij združenega dela, ki uporabljajo njihove storitve ali njihov pretežni del.

6. člen

Temeljne banke, združene v Ljubljansko banko — Združeno banko, Ljubljanska banka — Združena banka, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana in Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana zagotavljajo s samoupravnimi sporazumi o temeljih planov takšen sistem vrednotenja kazalcev za ocenjevanje industrijskih investicijskih programov, ki daje posameznim kriterijem iz tega dogovora naslednji delež v %: razvojno tehnološko intenzivnost — 30; izvozna usmeritev — 30; racionalna raba energije in surovin — 10; dohodek in racionalizacija zaposlovanja — 30.

Podpisniki se obvezujejo, da bodo namenili posebno pozornost tudi razvijanju sistema vrednotenja narodnogospodarskih učinkov v drugih dejavnostih.

7. člen

V skladu s I. poglavjem tega dogovora bo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predložil dopolnitev predpisov s področja investicij.

Navodilo za uporabo kriterijev prestrukturiranja gospodarstva je sestavni del tega dogovora in se objavi skupaj z njim.

8. člen

Republiški komite za družbeno planiranje do 31. decembra ugotovi in valorizira minimalne zahteve glede kriterijev iz 4. člena tega dogovora na podlagi statističnih podatkov o gibanju cen proizvajalcev industrijskih proizvodov in tečaja dolarja. Podpisniki se obvezujejo, da bodo to upoštevali pri kriterijih iz svojih planskih aktov.

II. EKONOMSKI ODNOSI S TUJINO

Podpisniki: Samoupravna interesna skupnost SR Slovenije za ekonomske odnose s tujino, Gospodar-

ska zbornica Slovenije, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper.

9. člen

Podpisniki bodo v okviru svojih pristojnosti sprejemali ukrepe, s katerimi bodo spodbujali temeljne organizacije združenega dela, da bodo v okviru asociacij združenega dela in izven njih spodbujale razvoj izvozne proizvodnje na načelu dohodkovne soodvisnosti ustvarjalcev in porabnikov deviz in s soudeležbo organizacij združenega dela pri skupno ustvarjenem prihodku vključno z deviznim prihodkom ob skupnem riziku in odgovornosti.

10. člen

S samoupravnim sporazumom o temeljih plana Samoupravne interesne skupnosti SR Slovenije za ekonomske odnose s tujino prevzemajo člani Samoupravne interesne skupnosti SR Slovenije za ekonomske odnose s tujino obveznost, da bodo v obdobju 1981—1985 dosegli najmanj 14% nominalno poprečno letno povečanje izvoza blaga in storitev oziroma najmanj 15% na konvertibilnem področju.

Tako bodo v obdobju 1981—1985 dosegli petkrat hitrejšo realno povečanje skupnega izvoza oziroma sedemkrat hitrejšo realno povečanje konvertibilnega izvoza od povečanja proizvodnje.¹

V okviru ustvarjenih in združenih deviznih sredstev ter v okviru devizno bilančnih možnosti bo v SR Sloveniji v obdobju 1982—1985 mogoče dosegati okoli 7% nominalno poprečno letno rast uvoza blaga² in storitev oziroma okoli 6% s konvertibilnega področja. Pri tem bo uvoz surovin in reprodukcijskega materiala s konvertibilnega področja naraščal okoli 8% nominalno poprečno letno. V obdobju 1981—1985 se bo tako uvoz blaga in storitev s konvertibilnega področja postopoma realno³ zmanjšal tako, da bo v letu 1985 za okoli 19% manjši kot leta 1980, uvoz surovin in reprodukcijskega materiala pa za okoli 11% manjši kot leta 1980. Organizacije združenega dela bodo zagotovile počasnejšo porabo deviz za neblagovne izdatke tako, da bo neblagovni devizni odliv rasel počasneje od priliva.

11. člen

Podpisniki dogovora se zavezujejo, da bodo odločitve na področju razvoja investicij, porabe blagovnih skladov, zaposlovanja, kadrov in organiziranosti podredili zagotavljanju zunanje likvidnosti ter izvoznih programov in izvozne strategije.

Zaradi nujnosti večje podpore konvertibilnemu izvozu blaga in storitev na konvertibilno območje bodo še naprej v veljavi ukrepi, s katerimi se zmanjšujejo davčne in nekatere druge obveznosti organizacijam — izvoznikom, nadaljevala se bo kreditna politika bank, prednostno obravnavale organizacije združenega dela, ki zaradi izvoza na konvertibilno področje zaidejo v izgubo, uvedlo združevanje sredstev za dodatno stimulacijo konvertibilnega izvoza v

¹ Ob predpostavljani rasti izvoznih cen 8% poprečno letno.

² Uvoz blaga brez energetskih surovin.

³ Ob predvideni rasti uvoznih cen 8% poprečno letno.

republikli in združevanje sredstev za naložbe v izvozne programe. Organizacije združenega dela izvoznice pa bodo sprejele ukrepe za povečanje produktivnosti dela in izboljšanje konkurenčnosti na zunanjih trgih. V tem okviru bodo tudi pospešile proizvodno, poslovno in dohodkovno povežovanje na enotnem jugoslovanskem trgu.

12. člen

S samoupravnimi sporazumi o temeljih svojih planov in s samoupravnim sporazumom o temeljih plana ekonomskih odnosov s tujino za obdobje 1981—1985 bodo temeljne in druge organizacije združenega dela sprejele svoje konkretne izvozne obveznosti in opredelile možnosti za uvoz ter prevzele svoj delež odgovornosti za uresničevanje projekcije, plačilne in devizne bilance Jugoslavije.

13. člen

V obdobju 1981—1985 bodo člani Samoupravne interesne skupnosti SR Slovenije za ekonomske odnose s tujino v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana ekonomskih odnosov s tujino za obdobje 1981—1985 združevali devizna sredstva za skupne gospodarske in družbene potrebe.

S samoupravnim sporazumevanjem in dohodkovnim povežovanjem bodo člani Samoupravne interesne skupnosti SR Slovenije za ekonomske odnose s tujino usmerjali razpoložljive devize (del deviz, ki jih zadržijo temeljne organizacije združenega dela) za potrebe proizvodnih in drugih dejavnosti skupnega pomena za uresničevanje prednostnih nalog družbenega plana SR Slovenije.

14. člen

V obdobju 1981—1985 bodo možnosti uvoza opreme in možnosti najemanja tujih kreditov za uvoz opreme usmerjene predvsem v naložbe na podlagi združevanja dela in sredstev na trajnejših dohodkovnih osnovah, ki bodo zagotavljale uresničevanje prednostnih nalog, opredeljenih z družbenim planom SR Slovenije za obdobje 1981—1985, med njimi pa prvenstveno v naložbe, ki bodo povečevale izvoz blaga in storitev na konvertibilno področje in zagotovile čimvečji neto devizni učinek ter izpolnjevale ostale kriterije pri prestrukturiranju gospodarstva.

15. člen

Zadolževanje organizacij združenega dela v tujini bo v skladu z možnostmi devizne in plačilne bilance Jugoslavije.

V tujini se bodo lahko zadolževale tiste organizacije združenega dela, ki so kreditno sposobne ter bodo v celoti prevzele odgovornost za vračanje najetih kreditov z ustvarjenimi in združenimi deviznimi sredstvi.

16. člen

Udeleženci dogovora bodo v okviru svojih pristojnosti spremljali stanje in probleme na področju zunanje likvidnosti ter sprejemali ustrezne ukrepe. Z usklajenim delovanjem bodo podpisniki dogovora ustvarjali pogoje za to, da bodo organizacije združenega dela uresničevale svojo odgovornost za stanje zunanje likvidnosti. Svoj del odgovornosti bodo prevzemale tudi banke.

Glede na izredni pomen nalog, ki jih na področju zunanje likvidnosti opravljajo pooblašene banke,

bo potrebno v bankah s samoupravnimi sporazumi o združevanju v temeljno oziroma združeno banko, s planskimi akti in z akti o izvajanju poslovne politike urediti:

— način vzdrževanja likvidnosti v tujini po stopnjah kritičnosti in ukrepe, ki so potrebni za vzdrževanje likvidnosti;

— opredeliti določila, kako se vzdržuje normalna likvidnost in znesek minimalne likvidnosti;

— v fazi minimalne likvidnosti bodo morali biti opredeljeni ukrepi, ki bodo vplivali na pospeševanje deviznega priliva združenega dela;

— pooblašene banke oziroma njihove članice bodo morale v svojih aktih, predvsem v aktu o tekoči poslovni politiki, nujno vgraditi ukrep, po katerem velja načelo, da banke ne bodo kreditirale svojih članic, s kratkoročnimi dinarskimi krediti, če članice ne zagotavljajo vnosa deviz v državo v zakonskih oziroma dogovorjenih rokih.

17. člen

Banke bodo na podlagi samoupravnih sporazumov o temeljih svojih planov zagotavljale prednostno usmerjanje sredstev za programe s trajnejšim znatnim pozitivnim učinkom na devizno bilanco, ki bo dosežen zlasti s povečanjem izvoza; banke bodo v investicije, ki zadovoljujejo izvozni kriterij, usmerjale tretjino bančnih sredstev namenjenih oziroma angažiranih v letih 1981—1985 za dolgoročne investicijske plasmaje v osnovna sredstva gospodarstva. Obenem bodo banke spremljale doseganje deviznih učinkov, predvidenih z investicijskimi programi, in v svoje samoupravne sporazume vgradile sankcije za neizpolnjevanje obveznosti.

Banke bodo zagotovile usmerjanje sredstev v uresničevanje investicijskih naložb, ki pomenijo pospeševanje ekonomskega sodelovanja z deželami v razvoju in z obmejnimi območji ter v te namene zagotavljale dopolnilna sredstva pod ugodnejšimi pogoji.

18. člen

Banke bodo s samoupravnim sporazumom o temeljih svojih planov zagotavljale večjo usmerjenost v izvoz na konvertibilno področje tudi:

— z zagotavljanjem kratkoročnih kreditov za izvoz in pripravo izvoza;

— z dajanjem ugodnejših pogojev pri kreditiranju izvoza in njegove priprave, zlasti pri kreditiranju izvoza opreme in izvajanju investicijskih del v tujini, posebno v državah v razvoju;

— z dajanjem prednosti izvozno usmerjeni proizvodnji pri koriščenju družbenih sredstev za kreditiranje drugih selektivnih namenov;

— z dajanjem ugodnejših pogojev pri kreditiranju naložb v turistične in gostinske objekte, namenjene inozemskemu turizmu.

19. člen

Organizacije združenega dela se bodo v sekcijah Gospodarske zbornice Slovenije dogovarjale za skupne nastope v posameznih državah in območjih ter oblikovale programe izvoza in uvoza v skladu s svojimi plani.

20. člen

Gospodarska zbornica Slovenije bo razvijala dopolnilno in funkcionalno izobraževanje delavcev za ekonomske odnose s tujino.

V skladu s sklepi in stališči Skupščine SR Slovenije o temeljnih usmeritvah za organiziranje in razvoj zunanjetrgovinske mreže ter zunanjetrgovinskih kadrov doma in v tujini bo Gospodarska zbornica Slovenije opredelila in izvajala ustrezne aktivnosti za enotnejši in racionalnejši nastop na tujih trgih, za zmanjšanje stroškov in za prerazporeditev mreže v tujini v smeri njene krepitve v državah v razvoju.

21. člen

Da bi omogočili temeljnim in drugim organizacijam združenega dela ter drugim podatke za spremljanje izvajanja planov ekonomskih odnosov s tujino, projekcije deviznobilančnega in plačilnobilančnega položaja in za tekoče ukrepe pri ekonomskih odnosih s tujino, bodo podpisniki na osnovi sprejetega posebnega dogovora zagotovili oblikovanje in delovanje celovitega informacijskega sistema za ekonomske odnose s tujino.

III. RAZMERJA PRI RAZPOREJANJU DOHODKA

Podpisniki: Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Gospodarska zbornica Slovenije, samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti na ravni republike, Služba družbenega knjigovodstva.

22. člen

Udeleženci dogovora ugotavljajo, da je zaradi tega, da bi usklajevali razpoložljive blagovne in kupne sklade, razvijali podlago za svobodno menjavo dela in samoupravno urejanje odnosov pri oblikovanju in delitvi sredstev za osebno in skupno porabo ter povečevali akumulacijsko in reprodukcijsko sposobnost, potrebno pri razporejanju dohodka uresničevati takšno razmerja, da se bodo v globalu gibala sredstva za osebne dohodke, za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb skupaj počasneje od rasti dohodka, pri čemer se bodo realni osebni dohodki na delavca v posameznem letu gibali v okviru gibanja produktivnosti.

Upošteva se konkretne vsakoletne pogoje in možnosti pridobivanja dohodka, ki bodo opredeljeni v letni resoluciji o politiki uresničevanja družbenega plana SR Slovenije, bodo udeleženci sprejemali konkretne usmeritve in aktivnosti glede gibanja posameznih oblik porabe.

Udeleženci dogovora bodo vztrajali, da bodo delavci pri razporejanju čistega dohodka za oblikovanje osebnih dohodkov upoštevali višino ustvarjenega dohodka in prispevek živega dela pri njegovem ustvarjanju, učinkovitosti upravljanja in gospodarjenja s sredstvi razširjene reprodukcije ter pogoje za pridobivanje dohodka.

23. člen

Udeleženci dogovora si bodo prizadevali za izpopolnjevanje sistema oblikovanja in delitve dohodka v cilju uspešnega uveljavljanja načel delitve po delu in rezultatih dela. Pri tem bodo zlasti zagotovili ustrežnejše vrednotenje proizvodnega dela v težjih delovnih pogojih ter dela ustvarjalnih strokovnjakov, organizatorjev v proizvodnji in poslovnih delavcev.

V tem smislu si bodo udeleženci dogovora prizadevali za učinkovito uresničevanje družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Sprejeti bodo tudi strokovno-metodološke podlage, ki bodo delavcem v združenem delu olajšale uveljavljanje tega družbenega dogovora.

24. člen

Udeleženci bodo izdelali skupne osnove in merila za ugotavljanje dela dohodka, ki je rezultat dela v izjemno ugodnih naravnih ali drugih pogojih, in se zavzemali, da se ta del dohodka uporabi v skladu z zakoni in samoupravnimi sporazumi.

25. člen

Službe družbenega sistema informiranja bodo vsako leto sproti omogočale analize izvajanja predvidenih razmerij.

Zveza sindikatov Slovenije bo skupaj z drugimi družbenimi dejavniki vsako leto spodbujala delavce, da bodo sproti analizirali rezultate gospodarjenja, še posebej ob zaključnih računih pa naloge iz tega dogovora ter sprejemali potrebne odločitve in ukrepe.

IV. ZAPOSLOVANJE

Podpisniki: Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Zveza skupnosti SR Slovenije za zaposlovanje, Izobraževalna skupnost Slovenije, posebne izobraževalne skupnosti, Gospodarska zbornica Slovenije, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana.

26. člen

Podpisniki se bodo zavzemali, da bo združeno delo usklajevalo v svojih planih potrebe po novih zaposlitvah na ravni občine, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, med občinami in v republiki na podlagi dejanskih kadrovskih možnosti posameznih območij. V ta namen bodo skupnosti za zaposlovanje na ravni občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, medobčinskih območij ter zveza skupnosti na ravni republike sprejemale letne načrte zaposlovanja, v katerih bodo konkretizirale družbene usmeritve o zaposlovanju ter sprejemale obveznosti in ukrepe.

Zveza skupnosti SR Slovenije za zaposlovanje, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, posebne izobraževalne skupnosti, Izobraževalna skupnost Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije in Zveza sindikatov Slovenije bodo vzpodbujali usklajevanje občinskih, območij in republiških načrtov zaposlovanja. Pri tem bodo vztrajali, da bo dosežena usklajena zaposlitvena politika, ki bo temeljila na opredelitvi, da rast zaposlenosti v posameznih letih ne bo preseгла 2%. Pri tem bo uspoštevano potrebno zaposlovanje štipendistov in pripravnikov. Delež visokih in višjih kadrov se bo povečal, ter zmanjšal delež poklicev ozkega profila.

27. člen

Novo investicije, ki povečujejo zaposlenost, posebej še na območju, kjer primanjkuje delavcev, je mogoče začeti le, če so z investicijskimi sredstvi zago-

tovljena tudi sredstva za investicije v objekte družbenega standarda najmanj v takšnem obsegu, kot ga predvideva družbeni dogovor o minimalnih standardih oziroma občinski samoupravni sporazum.

Pri presoji investicijskih namer bodo banke upoštevale tudi mnenje skupnosti za zaposlovanje o možnostih zaposlovanja in pridobivanja kadrov za nove zmogljivosti.

28. člen

Podpisniki, bodo poenotili in metodološko posodobili informacijski sistem za kadre in zaposlovanje kot sestavino družbenega sistema informiranja tako, da bo postal podlaga za enovitost informacij in metodoloških opravil pri izdelavi kadrovskega programov v temeljnih organizacijah združenega dela in letnih načrtov zaposlovanja na območju družbenopolitičnih skupnosti.

V. KLJUČNE NALOGE PRI IZVOZEM IN DRUGEM PRESTRUKTURIRANJU V INDUSTRIJI

Podpisniki: Splošna združenja: črne, barvaste metalurgije in livarstva; rudnikov in industrije nekovin; kovinske industrije; elektroindustrije; kemične in gumarske industrije; lesne industrije; gradbeništva in industrije gradbenega materiala; tekstilne industrije; usnjarsko-predelovalne industrije; celulozne, papirne in papirno predelovalne industrije; grafične, grafično predelovalne industrije, časopisne in založniške dejavnosti ter knjigotržištva; za inženiring; Gospodarska zbornica Slovenije, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, Izsvetni svet Skupščine SR Slovenije, Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino, Sestavljena organizacija združenega dela Iskra, Sestavljena organizacija združenega dela Gorenje, Skupnost avtomobilske industrije (SAI), Sestavljena organizacija združenega dela Združeni proizvajalci strojne opreme (ZPS).

29. člen

Usmeritev v razvojno tehnološko intenzivnejšo proizvodnjo kot podlaga za intenzivnejšo usmeritev v izvoz za tehnološki razvoj vsega združenega dela in pogoj za kvalitetnejšo gospodarsko rast terja povečanje vlaganj za realizacijo ključnih proizvodnih programov v naslednjih industrijskih skupinah oziroma podskupinah: oprema v poklicne in znanstvene namene, merilni in kontrolni instrumenti in naprave za avtomatizirano upravljanje; motorji z notranjim zgorevanjem za cestna vozila; električni stroji in naprave; kmetijski stroji; stroji in naprave (brez električnih in kmetijskih); sestavni deli elektronskih aparatov in naprav; komunikacijski aparati in naprave; merilna in regulacijska oprema, sredstva za upravljanje in avtomatizacijo v industriji in prometu; nomenjeni elektronski aparati in naprave; akumulatorji in galvanski elementi; orodje; kotalni ležaji ter proizvodnja nekaterih kemikalij in farmacevtskih surovin.

Ti proizvodni programi imajo ob enaki oceni po kriterijih iz tega dogovora prednost pred drugimi zlasti, če se na osnovi združevanja dela in sredstev trajneje reprodukcijsko povezujejo za realizacijo kompleksnih ponudb oziroma objektov, kot so: energetske objekti, procesni objekti in linije, proizvodni

sistemi, tehnološko zahtevnejši sistemi za izboljšanje in zaščito okolja, integrirani telekomunikacijski sistemi, objekti s kompleksnimi sistemi za nadzor in vodenje v industriji, energetiki in prometu, računalniki in mikro elektronika.

Banke bodo usmerjale dogovorjeni del prostega kreditnega potenciala za dolgoročne naložbe za kreditiranje izvoza opreme in za izvajanje investicijskih del v tujini ter združevale sredstva za kreditiranje prodaje opreme na domačem trgu.

30. člen

Zaradi hitrejšega razvijanja proizvodnje, ki na osnovi razvojno tehnološke intenzivnosti, modernizacij in zaokrožanja kapacitet zagotavlja večji delež konvertibilnega izvoza v skupni proizvodnji, zlasti pa večje in hitreje neto devizne učinke, ter prispeva k nadaljnji gospodarski rasti, prevzemajo organizacije združenega dela na podlagi planskega vsklajevanja te naloge:

— organizacije združenega dela strojogradnje in druge industrije bodo s kompletiranjem proizvodnega sortimenta razvijale specializacijo in višjo stopnjo predelave z namenom povečanja ponudbe kompleksnih objektov in proizvodnih linij. Na pobudo sestavljene organizacije združenega dela Združeni proizvajalci strojne opreme bo v okviru programskih skupnosti izvršena delitev dela in na tej osnovi sprejeti ustrezni samoupravni sporazumi o usklajevanju planov, za izvajanje skupnih programov pa se bodo prizadete organizacije združenega dela medsebojno dohodkovno povezale in sklenile samoupravne sporazume o temeljnih skupnih planov. V kmetijskem strojogradništvu bo usmeritev v proizvodnjo strojev za pridelovanje primarnih kmetijskih proizvodov s podarkom na visokoproduktivnih strojih in strojih za delo v hribovitih predelih. Splošno združenje kovinske industrije Slovenije je pobudnik oblikovanja skupnosti za plansko poslovno sodelovanje proizvajalcev kmetijskih strojev in opreme;

— proizvajalci cestnoprometnih vozil, povezani v skupnosti avtomobilske industrije (SAI), bodo uskladili svoje razvojne in sanacijske razvojne programe, s katerimi bodo uresničili naslednje skupne cilje: prenova in izpopolnitev programa proizvodnje gospodarskih cestnih vozil, specialnih vozil, priključnih vozil in diselskih motorjev; proizvajalci osebnih vozil in dvokolesnih motornih vozil bodo do sredine leta 1983 izdelali sanacijske programe, s katerimi bodo zagotovili dinarsko in devizno likvidnost ter dolgoročno zasnovan razvoj racionalne stabilnejše proizvodnje; sanacija proizvodnje prikolic IMV bo izvedena z modernizacijo ter samoupravnim in dohodkovnim povezovanjem z lesno predelovalno industrijo;

— zaradi strateškega pomena za prestrukturiranje slovenske industrije, ki ga ima lastna proizvodnja v mikroelektroniki, bodo podpisniki tega poglavja na pobudo splošnega združenja elektroindustrije in Gospodarske zbornice Slovenije sklenili družbeni dogovor o razvoju, proizvodnji in uporabi mikroelektronike v SR Sloveniji;

— sestavljena organizacija združenega dela Iskra bo skupno s sestavljeno organizacijo združenega dela Gorenje ter raziskovalnimi, izobraževalnimi in drugimi proizvodnimi organizacijami v Jugoslaviji razvijala enotni računalniški sistem in sodelovanje s tujimi firmami;

— sestavljena organizacija združenega dela Goranje se bo v okviru izvajanja sanacijskega programa prestrukturirala v smeri tehnološko zahtevnih izvoznih programov ter s tem ustvarila pogoje za nadaljne povečanje konvertibilnega izvoza.

31. člen

Za zagotovitev večje proizvodnje osnovnega re-produkcijskega materiala in njene modernizacije bodo organizacije združenega dela v panogah črne in barvne metalurgije, nekovin, bazne kemije in industrije gradbenega materiala na podlagi materialnih in drugih plansko-analitskih bilanc v Sloveniji in Jugoslaviji pripravile samoupravne sporazume, s katerimi bodo med seboj in s porabniki svojih proizvodov uskladile svoje proizvodne programe in druge pogoje in zanje zagotovile potrebne surovine, energijo, investicijska sredstva (dinarska in devizna), kadre in prostor.

— v črni metalurgiji bo težišče na pripravi in postopni izvedbi programa modernizacije in razširitve zmogljivosti za proizvodnjo elektrojekla, predvsem zaradi nadomestitve zastarele proizvodnje v SM pečeh;

— v barvni metalurgiji bo težišče na pripravi in začetku realizacije programa modernizacije in povečanja proizvodnje primarnega in sekundarnega aluminija, doseganja višje stopnje predelave in na tej osnovi večjega izvoza;

— pri pridobivanju rud barvnih kovin bo težišče na geoloških raziskavah rudnih rezerv svinca in cinka ter na posodobitvi rudarske proizvodnje svinca in cinka;

— v bazni kemiji bo težišče na pripravi in realizaciji proizvodnih programov perspojlin, kaširanih laminatov, umetnih smol, pigmentiranih premazov, površinsko aktivnih snovi, holinklorida, pentaeritritola, škrobne in furanske kemije, farmacevtskih surovin, organskih kislin, natrijevega tripolifosfata, alkalij, železovih pigmentov, titanovega belila, umetnih gnojil, tekočih zaščitnih rastlinskih sredstev, kalcijevega karbida, emulgatorjev, mehčal, poliesterskih folij in past ter propilenske kemije;

— organizacije združenega dela rudnikov in predelave nekovin bodo izvršile oceno naravnih danosti (kremenčev pesek, kalcit, kaolin, kreda, diabaz, tufi, bentoniti) in izpopolnile tehnologijo proizvodnje zaradi zaščite okolja. Povečana bo tudi proizvodnja termoizolacijskih materialov, ki prispevajo k racionalnejši izrabi energije.

32. člen

Organizacije združenega dela in skupnosti s področja inženiringa bodo v medsebojni povezavi, v sodelovanju z industrijskimi, raziskovalnimi, gradbenimi in drugimi organizacijami združenega dela ter s povezovanjem tržnoraziskovalnih, razvojno projektantskih, poslovno komercialnih, kreditno finančnih, organizacijsko izvajalskih in montažnih del zagotovile kompleksno ponudbo programov, objektov in proizvodnih linij. Pri tem bodo vključevale bistveno večji delež domače opreme in tehnologije, še zlasti na tujih trgih.

33. člen

Podpisniki dogovora bodo na osnovi sprotnega družbenoekonomskega ocenjevanja investicijskih pro-

gramov glede na kriterije prestrukturiranja in pogoje investicijske politike, zlasti glede na izvozno usmerjenost in povečanje neto deviznega priliva s konvertibilnega tržišča, ugotavljali prednostni značaj investicij ter vzpodbujali interesno združevanje dela dinarskih in deviznih sredstev za njihovo realizacijo.

Udeleženci soglašajo, da se pripravi poseben pregled že verificiranih in pripravljajočih se investicij, ki izhajajo iz kriterijev za prestrukturiranje gospodarstva oziroma iz ključnih nalog in usmeritev tega planskega obdobja, ki se objavi skupaj s tem dogovorom in je osnova za aktivnosti udeležencev. Pregled bodo udeleženci dogovora dopolnjevali na osnovi novo pripravljenih programov naložb.

Udeleženci dogovora bodo zagotovili spremljanje uresničevanja investicijskih programov v času njihovega izvajanja in v času obratovanja in podvzemali bodo ukrepe, če se rezultati oziroma učinki predvideni v sprejetih investicijskih programih ne uresničujejo.

V primerih neuresničevanja s programi predvidenih obveznosti in rezultatov bodo banke zaostrile pogoje kreditiranja, vključno s prekinitvijo kreditiranja zlasti v primerih neizpolnjevanja predvidenih devizno bilančnih rezultatov.

VI. ENERGIJA

Podpisniki: Samoupravna interesna skupnost elektrogospodarstva Slovenije, Samoupravna interesna skupnost za nafto in plin Slovenije, Plansko poslovna skupnost za premog, Poslovna skupnost za realizacijo programa gazifikacije Slovenije, Poslovna skupnost energetske industrijske cone Koper, Splošno združenje energetike, Združena elektrogospodarska podjetja Slovenije, Rudarsko elektroenergetski kombinat Titovo Velenje, Revirski energetski kombinat Edvard Kardelj Trbovlje, Rudnik rjavega premoga Laško, Sestavljena organizacija združenega dela Petrol Ljubljana, Železniško gospodarstvo Ljubljana, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, Enota za odkrivanje in raziskovanje surovin splošnega pomena pri Raziskovalni skupnosti Slovenije.

34. člen

Zaradi zmanjšanja energetske odvisnosti od uvoza, intenzivnejšega in racionalnejšega izkoriščanja lastnih virov energije ter varčevanja energije v vseh oblikah porabe bodo podpisniki v skladu z usmeritvami družbenega dogovora o ukrepih in aktivnostih za zagotovitev racionalnega pridobivanja, pretvarjanja, transporta in porabe energije sprejeli programe varčevanja in racionalnega ravnanja z energijo in jih dosledno izvajali.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bo spremljal te aktivnosti in po potrebi ukrepal.

35. člen

Pri vlaganjih v povečanje pridobivanja premoga bodo imeli prednost tisti, ki bodo zagotavljali večji učinek naložb. Slovenski premogovniki bodo v ob-

dobju 1981—1985 zagotovili elektrogospodarstvu, drugim gospodarskim dejavnostim in drugih porabnikom v SR Sloveniji naslednje količine premoga:

v mio ton	1981—1985 skupaj	od tega za potrebe elektrogospodarstva
Rudarsko elektroenergetski kombinat Velenje — lignit	23,5	22,3
Revirski energetska kombinat Edvard Kardelj skupaj z rudniki Senovo, Kanižarica, Laško — rjavi premog	9,1	7,0

Zagotovitev tega obsega proizvodnje bo vložena v modernizacijo premogovnikov, za odpiralna dela, nadomestne objekte, geološke in druge raziskave in v izboljšanje pogojev dela v osnovna sredstva rudnikov premoga okoli 9,1 mlrd din.

V okviru tega zneska bo poleg vlaganj v obstoječe rudnike (izgradnja nadomestnih objektov Preloge, odpiranja jam na območju Šoštanja, Hrastnika, Tribovelj, Kotredeža, Senovega in Kanižarice s sodobno opremo in uvajanjem mehaniziranih odkopov) predvsem z intenzivnim raziskovanjem znanih nahajališč premoga, pripravljena eksploatacija rjavega premoga v rudniku Dol po letu 1985, za premogovnike Krmelj, Trobni dol, Globoko, Lendava, Sečovlje in Ilirska Bistrica pa ugotovljena upravičenost za eksploatacijo po letu 1985.

Sredstva za vlaganje v slovensko premogovništvo bodo okvirno zagotovljena iz naslednjih virov:

— del sredstev, združenih v okviru Samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva Slovenije, v višini okoli 7,8 mlrd din,

— združena sredstva v okviru plansko poslovne skupnosti za premog v višini okoli 1,3 mlrd din.

Združena elektrogospodarska podjetja Slovenije in planska poslovna skupnost za premog bosta zaradi pomanjkanja domačega premoga v letih 1981 do 1985 zagotovili iz SR Bosne in Hercegovine, SR Srbije in SAP Kosovo dobavo rjavega premoga in lignita skupaj okoli 4 mio ton, ter okoli 0,25 mio ton premoga iz uvoza. Zato bo del sredstev za sovlaganja v premogovnike v drugih SR in SAP zagotovila plansko poslovna skupnost za premog v višini 0,83 mio din, del sredstev pa se bo zagotovilo iz samoupravno usmerjenih sredstev za pospeševanje razvoja manj razvitih SR in SAP Kosovo.

36. člen

Za pokrivanje potreb po električni energiji v SR Sloveniji v obdobju 1981—1985 bodo v tem obdobju zgrajeni novi proizvodni objekti s skupno instalirano močjo 513 MW, od tega v drugih republikah in avtonomnih pokrajinah 100 MW.

V SR Sloveniji bodo zgrajeni in bodo začeli redno obratovati naslednji proizvodni objekti:

— termoelektrarna — toplotna Ljubljana II: 50 MW

— nuklearna elektrarna Krško: 332 MW in

— hidroelektrarna Solkan: 31 MW.

Izven SR Slovenije bo za potrebe Slovenije zgrajena termoelektrarna Ugljevik (100 MW) z ustreznim delom premogovnika.

Poleg tega se bo po programu splošne ljudske obrambe iz leta 1981 pričela izgradnja malih hidroelektrarn in termoelektrarn s pripadajočimi elementi elektroenergetskega sistema.

Za preskrbo nuklearne elektrarne Krško z jedrskim gorivom bodo zaključena dela pri odpiranju rudnika urana Zirovski vrh.

V letu 1984 bo rudnik urana Zirovski vrh pričel z redno proizvodnjo in proizvedel 70 ton uranove rude in 60 ton koncentrata uranovega oksida.

Za zagotovitev potrebne električne energije po letu 1985 bo slovensko elektrogospodarstvo že v obdobju 1981—1985 pričelo pripravljati in graditi proizvodnje objekte z instalirano močjo okoli 700 MW. Ti bodo pričeli obratovati v obdobju 1986—1990. V ta namen bo elektrogospodarstvo Slovenije v prvi polovici leta 1983 pripravilo optimizacijo izbora objektov kontinuitete, razen za HE Mavčiče (38 MW), katere izgradnja je že v teku in bo končana po letu 1985. V tem planskem obdobju bodo potekale tudi priprave za izgradnjo druge neuklearne elektrarne kot skupne naložbe združenega dela SR Slovenije in drugih socialističnih republik in avtonomnih pokrajin s predvideno instalirano močjo 1000 MW, od tega za potrebe SR Slovenije 332 MW. Izgradnja tega objekta bo končana po letu 1992. Prav tako se bodo v tem planskem obdobju vršile priprave za izgradnjo termoelektrarne in premogovnika na Kosovu. Za realizacijo omenjenega programa kontinuitete bo porabljen okoli 10% sredstev, razpoložljivih za vlaganja elektrogospodarstva.

Celotna vlaganja v osnovna sredstva navedenega razvojnega programa proizvodnih zmogljivosti, za dokončanje objektov iz preteklega odbobja, za izgradnjo ustreznega prenosnega omrežja 380, 220 in 110 kV, za izgradnjo objektov distribucije 110 kV, za druge objekte ter za naložbe v premogovništvo in rudnik urana Zirovski vrh bodo znašale 29,3 mlrd din.

Ta sredstva se bodo zagotavljala okvirno iz sredstev na osnovi zakona o združevanju dela sredstev uporabnikov družbenih sredstev za financiranje izgradnje elektroenergetskih objektov v letu 1981 in prenosa iz leta 1980 v znesku 3,4 mlrd din, združenih sredstev temeljnih organizacij združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih v višini okoli 2,4 mlrd din, inozemskih kreditov v višini 0,9 mlrd din in lastnih sredstev, prispevkov od odjema in prispevkov za povečano priključno moč ter drugih domačih sredstev v višini 22,6 mlrd. Za oblikovanje teh sredstev se bodo ustrezno povečali prispevki od odjema in za povečano priključno moč ter cene električne energije namensko za razširjeno reprodukcijo v odvisnosti od namensko zbranih sredstev iz prodajnih cen naftnih derivatov in drugih domačih sredstev.

Združena sredstva temeljnih organizacij združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih bodo v letih 1982—1985 v globalu znašala okoli 2,11% sredstev za razširjeno reprodukcijo temeljnih organizacij združenega dela materialne proizvodnje. Poleg teh sredstev bo Samoupravna interesna skupnost elektrogospodarstva Slovenije za realizacijo navedenega programa v drugih republikah in SAP Kosovo uporabila za sovlaganja med drugim tudi sredstva za pospeševanje razvoja manj razvitih SR in SAP.

V skladu z določili dogovora o temeljih družbenega plana Jugoslavije za obdobje 1981—1985 o usklajevanju in usmerjanju tokov družbene reprodukcije, ki se nanašajo na uporabo nuklearne energije, se bodo intenzivirale raziskave jedrskih surovin in izbor tehnologije jedrskega gorilnega ciklusa.

Splošno združenje energetike bo v sodelovanju s Samoupravno interesno skupnostjo elektrogospodarstva Slovenije, Zvezo stanovanjskih skupnosti ter pristojnimi občinami do konca leta 1983 pripravilo predlog o izgradnji potrebnih stanovanj za jamske delavce. Predlog bo vseboval obseg in vire potrebnih sredstev, število, lokacijo in dinamiko izgradnje stanovanj.

37. člen

Samoupravna interesna skupnost za nafto in plin Slovenije, Poslovna skupnost za realizacijo programa gazifikacije Slovenije, Poslovna skupnost za izgradnjo energetske industrijske cone Koper, sestavljena organizacija združenega dela Petrol Ljubljana in druge asociacije združenega dela, zainteresirane za izpolnitev posameznih delov razvojnega programa Samoupravne interesne skupnosti za nafto in plin Slovenije, bodo pri uresničevanju energetske bilance ter politike proizvodnje nabave, transporta in distribucije naftnih derivatov in zemeljskega plina za energetske in neenergetske potrebe v SR Sloveniji zagotovili, da se bodo sredstva za investicije prvenstveno usmerjala v:

1. geološke raziskave indiciranih nahajališč nafte in zemeljskega plina ter eksploatacijo vrtin;

2. dograditev magistralnega plinovodnega sistema in finančno sanacijo že zgrajenega plinovodnega sistema oziroma v odplačevanje dela anuitet za plinovodni sistem, zgrajen v obdobju 1976—1980;

3. uresničitev programa za prevzem zemeljskega plina iz Alžira;

4. najnujnejše skladiščenje zmogljivosti za tekoča goriva in tekoči naftni plin v energetske-industrijskih conah v Kopru, v Zalogu, v Mariboru in v Celju.

Za omenjene prednostne naložbe bo potrebno zbrati okoli 5,5 mlrd din. Ta sredstva bodo zagotovljena okvirno iz naslednjih virov: združena sredstva temeljnih organizacij združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih 2,11 mlrd din, bančna sredstva 1,4 mlrd, lastna sredstva 0,5 mlrd din ter inozemski krediti 1,5 mlrd din. Združena sredstva temeljnih organizacij združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih bodo v letih 1982—1985 v globalu predstavljala okoli 1,87% sredstev za razširjeno reprodukcijo temeljnih organizacij združenega dela materialne proizvodnje.

Če bo z zbiranjem dodatnih namenskih sredstev iz maloprodaje naftnih derivatov mogoče pridobiti vsaj okoli 1,26 mlrd din, bodo porabljeni za izpolnitev širšega programa izgradnje rezervnih skladiščnih zmogljivosti za tekoča goriva in pline ter gradnjo rafinerije odpadnih olj.

38. člen

Samoupravna interesna skupnost elektrogospodarstva Slovenije, Samoupravna interesna skupnost za nafto in plin Slovenije, Plansko poslovna skupnost za premog in enota za odkrivanje in raziskovanje surovin splošnega pomena pri Raziskovalni skup-

nosti Slovenije bodo v letu 1983 sprejele skupen srednjeročni plan geološko-rudarskih raziskav premoga, urana, nafte in plina za obdobje 1981—1985.

Vrednost celotnega plana geološko-rudarskih raziskav premoga, urana, nafte in plina je ocenjena na okoli 3 mlrd din. Ta sredstva bodo zagotovljena na osnovi samoupravnega sporazuma Samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva Slovenije v višini 586 mio din, samoupravnega sporazuma Samoupravne interesne skupnosti za nafto in plin Slovenije v višini 653,3 mio din in samoupravnega sporazumu plansko poslovne skupnosti za premog v višini 76,3 mio din. Poleg teh sredstev bo v ta namen zagotovljenih še 948 mio din zbranih iz maloprodajnih cen naftnih derivatov, 249,3 mio din sredstev Enote za odkrivanje in raziskovanje surovin splošnega pomena pri Raziskovalni skupnosti Slovenije in 486,6 mio din lastnih sredstev organizacij združenega dela.

VII. KMETIJSTVO, RIBISTVO IN ŽIVILSTVO

Podpisniki: Poslovne skupnosti za razvoj kmetijstva in živilske industrije Slovenije, Zadržna zveza Slovenije, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni svet skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, Zveza kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije, Zveza vseh skupnosti Slovenije, Splošna združenja za kmetijstvo, živilsko industrijo in prehrano, za trgovino, za turizem in gostinstvo, Gospodarska zbornica Slovenije.

39. člen

Podpisnice samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega plana poslovne skupnosti za razvoj kmetijstva, ribištva in živilske industrije Slovenije za obdobje 1981—1985 bodo do leta 1985 zagotovile tako rasti proizvodnje hrane, da bo doseženo okrog 83% pokrivanja bilančnih potreb SR Slovenije za hrano. Tržna proizvodnja se bo povečala tako, da bo v letu 1985 proizvedeno: govejega mesa 50.000 ton, svinjskega mesa 42.000 ton, perutninskega mesa 70.000 ton, mleka 370 milijonov litrov, jajc 200 milijonov komadov, pšenice 70.000 ton, koruze 70.000 ton, hmelja 4.100 ton, krompirja 60.000 ton, sladkorne pese 325.000 ton, sadja 60.000 ton, grozdja 80.000 ton; ulovljeno oziroma vzrejeno bo 13.800 ton morskih rib in 1.440 ton sladkovodnih rib.

40. člen

Splošno združenje za kmetijstvo živilsko industrijo in prehrano ter Zadržna zveza Slovenije bosta s samoupravnim sporazumom o usklajitvi republiške prehranske bilance s splošnimi združenji za trgovino, za turizem in gostinstvo in za industrijo zagotovila vsakoletno sporazumevanje med organizacijami združenega dela kmetijske proizvodnje, živilske industrije in oskrbe prevzema in oskrbe z glavnimi kmetijskimi in prehranbenimi proizvodi ter reprodukcijskim materialom.

Manjkajoče količine hrane, ki ne bodo proizvedene na območju SR Slovenije, bodo podpisnice sporazuma iz prejšnjega odstavka zagotovile z enotnim skupnim nastopom, ki bo temeljil predvsem na traj-

nem dohodkovnem povezovanju z organizacijami združenega dela iz drugih SR in SAP.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in podpisnice sporazumov iz prvega odstavka tega člena bodo vsako leto do konca septembra izdelale prehransko bilanco SR Slovenije za naslednje leto za ključne kmetijske in živilske proizvode in zagotovile njeno pokrivanje.

Podpisniki sporazuma iz prvega odstavka tega člena bodo vzpodbujali organizacijsko in dohodkovno povezovanje med proizvodnimi organizacijami s področja kmetijstva in živilstva s turističnimi, gostinskimi in trgovskimi organizacijami zaradi zagotavljanja redne oskrbe tržišča in učinkovitejšega uveljavljanja turističnega gospodarstva.

Skupno z bankami bodo podpisnice tega dogovora zagotovile takšne možnosti za vlaganja, da bo mogoče pravočasno in stabilno zagotavljati po prehranski bilanci potrebne količine pšenice, svinjskega mesa, sladkorja, olja in krme.

41. člen

Poslovna skupnost za razvoj kmetijstva in živilske industrije Slovenije, Zadrúžna zveza Slovenije in Zveza kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije v imenu svojih članic sprejemajo pri izvajanju kmetijske zemljiške politike in na področju kmetijske proizvodnje ter ribištva naslednje naloge in ukrepe:

— skupno planiranje letnih količin proizvodnje s porabniki hrane ter uveljavitev rizične in dohodkovne povezanosti, kar bo zagotavljalo večjo ekonomsko stabilnost,

— prevzemanje razpoložljivih kmetijskih zemljišč, ki bodo prvenstveno uporabljena za krepitev družbenih obratov oziroma za oblikovanje skupnih zemljiških kompleksov združenih kmetov,

— agromelioracije obdelovalnih in pašnih površin ter vključevanje neobdelanih in slabo obdelanih kmetijskih površin v intenzivno proizvodnjo.

— sprejemanje skupnih letnih setvenih planov, ki bodo trajno zagotavljali povečanje poljedelske proizvodnje, zlasti žit in sladkorne pese;

— zagotovitev planiranega povečanja proizvodnje govejega mesa na podlagi povečanja osnovne črede govedi za 15 odstotkov, na podlagi povečane rabe domače krme oziroma intenzivnejše rabe travnatega sveta in uvedbo reje klavnih prvesnic, izboljševanje veterinarsko-preventivnih ukrepov, krepitev razvoja mesno-mlečnih pasem in zagotovitev pitanja vseh za rejo sposobnih telet, tako da se bo poprečna teža ob klanju povečala za okrog 10 odstotkov;

— v hribovitih in planinskih območjih s pospešenimi vlaganji zagotovijo večjo proizvodnjo v govedoreji in ovčereji ter s tem boljšo izrabo razpoložljivih kmetijskih površin;

— pospešitev vlaganj v družbena pitališča in pitališča, ki bodo zgrajena na podlagi skupnih vlaganj v organizacijah združenih kmetov za povečanje prireje svinjskega in govejega mesa;

— uskladitev vrednosti uvoza in izvoza na področju perutninarstva;

— skupaj s Samoupravno interesno skupnostjo za preskrbo mesta Ljubljane, bosta zagotovili nabavo 6 novih ladij in rekonstrukcijo 4 ladij za povečanje ulova morskih rib in povečanje objektov za vzrejo sladkovodnih rib;

— oblikovanje regijskih klavno-predelovalnih centrov v pomurski, podravski, koroški, celjski, ljubljanski, dolenski in posavski, gorenjski in primorski regiji ter na Kočevskem tako, da bo v vsaki regiji na osnovi samoupravnega sporazuma o uskladitvi planov in delitvi dela nastal le en center, ki bo v programe proizvodnje, oskrbe in izvoza vključeval skladno z zagotovljeno surovino del obstoječih klavno-predelovalnih kapacitet;

— da do konca leta 1985 podpisnice ne bodo vlagale v nove klavnice, mesno predelavo in mline, razen nujnih rekonstrukcij izvozno opredeljenih obratov in za zagotovitev higiensko tehničnih pogojev obratovanja v obratih iz prejšnje alineje; gradnja mešalnic bo mogoča le ob predhodni zagotovitvi surovin in izkoriščenosti zmogljivosti mešalnic v regiji;

— ureditev novih nasadov na večjih kompleksih v družbenih obratih in v proizvodnih skupnostih z razširitvijo izbora sadja z namenom proizvodnje sadja za potrebe živilske industrije in izvoza;

— združevanje sredstev v poslovnih skupnostih za skupne s planom opredeljene namene;

— oblikovanje regionalnih programov proizvodnje kmetijskih pridelkov v skladu z naravnimi pogoji;

— oblikovanje programov razvoja zmogljivosti za izvoz kmetijskih pridelkov in proizvodov živilske industrije.

42. člen

Pri investiranju v kmetijstvu bodo upoštevani razvojni kriteriji, ki so opredeljeni v samoupravnem sporazumu o temeljih plana Poslovne skupnosti za razvoj kmetijstva in živilske industrije Slovenije in natančneje določeni v tehnično-tehnoloških osnovah za pripravo investicijskih programov, sprejetih pri Poslovni skupnosti za razvoj kmetijstva in živilske industrije Slovenije.

Prednosti pri sprejemanju investicijskih programov imajo naložbe:

1. v kmetijstvu:

— pridobivanje novih obdelovalnih zemljišč v SR Sloveniji in drugih območjih Jugoslavije, usposabljanje obstoječih zemljišč za racionalnejšo proizvodnjo in zmanjšanje parcelne in posestne razdrobljenosti,

— povečanje tržne poljedelske proizvodnje in deleža domače krme v živinorejski proizvodnji,

— združevanje dela in sredstev med organizacijami združenega dela ter skupne naložbe v okviru organizacije združenih kmetov,

— v proizvodnjo mesa, zlasti govejega in svinjskega. Pri tem imajo prednost naložbe, ki bodo zagotavljale povečanje osnovne črede govedi na podlagi rabe domače krme oziroma intenzivnejše rabe travnatega sveta, in naložbe v pitališča svinj, kjer bo proizvodnja slonela na pridelavi lastne ali na osnovi sporazumov zagotovljene proizvodnje osnovne krme,

— urejanje novih nasadov na večjih kompleksih v družbenih obratih in v proizvodnih skupnostih, kjer investicije slonijo na skupnih vlaganjih. Prednost imajo investicije ki zagotavljajo povečanje izvoza,

— zagotovitev surovinske osnove za živilsko industrijo na osnovi dolgoročnih samoupravnih sporazumov,

Pri namenih iz prejšnjih alinej bodo imele prednost modernizacija in intenzifikacija obstoječih zmogljivosti vključujoč uvajanje sodobne agrotehnike;

2. v ribištvu:

— proizvodnja in ulov rib;

3. v živilski industriji bodo skladno s porastom kmetijske proizvodnje mogoča prednostna vlaganja, ki intenzivirajo izrabo kmetijskega prostora. Pri tem morajo biti investicije skladne s programi, sprejetimi v Poslovni skupnosti za razvoj kmetijstva in živilske industrije Slovenije za razvoj klavniške in mlekarke industrije, obratov za predelavo, zelenjave, vinskih kleti, hladilnic, skladišč in obratov za predelavo sadja, mešalic močnih krmil ter na podlagi teh za klavniško in mlekarstvo industrijo ter obratov za predelavo sadja, sprejetimi sporazumi o delitvi proizvodnje in nadaljnjem razvoju.

Upoštevajoč te kriterije bodo imela prednost vlaganja:

— v predelavo mleka in rib v skladu s tržno proizvodnjo in izvozom,

— v izvozne objekte za proizvodnjo trajnih konzerv in trajnih mesnih izdelkov,

— v skladiščne prostore za kmetijske pridelke in hladilnice za povečan izvoz.

— v rekonstrukcijo obrata odprtega tipa za predelavo odpadkov v živilsko krmo v Zalogu in pripravo novogradnje v severovzhodni Sloveniji, ki se zaradi svoje infrastrukturne narave obravnavajo kot naložbe v primarno kmetijsko proizvodnjo.

43. člen

Zadružna zveza Slovenije in Zveza kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije se zavezujeta, da bosta z oblikami združevanja dela, sredstev in zemlje, ki zagotavlja ekonomsko socialno varnost ter v širšo produktivnost združenih kmetov, pospeševali vključevanje kmetov v različne oblike združene proizvodnje in na tej podlagi sprejemanje trajnih dohodkovnih vezi z organizacijami živilske industrije in trgovine

44. člen

Organizacije združenega dela, članice podpisnic, bodo zagotovile hitrejši razvoj proizvodnje za izvoz, ureditev odnosov v skupnem deviznem prihodku, skupno proučevanje izvozne konjunktore in se dogovorile o skupnem nastopu na zunanjih trgih. V sestavljenih organizacijah združenega dela in v poslovnih skupnostih bodo združevale sredstva za pospeševanje izvoza. Zagotovile bodo 7—8 odstotkov povprečno rast izvoza kmetijskih proizvodov, tako da bi med pomembnejšimi proizvodi v letu 1985 izvažali 8.000 ton govejega mesa, 17.500 ton perutninskega mesa, 30 milijonov en dan starih piščancev, 2.000 vagonov vina, 2.700 ton hmelja, 5.500 ton ribjih in mesnih konzerv.

45. člen

Poslovna skupnost za razvoj kmetijstva in živilske industrije Slovenije, Zadružna zveza Slovenije, Zveza vodnih skupnosti Slovenije in Zveza kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije se zavezujejo, da bodo zaradi povečanja rastlinske proizvodnje, zlasti pšenice, koruze, oljnic in sladkorne pese, kmetijske organizacije meliorirale 21.780 ha in odkupile razpoložljiva kmetijska zemljišča, primerna za proizvodnjo osnovnih poljedelskih proizvodov in sicer do 6.760 ha.

46. člen

Za uresničitev navedenih naložb bo vloženo v kmetijstvo in ribištvo na območju Slovenije 15,8 mlrd din, od tega 12,4 mlrd din družbenih sredstev.

V okviru predvidene predračunske vrednosti bo 34,8% sredstev zagotovljeno iz lastnih virov organizacij združenega dela in sredstev združenih kmetov, 10% sredstev je zagotovljenih z zakonom, 2% od sredstev odškodnin in od sprememb namembnosti kmetijskih zemljišč, 8,2% iz sredstev hranilno kreditnih služb; banke pa bodo za primarno kmetijstvo in ribištvo zagotovile z ugodnimi pogoji dopolnilna sredstva v višini 45%.

Poslovna skupnost za razvoj kmetijstva in živilske industrije v Sloveniji in Zadružna zveza Slovenije, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Splošno združenje kmetijstva, živilske industrije in prehrane, občine in upravljalci temeljnih bank bodo s posebnim družbenim dogovorom o uresničevanju plana razvoja kmetijstva, živilstva in ribištva v obdobju 1981—1985 podrobneje opredelili kriterije in pogoje vlaganj ter način združevanja sredstev za proizvodnjo hrane.

Uresničeno bo obvezno usmerjanje sredstev upravljalcev temeljnih bank za osnovno kmetijsko proizvodnjo.

V okviru sredstev za sovlaganja v drugih SR in SAP bodo za zagotovitev potrebnih količin hrane uresničene naložbe v primarno kmetijsko proizvodnjo na območju drugih republik in pokrajin, poleg tega bodo za zagotovitev dolgoročne oskrbe z umetnimi gnojili porabniki v SR Sloveniji na podlagi samoupravnega sporazuma o dolgoročnem poslovno tehničnem sodelovanju med INA Petrokemija Kutina temeljna organizacija, združenega dela Proizvodnja umetnih gnojil in slovenskimi porabniki zagotovili sredstva za proizvodnjo umetnih gnojil v Kutini.

Za zagotovitev oskrbe z umetnimi gnojili bodo porabniki na podlagi samoupravnega sporazuma tudi sovlagali sredstva v konstrukcijo tovarne dušika Ruše.

47. člen

V skladu s svojimi pristojnostmi bodo občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper sodelovale zlasti pri izvedbi naslednjih nalog:

— z zemljiško politiko bodo dolgoročno zagotovile zaščito kmetijske zemlje in podprle izvedbo prostorskozemljiških operacij,

— z usmerjanjem samoupravnega organiziranja bodo zagotavljale nadaljnje širjenje družbeno organizirane kmetijske proizvodnje,

— s pospeševanjem razvoja hribovskih in manj razvitih predelov bodo zagotavljale skladnejši razvoj znotraj občin,

— s pospeševanjem povezovanja med proizvodnjo, predelavo in trgovino ter porabniki hrane v občini ali območju bodo zagotavljale preskrbo prebivalstva s hrano.

48. člen

Podpisniki se bodo zavzemali za takšna razmerja v primarni delitvi, ki bodo na ključnih usmeritvah iz tega dogovora postopno omogočala pokrivanje enostavne reprodukcije v kmetijstvu in krepitev njegove akumulativnosti.

Samoupravni sklad za intervencije v kmetijstvu in porabo hrane v občinah in na ravni republike, SR Slovenija in občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper, kmetijske zemljiške skupnosti in območne vodne skupnosti v okviru Zveze vodnih skupnosti Slovenije bodo zagotovili izvedbo interventnih ukrepov za hitrejšo povečanje družbeno organizirane kmetijske proizvodnje za dolgoročne naložbe in naloge, ki predstavljajo pogoj za trajnost in dolgoročno stabilnost kmetijske proizvodnje.

Za izvedbo interventnih ukrepov bo na podlagi zakona na ravni republike zagotovljenih 3,2 milijard din. Preko občinskih samoupravnih skladov bodo občine zagotovile potreben obseg sredstev za izvajanje interventnih ukrepov v skladu z dogovorjenimi letnimi programi.

Pravico do pridobitve intervencijskih sredstev bodo imele organizacije združenega dela, ki bodo izpolnjevale s tem dogovorom in samoupravnim sporazumom o temeljih plana Poslovne skupnosti za razvoj kmetijstva in živilske industrije Slovenije sprejete obveznosti.

VIII. GOSPODARJENJE Z GOZDOVI IN OSKRBA Z LESOM

Podpisniki: Samoupravna interesna skupnost za gozdarstvo Slovenije, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Gospodarska zbornica Slovenije, Splošno združenje gozdarstva, Splošno združenje lesarstva, Splošno združenje celuloze, papirne in papirno predelovalne industrije.

49. člen

Zaradi boljše izrabe naravnih bogastev gozdnatega prostora, nadaljnje krepitve splošno koristnih funkcij gozdov in zagotavljanja 69% pokritja potreb po lesu z domačimi gozdnimi sortimenti bodo podpisniki s področja gozdarstva v obdobju 1981 do 1985 zagotovili skupno sečnjo 18,85 mio m³, od tega za blagovno proizvodnjo gozdnih sortimentov 13,50 mio m³. Tak obseg proizvodnje gozdnih sortimentov bo omogočen z novogradnjo in rekonstrukcijo 380 km gozdnih cest, povprečno letno, ter z izvedbo gozdnogojitvenih del, ki bodo zajemala povprečno letno v obnovi 3.700 ha in v negi gozdov 20.500 ha, medtem ko bodo druga gozdnogojitvena dela naraščala tako, da bo v letu 1985 doseženo v melioracijah 3.200 ha in v zakasnelih redčenjih 6.400 ha. Osnovano bo poprečno letno 70 ha plantažnih nasadov hitrorastočega drevja. Proti koncu srednjeročnega obdobja bo začeto tudi pripravljane plantaž iglavcev v obsegu 2.000 ha.

50. člen

Za uresničevanje omenjenega programa bo vloženo v obdobju 1981—1985 3,97 milijard din. Ta sredstva bodo zagotovljena iz naslednjih virov:

— lastna sredstva temeljnih organizacij združenega dela in temeljnih organizacij kooperantov gozdarstva,

— združena sredstva temeljnih organizacij gozdarstva in temeljnih organizacij porabnikov lesa v okviru samoupravnih interesnih skupnosti za gozdarstvo gozdnogospodarskih območij,

— združena sredstva temeljnih organizacij gozdarstva in temeljnih organizacij porabnikov lesa v okviru Samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo Slovenije,

— krediti bank.

Temeljne organizacije gozdarstva in temeljne organizacije porabnikov lesa bodo združevale sredstva v okviru samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo Slovenije za obdobje 1981—1985. Banke bodo v okviru samoupravnih sporazumov o temeljih svojih planov zagotovile kreditna sredstva namensko za gradnjo gozdnih prometnic pod pogoji, ki ustrezajo naravi gradnje in rabe teh prometnic.

51. člen

V Samoupravni interesni skupnosti za gozdarstvo Slovenije bo v obdobju 1981—1985 od skupnih potreb po lesu v obsegu 19,6 mio m³ zagotovljeno z viri v SR Sloveniji 15,5 mio m³.

V letu 1985 bo od skupne porabe 3,93 mio m³ z viri v SR Sloveniji zagotovljeno 3,10 mio m³ oziroma 79% pokritja, kot sledi:

— les za mehansko predelavo 88%,

— les za proizvodnjo vlaknin 44%,

— les za proizvodnjo plošč 87%,

— tehnični les za neposredno porabo in drva za kurjavo (ob večji izrabi sečnih ostankov in briketiranju) 100%,

s tem, da se prvenstveno zagotovi les konvertibilno izvozno usmerjenim porabnikom lesa.

IX. VODNO GOSPODARSTVO

Podpisniki: Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Zveza vodnih skupnosti Slovenije, Zveza komunalnih skupnosti Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, medobčinske zbornice, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana.

52. člen

Območne vodne skupnosti bodo zagotovile za izvajanje programa razvoja vodnega gospodarstva v obdobju 1981—1985 okoli 6,9 mlrd din. Po posameznih namenih so predvidena naslednja vlaganja:

1. Za osnovne obveznosti 3,4 mlrd din, od tega,

— za redno vzdrževanje 3,2 mlrd din,

— za študijsko-raziskovalno dejavnost 0,2 mlrd din.

2. Za investicije 2,2 mlrd din, od tega:

— za obrambo pred poplavami oziroma za večnamenske objekte 1,1 mlrd din, od tega 0,7 mlrd din za zadrževalnike, ki bodo koristili tudi kmetijskim melioracijam,

— za osnovno odvodno mrežo 1,1 mlrd din, s čimer bodo izvedene kmetijske melioracije na 21.780 ha in to predvsem na večjih kompleksih vključeno z Vipavsko dolino, na območjih predvidenih

za proizvodnjo sladkorne pese in pri združevanju kmečke zemlje.

3. Za soudeležbo pri investicijah v oskrbo z vodo in zaščito vodnih virov ter za čiščenje voda 1,3 mlrd din, od tega:

— za oskrbo z vodo in zaščito vodnih virov 0,6 mlrd din,

— za čiščenje voda 0,7 mlrd din. V okviru tega bodo območne vodne skupnosti sodelovale z organizacijami združenega dela, s komunalnimi interesnimi skupnostmi in bankami pri gradnji objektov za čiščenje voda ter z drugimi ukrepi izboljševale kakovost voda. Sodelovanje za izboljšanje kakovosti voda bo usmerjeno v izvajanje ukrepov in v izgradnjo objektov, ki bodo zagotavljali izboljšanje kakovosti na odsekih vodotokov IV. in III.—IV. kakovostnega razreda in so v skladu z izdelanimi sanacijskimi programi. Pri tem bodo grajeni predvsem objekti za učinkovito zmanjšanje onesnaževanja industrijskih odpadnih voda in skupne čistilne naprave.

53. člen

Za oskrbo s pitno in tehnološko vodo iz količinsko in kakovostno zadovoljivih in zanesljivih virov, kar bo terjalo enovito reševanje v enem ali več povodjih, to je v okviru širših medobčinskih območij, bodo uresničene naslednje naloge:

— v sodelovanju z Zvezo vodnih skupnosti Slovenije in območnimi vodnimi skupnostmi bodo občine z vododeficitarnih območij Lenart, Ptuj, Ormož, Ljutomer, Murska Sobota, Cerknica, Logatec, Postojna, Sežana, Koper, Izola, Piran, Ilirska Bistrica, Brežice, Šentjur pri Celju, Črnomelj, Metlika z dogovori o skupnih temeljnih svojih planov uskladle prevajanja voda med posameznimi vodozbirnimi in vodooskrbnimi območji;

— občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo v dogovorih o skupnih temeljnih svojih planov uskladle načrte glede novelacije in razširitve varstvenih območij in varstvenih pasov ter izdaje varstvenih odlokov za zaščito vodozbirnih območij, zlasti naslednjih, za oskrbo s pitno vodo posebej pomembnih območij podtalnice: Mursko polje, Dravsko in Ptujsko polje, celjska kotlina in posamezna območja Savinje, Krško polje, Brežiško polje, Mengeško polje, Sorško polje;

— občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo na podlagi dogovorov o skupnih temeljnih planov začasno zavarovale površine pred posegi, ki bi ovirali kasnejšo gradnjo za drževalnikov.

Za potencialne akumulacijske prostore, kjer so interesi navzkrižni, bodo nosilci planiranja do leta 1985 proučili in sprejeli odločitve glede namembnosti teh območij: Trebuša (Idrija), Planina (Unec), Cerkiško jezero, Radovljica (Sava), Padež (Notranjska reka) in Vrbica (Iška). Koordinator strokovnih aktivnosti v zvezi z navedenimi nalogami je Zveza vodnih skupnosti Slovenije;

— v sodelovanju z Zvezo vodnih skupnosti Slovenije in Samoupravno interesno skupnostjo elektrogospodarstva Slovenije bodo v dogovoru o skupnih temeljnih svojih planov občine Metlika, Črnomelj in Kočevje, uskladle s sosednjimi občinami v SR Hrvatski (Čabar, Delnice, Duga resa, Ozalj in Vrbovsko) način rabe reke Kolpe;

— udeleženci dogovora bodo zagotovili ukrepe za preprečevanje nadaljnega onesnaževanja in za sa-

njeje Blejskega jezera; koordinator te aktivnosti je občina Radovljica.

X. PROMET IN ZVEZE

Podpisniki: samoupravna interesna skupnost za železniški in luški promet, Skupnost za ceste Slovenije, Samoupravna interesna skupnost PTT prometa Slovenije, Poslovna skupnost Avtoprevoznništvo, Samoupravna interesna skupnost za letališko dejavnost, Splošna plovba Piran, Inex Adria Aviopromet, BTC Ljubljana, STC Javna skladišča Celje, STTC Maribor, TOZD Terminal Sežana, Interevropa Koper, Splošno združenje prometa in zvez, Zveza obrtnih združenj Slovenije, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Gospodarska zbornica Slovenije.

54. člen

Za pospešen, zlasti pa usklajen in racionalen razvoj integralnega transporta ter za pritegnitev dodatnih tranzitnih blagovnih tokov zaradi ustvarjanja večjih deviznih učinkov od tranzitnega prometa bodo ŽG Ljubljana, Splošna plovba Piran, PS Avtoprevoznništvo, Luka Koper, Aerodrom Ljubljana, Aerodrom Maribor, Inex Adria Aviopromet, BTC Ljubljana, STC Javna skladišča Celje, STTC Maribor, TOZD terminal Sežana, Interevropa Koper in Zveza obrtnih združenj Slovenije sklenili samoupravni sporazum o usklajevanju planov na področju integralnega transporta, s katerim bodo določili medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti glede racionalizacije pretoka blaga v slovenskem prostoru ter zagotovili skupen nastop, večji obseg dela, racionalnejši transport in večji devizni priliv. Izhajajoč iz teh ciljev bodo skupno gradili objekte integralnega transporta na osnovi skupnih vlaganj.

V ta namen bo splošno združenje za promet in zveze pripravilo predlog samoupravnega sporazuma in izpeljalo aktivnosti za sklenitev sporazuma do konca leta 1983.

55. člen

Za usklajen razvoj posameznih sistemov zvez bo splošno združenje za promet in zveze v skladu s samoupravnim sporazumom o planiranju, izgradnji, eksploataciji in vzdrževanju skupnih telekomunikacijskih sistemov zvez dalo pobudo in zagotovilo izdelavo osnutka samoupravnega sporazuma o usklajevanju telekomunikacijskih sistemov zvez v SR Sloveniji za plansko obdobje 1981—1985 med nosilci teh sistemov (PTT, železniško gospodarstvo, cestno gospodarstvo, elektro gospodarstvo, RTV). V samoupravni sporazum bodo med drugim vgrajena načela o medsebojnem obveščanju o potrebah posameznih nosilcev sistema zvez, postopek usklajevanja in sporazumevanja ter načela participacije in skupnega obratovanja. Splošno združenje za promet in zveze bo sprožilo in organiziralo sklenitev omenjenega sporazuma v letu 1981.

56. člen

Gospodarska zbornica Slovenije bo v letu 1981 v okviru splošnih združenj uveljavila spremljanje

transportnih stroškov in izdelavo analiz transportnih stroškov po enotni metodologiji za zajemanje transportnih stroškov v gospodarstvu (zunanji in notranji transport).

Banke bodo pri odobravanju kreditov za investicije zahtevale tudi izračun transportnih stroškov za predvideno proizvodnjo. Gospodarska zbornica Slovenije, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in Zveza obrtnih združenj Slovenije bodo v letu 1983 pripravili družbeni dogovor o usklajenem razvoju cestnih prevoznikov.

57. člen

Pokrivanje stroškov enostavne reprodukcije v železniškem prometu bo uresničevano s povečano učinkovitostjo poslovanja, s povprečno rastjo cen nad splošno rastjo cen in s povračili.

Za povečanje učinkovitosti poslovanja oziroma zmanjšanje stroškov poslovanja bo železniško gospodarstvo sprejelo in izvajalo ustrezen program in ukrepe.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, samoupravne interesne skupnosti za železniški in luški promet ter Gospodarska zbornica Slovenije se bodo zavzemale, da se bodo cene transportnih storitev v železniškem gospodarstvu gibale nad ravnijsko splošne rasti cen.

Planirana povračila v letih 1983—1985 znašajo 8,0 mlrd. din. Povračila bodo v letih 1983—1985 zagotovljena z združevanjem sredstev temeljnih organizacij združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih po stopnji 1,8% od dohodka, ugotovljenega za leto, ki je pred letom, za katerega se plačuje prispevek.

58. člen

V obdobju 1981—1985 se bo Železniško gospodarstvo Ljubljana omejilo na naložbe, ki zagotavljajo varnost prometa, odpravo ozkih grl in modernizacijo tistih zmogljivosti, ki prispevajo k ustvarjanju večjega deviznega priliva. Na tej podlagi bo izvršena zamenjava dotrajanih osnovnih sredstev, remont spodnjega in zgornjega ustroja prog, nadaljnja modernizacija prog, vozlišč in ranžirnih postaj, vključno z usposodbitvijo proge Jesenice — Nova Gorica — Sežana — Koper za večji obseg prometa, ter izvajanje naložb v integralni transport, nabavo potniških in tovornih voz predvsem za energetske potrebe ter lokomotiv in vozil za prevoz potnikov.

59. člen

Za realizacijo programa razvoja v železniški infrastrukturi bo v letih 1981—1985 vloženi 6,0 mlrd. din in sicer iz združevanja sredstev temeljne organizacije združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih 2,4 mlrd. din, posojil domačih bank 630 mio din ter iz lastnih sredstev, interesnega združevanja in inozemskih sredstev. Združena sredstva temeljne organizacije združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih bodo v letih 1982—1985 v globalu predstavljala okoli 2,13% sredstev za razširjeno reprodukcijo temeljne organizacije združenega dela materialne proizvodnje.

60. člen

Za druge namene v programu razvoja ZG Ljubljana, to je za integralni transport, promet in vleko

bo v letih 1981—1985 vloženi 7,0 mlrd. din. Ta program bo financiran z lastnimi sredstvi, z domačimi blagovnimi krediti, inozemskimi sredstvi ter sredstvi neposrednega interesnega združevanja in bančnimi posojili. Za naložbe v integralni transport bodo banke dajale posojila le pod pogojem, da pride do skupnega vlaganja večih udeležencev.

61. člen

Pri uresničevanju politike razvoja magistralne cestne infrastrukture bo Skupnost za ceste Slovenije prvenstveno usmerjala sredstva v vzdrževanje avtocest in magistralnih cest. Pri novogradnjah pa bo poudarek na dokončanju začelih odsekov magistralnih cest ter gradnji prioriteten odsekov na cesti Bratstva in enotnosti s tem, da bo upoštevana etapnost gradnje.

V skladu s tem bodo v okviru razpoložljivih sredstev pri novogradnjah imeli prednost dokončanje že začelih cestnih odsekov in sicer: mejni prehod Šentilj, mejni prehod Fernetiči, priključek Semečela, priključek Ruda, priključek Rožna dolina, odsek Brda—Solkan, hitra cesta skozi Maribor — II. etapa, Celovška cesta—Dolgi most in zahodna obvoznica v Celju. Zgrajena bo cesta Naklo—Ljubljana. Sredstva v višini 3,0 mlrd. din bodo za ta namen zagotovljena s tujimi krediti v znesku 840 mio din ter z namenskimi sredstvi v višini 2140 mio din iz dela cene bencina in plinskega olja do konca leta 1985.

Odsek Transjugoslovanske avtoceste Šmarje Sap—Višnja gora se bo gradil v odvisnosti od najemanja tujih kreditov in možnosti zagotovitve lastne dinarske udeležbe.

Nadaljevala se bo gradnja južne obvoznice v Ljubljani in gradnja III. etape hitre ceste skozi Maribor v odvisnosti od najemanja tujih kreditov ob dinarski udeležbi, ki jo zagotavljajo občinske samoupravne interesne skupnosti za ceste. Nadaljevanje gradnje odseka Ruda—Dvori bo financirano v celoti iz sredstev občinske samoupravne interesne skupnosti za ceste.

Posebna skrb bo namenjena izvajanju meddržavnih pogodb in sporazumov. Tako se bo v okviru možnosti nadaljevalo z izgradnjo cest, opredeljenih z Osimskim sporazumom. Izgradnja predora Karavanke (vključno z ureditvijo cestnega prometa skozi Jesenice) po meddržavni pogodbi med SFR Jugoslavijo in republiko Avstrijo bo glede na jugoslovanski značaj tega projekta potekala na način, kot bo skupno dogovorjeno z drugimi republikami in pokrajinami ter v odvisnosti od najemanja tujih kreditov.

62. člen

Za uresničitev nalog opredeljenih v prejšnjem členu je dogovorjenih okoli 18,1 mlrd. dinarjev. Dogovorjeni viri so: združena sredstva temeljnih organizacij združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih v višini 4,7 mlrd. din ter namenski prispevki in inozemska sredstva skupaj 13,4 mlrd. din. Združena sredstva temeljnih organizacij združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih bodo v letih 1982—1985 v globalu predstavljala okoli 3,47% sredstev za razširjeno reprodukcijo temeljnih organizacij združenega dela materialne proizvodnje.

63. člen

Luka Koper bo povečala luške zmogljivosti za letni obseg dela od 1,75 mio ton v letu 1980 do 3,6 mio ton v letu 1985.

Pretežni del vlaganj bo usmerjen v objekte skupnega interesa: v pridobivanje in urejanje 52,5 ha površin, v povečanju zmogljivosti kontejnerskega terminala od 50.000 na vsaj 100.000 TEU kontejnerjev letno, v izgradnjo I. faze terminala za premog in ostale razsute tovore v zmogljivosti 1,5 mio ton, dograditev terminala za sipke tovore in v nadaljnjo tehnološko posodobitev.

Za uresničevanje razvojnega programa skupnega interesa bo poleg 82 mio din združenih bančnih sredstev in drugih virov sredstev, združenih okoli 1,2 mlrd din iz sredstev temeljnih organizacij združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih. Ta sredstva bodo v letih 1982—1985 v globalu predstavljala okoli 0,92 % sredstev za razširjeno reprodukcijo temeljnih organizacij združenega dela materialne proizvodnje.

64. člen

V okviru razvojnega programa PTT prometa bo poudarek na naložbah skupnega interesa, v katere bo v letih 1981—1985 vloženi okoli 6,2 mlrd din. Gre za: mednarodne, magistralne in tranzitne zmogljivosti, glavne avtomatske telefonske centrale, prenosne sisteme med glavnimi avtomatskimi telefonskimi centralami in vozliščnimi avtomatskimi telefonskimi centralami, vozliščne avtomatske telefonske centrale, prenosne sisteme med vozliščnimi avtomatskimi telefonskimi centralami in končnimi avtomatskimi telefonskimi centralami, rajonske avtomatske telefonske centrale, glavni poštni center in poštne centre, informacijski ptt sistem, omrežje za prenos podatkov, objekte na manj razvitih območjih ter objekte posebnega pomena za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Program razvoja PTT zmogljivosti bo financiran z interesnim združevanjem v višini 1,4 mlrd din, s sredstvi domačih bank v višini 330 mio din za mednarodne magistralne in tranzitne TT zmogljivosti ter z lastnimi sredstvi, domačimi blagovnimi krediti in krediti temeljnih bank, sredstvi Poštne hranilnice in z drugimi viri v skladu s posebnimi dogovori.

65. člen

Letališče Ljubljana bo v obdobju 1981—1985 izdelalo idejni in glavni projekt južnega potniškega terminala in zgradilo cestno povezavo na odsek hitre ceste Naklo—Ljubljana.

Za uresničevanje tega programa in za usposabljanje javnih letališč za varen zračni promet bo predvidoma združenih na podlagi interesnega združevanja 134 mio din.

66. člen

Zaradi oblikovanja funkcionalno enotnega prometnega sistema bo splošno združenje za promet in zveze pospešilo aktivnost za čimprejšnjo ustanovitev Samoupravne interesne skupnosti za promet Slovenije.

XI. TURIZEM

Podpisniki: Poslovna skupnost slovenskih naravnih zdravilišč, Obalnokraška turistična poslovna skup-

nost, Kompas Jugoslavija, Turistična poslovna skupnost Ljubljana, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Gospodarska zbornica Slovenije, medobčinske zbornice, Splošno združenje gostinstva in turizma Slovenije, Zadruga zveza Slovenije, Zveza obrtnih združenj Slovenije.

67. člen

Organizacije združenega dela turizma in gostinstva se v okviru Obalno-kraške turistične poslovne skupnosti, Kompara Ljubljana, Poslovne skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč in Turistične poslovne skupnosti Ljubljana zavezujejo, da bodo v SR Sloveniji v obdobju 1981—1985 dosegle okoli 10 %⁴ realno rast deviznega priliva ob boljšem koriščenju obstoječih nočitvenih kapacitet družbenega in zasebnega sektorja, z boljšo kvaliteto turističnih storitev in z izgradnjo nočitvenih ter drugih turističnih in gostinskih izvozno usmerjenih objektov.

Podpisniki dogovora se bodo zavzemali, da bodo za uresničitev omenjene naloge zagotavljali potrebne pogoje, zlasti za boljšo oskrbo tujih gostov.

68. člen

V prenočitvenih objektih bo predvidoma zgrajenih 13.000 ležišč, od tega bodo OZD turizma in gostinstva zgradile 5.300 ležišč v osnovnih in 4.000 ležišč v dopolnilnih zmogljivostih, na kmetijah, ki sodelujejo z zadrugnimi organizacijami združenega dela, bo urejenih 3.000 dopolnilnih ležišč, občani pa bodo zgradili 700 ležišč.

Za izgradnjo v tem poglavju navedenih zmogljivosti bo potrebno, da organizacije združenega dela turizma in gostinstva v SR Sloveniji investirajo okoli 6,3 mlrd din, od tega bodo v gradnjo prenočitvenih zmogljivosti vložile 4,6 mlrd din, za druge posebne turistične in infrastrukturne objekte pa 1,7 mlrd din.

Za uresničitev teh naložb bodo organizacije združenega dela na podlagi samoupravnih sporazumov o temeljnih planov za posamezna območja⁵ preusmerile investicijske programe tako, da bodo dale prednost izgradnji cenejših in konjunktnejših turističnih objektov (bungalovi, apartmaji, penzion, kampi, marine ipd.) in dopolnitvam turistične ponudbe v obstoječih turističnih centrih.

Banke bodo v okviru razpoložljivih sredstev prednostno zagotavljale dopolnilna sredstva za razvoj tujskega turizma.

69. člen

Udeleženci dogovora soglašajo, da bodo pri sprejemanju investicijskih oziroma razvojnih programov imele prednost naložbe:

— v objekte, ki bodo pretežno namenjeni za povečanje tujskega turizma;

⁴ Z upoštevanjem deviz zamenjanih v menjalnicah s strani tujih turistov in direktnih plačil turistov v tuji valuti.

⁵ Samoupravni sporazum o temeljnih plana obalno kraške turistične poslovne skupnosti Portorož za obdobje 1981—1985, Samoupravni sporazum o usklajevanju planov organizacij združenega dela s področja gorskega turizma za obdobje 1981—1985, Samoupravni sporazum o temeljnih plana poslovne skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč za obdobje 1981—1985, Samoupravni sporazum o usklajevanju planov organizacij združenega dela s področja mestnega in tranzitnega turizma za obdobje 1981—1985.

— v dograjevanje obstoječih turističnih centrov, v izgradnjo žičnic v okviru kompletiranja sistema žičnic ter z izgradnjo turističnih, gostinskih in drugih objektov, ki večajo kompleksnost ponudbe.

70. člen

Banke bodo na podlagi samoupravnih sporazumov o temeljih svojih planov še naprej sodelovale pri financiranju razvoja zlasti tujskega turizma in gostinstva tako, da bodo:

— zagotovile usmerjanje sredstev za skupne naložbe v turistične objekte, namenjene pretežno tujskemu turizmu;

— zagotavljale sredstva za razvoj kmečkega turizma pretežno v okviru kooperacijskih odnosov med zadrugami in turističnimi organizacijami združenega dela;

— zagotavlja ugodne kreditne pogoje pri investicijah v turistične in gostinske objekte, ki so namenjeni pretežno tujskemu turizmu;

— usmerjale vlaganja občanov še zlasti devizna vlaganja zdomcev, ki se vključujejo preko kooperacijskih odnosov z organizacijami združenega dela v izgradnjo in adaptacijo zasebnih turističnih sob ter drugih gostinskih in turističnih objektov.

71. člen

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo sprejele predvsem naslednje ukrepe:

— z odloki za organizirano skupno turistično ponudbo kraja bodo opredelili pogoje povezovanja zasebnih turističnih zmogljivosti z družbenimi turističnimi zmogljivostmi in se dogovorili za nosilce;

— z ukrepi vzpodbujale vlaganja v gostinske in turistične objekte;

— z vidika ustvarjanja celovite turistične ponudbe z davčno politiko, pospeševale razvoj servisnih dejavnosti, domače in umetne obrti in gostinskih prehranbenih obratov;

— v sodelovanju z republiko proučile možnost udeležbe organizacije združenega dela v sredstvih, ki se ustvarjajo s prometnim davkom pri prodaji alkoholnih in brezalkoholnih pijač na podlagi ustvarjenega deleža deviznega prihodka v celotnem prihodku;

— v dokumentih za urejanje prostora upoštevale potrebo po objektih za gostinske, trgovinske, servisne in turistično-infrastrukturne storitve;

— poenostavile postopke pri izdaji dovoljenj za postavitev začasnih in premičnih objektov.

XII. DROBNO GOSPODARSTVO

Podpisniki: Splošno združenje drobnega gospodarstva Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Zveza obrtnih združenj Slovenije, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije.

72. člen

Udeleženci bodo pospeševali razvoj drobnega gospodarstva z namenom, da prispevajo k prestrukturiranju gospodarstva, k povečanju deviznega priliva in zmanjševanju deviznih odlivov ter k boljši oskrbljenosti trga.

73. člen

V dogovorih o temeljih družbenih planov in zidalnih načrtih bodo občine upoštevale potrebe za poslovne prostore za osebne storitve in storitve gospodinjstvom ter za obrtne cone, v katerih bodo predvsem tiste dejavnosti drobnega gospodarstva, ki povzročajo hrup, obremenjujejo promet in rabijo večje parkirne površine.

74. člen

Stanovanjske skupnosti bodo dajale v najem poslovne prostore organizacijam združenega dela drobnega gospodarstva in občanom za opravljanje deficitarnih dejavnosti s področja osebnih storitev in storitev gospodinjstvom za najemnino, ki je enaka stanarini za stanovanjske prostore.

Na osnovi samoupravnih sporazumov o temeljih svojih planov bodo banke s krediti pospeševale razvoj drobnega gospodarstva. Za ta namen bodo med drugim uporabljale tudi že sklenjeno kreditno linijo Mednarodne finančne kooperacije (IFC).

XIII. STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO

Podpisniki: Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije, Zveza komunalnih skupnosti Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Splošno združenje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, Izobraževalna skupnost Slovenije, Splošno združenje gradbeništva in Industrije gradbenega materiala, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper.

75. člen

Za uresničevanje politike razvoja na področju stanovanjskega gospodarstva bodo podpisniki izvedli naslednje naloge in ukrepe:

1. Stanovanjska skupnost občin, Mesta Ljubljana, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper in drugi udeleženci tega dogovora bodo ob upoštevanju novih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v okviru svojega delovnega področja in pristojnosti ustvarjali možnosti za nadaljevanje stanovanjske gradnje tako, da bi do leta 1985 zgradili v SR Sloveniji okoli 58.000 stanovanj v razmerju 60% v družbeni in 40% v individualni gradnji.

2. S samoupravnimi sporazumi o temeljih planov samoupravnih stanovanjskih skupnosti bodo do leta 1985 postopoma uveljavljali ekonomske stanarine. S tem bo v večji meri zagotovljena materialna osnova za samoupravno gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini in enostavna reprodukcija v stanovanjskem gospodarstvu.

3. Podpisniki bodo pripravili ukrepe za zmanjševanje deleža ostalih stroškov v ceni stanovanj in za usmerjanje stanovanjske gradnje na manj kvaliteta zemljišča.

4. Za sočasnost gradnje kompleksnih stanovanjskih sosesk bodo v občinah, Mestu Ljubljani, Mestu Maribor in Obalni skupnosti Koper oziroma na ravni medobčinskega sodelovanja udeleženci stanovanjske gradnje ob sodelovanju medobčinskih gospodarskih zbornic in splošnih združenj organizirali, ustanavljanje poslovnih skupnosti za gradnjo stanovanjskih sosesk. Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije bo sprejela normative in standarde za gradnjo in opremljenost stanovanjskih sosesk in standarde za graditev stanovanj, pripravila enotna izhodišča za uresničevanje ukrepov in nalog splošne ljudske obrambe, zlasti civilne zaščite na področju stanovanjskega gospodarstva do 31. 12. 1983.

5. Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije bo skupaj z občinskimi skupščinami, s skupščinami mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper zagotovila izgradnjo 6.130 ležišč v domovih za učence in študente. Pri gradnji bodo imeli na podlagi programa, ki ga sprejme Izobraževalna skupnost Slovenije, prednost študentski domovi. Vsi bodo grajeni v skladu s planirano mrežo šol, normativi in standardi za njihovo izgradnjo.

6. Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije bo nadaljevala z dosedanjim politiko pospeševanja razvoja manj razvitih območij in manj razvitih obmejnih območij republike tako, da bo dajala pobudo za združevanje sredstev za sofinanciranje stanovanj za kadre, ki so pomembni za razvoj teh območij.

76. člen

Da bi zagotovili pridobivanje in komunalno opremljanje zemljišč, izboljšanje kvalitete komunalnih storitev in smotnejše ravnanje z odpadki bodo podpisniki uresničili naslednje naloge in ukrepe:

1. Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper, bodo v svojih planskih aktih zagotovili, da se opredelijo poselitvena območja in znotraj njih prednostna območja stavbnih zemljišč za komunalno opremljanje, ki omogočajo stanovanjsko in drugo kompleksno graditev.

2. Za pravočasno pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč bodo podpisniki na osnovi samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljnih svojih planov koordinirali izvajanje nalog pri stanovanjski in drugi kompleksni gradnji.

3. Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo obnavljale dotrajane komunalne naprave v starejših delih naselij in oskrbovale naselja s komunalnimi dobrinami, zlasti s pitno vodo na svojih območjih.

4. Splošno združenje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva in Zveza komunalnih skupnosti Slovenije bosta do konca leta 1983 zagotovila pripravo standardov minimalne oskrbe s komunalnimi dobrinami. Na osnovi opredeljenih komunalnih standardov in normativov bosta pripravila program racionalnega izvajanja komunalnih storitev in ukrepe za racionalnejšo uporabo komunalnih dobrin. Posebej bo opredeljen program nadomeščanja kvalitetne pitne vode z vodo nižje kvalitete v tehnoloških procesih.

Splošno združenje komunalnega in stanovanjskega gospodarstva in Zveza komunalnih skupnosti Slovenije bosta ob upoštevanju dogovorjenih elementov minimalne oskrbe s komunalnimi dobrinami skupaj izoblikovale take osnove v samoupravnih sporazumih o temeljnih plana samoupravnih interesnih skupnosti, ki

bodo zagotavljale vsaj enostavno reprodukcijo v komunalnem gospodarstvu.

5. Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo prek dogovorov o temeljnih svojih planov in samoupravnih sporazumov o temeljnih planov komunalnih skupnosti ali posebnih odlokov zagotovile celovit sistem zbiranja, odvoza in odlaganja komunalnih odpadkov v sanitarno urejene deponije oziroma glede na specifične pogoje posamezni območij omogočile sežiganje, kompostiranje ali reciklažo komunalnih odpadkov.

Splošno združenje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva bo organiziralo, da bodo komunalne organizacije posebnega družbenega pomena zbirale odpadke tako, da bodo sortirani v papir, steklo, tekstil in ostale odpadke.

6. Zveza komunalnih skupnosti Slovenije in Splošno združenje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva bosta pripravila metodologijo za enotno zbiranje podatkov ter tako v sklopu družbenega informacijskega sistema zagotovila spremljanje stanja in razvoja te dejavnosti.

XIV. DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Podpisniki: Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljana, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Gospodarska zbornica Slovenije, Izobraževalna skupnost Slovenije, Posebne izobraževalne skupnosti, Raziskovalna skupnost Slovenije, Posebne raziskovalne skupnosti, Kulturna skupnost Slovenije, Zdravstvena skupnost Slovenije, Skupnost otroškega varstva Slovenije, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, Skupnost starostnega zavarovanja kmetov v SR Sloveniji, Skupnost socialnega skrbstva SR Slovenije, Skupnost socialnega varstva Slovenije. Zveza skupnosti za zaposlovanje SR Slovenije, Telesnokulturna skupnost Slovenije.

77. člen

1. Občinske izobraževalne skupnosti bodo na podlagi svojih samoupravnih sporazumov o temeljnih planov in samoupravnih sporazumov o usklajevanju planov izobraževalnih skupnosti v obdobju 1981—1985 zagotovile vsem šoloobveznim otrokom obvezno šolanje najmanj v obsegu zagotavljenega programa v skladu z zakonom o osnovni šoli (Uradni list SRS, št. 5/80), tako da bodo kot podlago solidarnosti zagotavljale sredstva za posamezne vrste oddelkov v osnovnih šolah skladno z enotnimi kriteriji za solidarnost, določenimi v samoupravnem sporazumu o temeljnih plana, pri čemer se računa 296.031 din poprečno za oddelek v osnovni šoli.

2. Posebne izobraževalne skupnosti bodo s samoupravnimi sporazumi o temeljnih svojih planov zagotovile nadaljevanje izobraževanja učencem oziroma študentom, vpisanim v sedanjih srednjih in visokih šolah, ter v prve letnike srednjih in visokih šol, vpisale učence in študente v šole ustreznih usmeritev, in sicer v naslednjem številu:

(tabela 1 in 2 na str. 1884)

3. Izobraževalna skupnost Slovenije bo:

a) zagotavljala nemoten razvoj šolstva narodnosti in dvojezičnega šolstva, za kar bo v tem planskem obdobju namenila 225,4 mio din;

Tabela 1

VPIS UČENCEV IN STUDENTOV V 1. RAZRED SREDNJIH IN VISOKIH ŠOL V OBDOBJU 1981—1985
(IZOBRAŽEVANJE PRED VSTOPOM V DELO)

1	Posebna izobraževalna skupnost za	2	3	4	5
01	agroživilstvo	8.688	2.123	11.111	944
02	gozdarstvo	593	243	836	106
03	rudarstvo in geologijo	2.654	358	3.012	259
04	kov. pred. ind. in met.	33.459	4.557	38.016	2.717
05	kemija, farm., gum. in nekov.	4.838	2.528	7.366	671
06	elektro	14.617	5.118	19.735	1.407
07	gradbeništvo	11.068	2.975	14.043	1.138
08	lesarstvo	4.438	394	4.832	314
09	tisk in papir	1.447	—	1.447	111
10	tekstil	6.317	1.069	7.386	482
11	usnjarstvo in usnj. pred. ind.	1.187	—	1.187	84
12	promet in zveze	6.915	1.282	8.197	429
13	blagovni in denarni promet	16.702	6.845	23.547	1.297
14	gostinstvo in turizem	7.517	720	8.237	459
15	družboslovje	3.197	5.710	13.907	733
16	zdravstveno varstvo	5.216	2.234	7.450	1.219
17	pedagoško dejavnost	6.435	7.486	13.921	1.371
18	kulturno dejavnost	2.001	804	2.805	641
19	naravoslovno — mat. usmeritev	3.445	1.145	4.590	1.209
20	osebne storitve	1.662	—	1.662	
Skupaj		147.396	45.891	193.287	15.588

Tabela 2

VPIS V 1. RAZRED OZIROMA LETNIK USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA V OBDOBJU 1981—1985
(IZOBRAŽEVANJE OB DELU)

1	Posebna izobraževalna skupnost za	2	3	4
01	agroživilstvo	1.050	425	1.475
02	gozdarstvo	360	—	360
03	rudarstvo in geologijo	450	150	600
04	kov. pred. ind. in met.	9.150	3.300	12.450
05	kemija, farm., gum. in nekov.	1.650	900	2.550
06	elektro	950	445	1.395
07	gradbeništvo	2.230	320	2.550
08	lesarstvo	750	150	900
09	tisk in papir	300	—	300
10	tekstil	2.050	450	2.500
11	usnjarstvo in usnj. pred. ind.	600	—	600
12	promet in zveze	6.000	600	6.600
13	blagovni in denarni promet	4.470	2.910	7.380
14	gostinstvo in turizem	3.600	150	3.750
15	družboslovje	2.000	3.800	5.800
16	zdravstveno varstvo	1.110	750	1.860
17	pedagoško dejavnost	1.020	2.850	3.870
18	kulturno dejavnost	—	—	—
19	naravoslovno — mat. usmeritev	—	—	—
20	osebne storitve	150	—	150
Skupaj		37.890	17.200	55.090

b) omogočila izobraževanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter deloma razširila to dejavnost na področju usmerjenega izobraževanja, za kar bo v tem planskem obdobju namenila 844,6 mio din;

c) vključila v dopolnilno izobraževanje večje število otrok delavcev, ki so na začasnem delu v tujini in razširila območje delovanja, za kar bo v tem planskem obdobju namenila 84,5 mio din;

č) omogočila vsakodnevne prevoze učencev in študentov v usmerjenem izobraževanju, za kar bo v tem planskem obdobju namenila 499,1 mio din.

78. člen

Raziskovalna skupnost Slovenije bo zagotavljala uresničevanje:

a) skupnega raziskovalnega programa, ki ga sestavljajo:

— temeljne in dolgoročne raziskave v naravoslovnih, tehničnih, biotehničnih in medicinskih vedah, ki so posebnega pomena za skladen razvoj raziskovalne dejavnosti ter

— raziskave na področju družbenih in humanističnih ved, ki imajo poseben nacionalni pomen.

V ta namen bo zagotovila v petletnem obdobju 2.565 mio din, v kar je vključena pripadajoča infrastruktura in ostale naloge, skladno s samoupravnim sporazumom o temeljih plana Raziskovalne skupnosti Slovenije za obdobje 1981—1985.

b) uporabniki in izvajalci v posebnih raziskovalnih skupnostih bodo oblikovali raziskovalne programe, ki bodo usmerjeni h krepitvi izvozne ekonomske in znanstvenotehnološke moči SR Slovenije in SFR Jugoslavije ter družbenemu in gospodarskemu razvoju na področjih dohodkovno, tehnološko in poslovno povezanih organizacij združenega dela. Za te programe bodo uporabniki v posebnih raziskovalnih skupnostih v odnosih svobodne menjave dela v tem planskem obdobju združili 1.267,5 mio din. Preostala potrebna sredstva za te programe pa bodo uporabniki zagotovili z neposredno svobodno menjavo dela.

Sredstva za raziskovalno dejavnost, ki bodo združena iz sredstev temeljnih organizacij združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih, bodo rasla nekoliko počasneje od rasti dohodka, s tem da bodo v petletnem obdobju znesla največ 3.832,5 mio din.

Konkretno opredelitev skupnega raziskovalnega programa in programov posebnih raziskovalnih skupnosti po tematiki in raziskovalnih vedah bodo opredelili uporabniki in izvajalci v samoupravnih sporazumih teh skupnosti, upoštevaje konkretne potrebe in interese uporabnikov.

79. člen

Oblikovanje in usmerjanje izvajanja programa odkrivanja in raziskovanja surovin splošnega pomena, ki vključuje raziskave energetskih, kovinskih in nekovinskih mineralnih surovin, podzemnih pitnih, termalnih in mineralnih voda bo potekalo v enoti Raziskovalne skupnosti Slovenije. Raziskovalna skupnost Slovenije bo za izvajanje tega programa zagotovila sredstva v višini 723,8 mio din, organizacije združenega dela, katerih dejavnost je povezana z izkoriščanjem rezultatov teh raziskav, pa bodo na podlagi samoupravnih sporazumov za izvajanje tega programa zagotovile dogovorjeni del lastnih sredstev.

Konkretno opredelitev programa odkrivanja in raziskovanja surovin in voda po vrstah raziskav in vrstah surovin oziroma vrstah voda, bodo opredelili zbori uporabnikov in izvajalcev v skupščini enote Raziskovalne skupnosti Slovenije za odkrivanje in raziskovanje surovin splošnega pomena.

80. člen

Kulturna skupnost Slovenije bo:

— združevala sredstva za programe kulturnih dejavnosti, ki so skupnega pomena, in za programe usklajevalnih, povezovalnih in usmerjevalnih nalog v kulturnih dejavnostih;

— združevala sredstva za programe kulturnih dejavnosti, ki so nepogrešljiva sestavina kulturnega življenja in umetniškega ustvarjanja slovenskega naroda, za programe varstva in vzdrževanja naravne in kulturne dediščine in za programe kulturnih dejavnosti, s katerimi zagotavljajo hitrejši razvoj manj razvitih območij v SR Sloveniji, in sicer za tiste izvajalce, ki programa ne morejo uresničiti v okviru dohodkovnih možnosti občine oziroma medobčinskega sodelovanja, za kar bo namenila 2.790 mio din,

— **pospeševala bo kulturno dejavnost italijanske in madžarske narodnosti, kulturno ustvarjalnost Slovencev zunaj Slovenije; pri sodelovanju med narodi in narodnostmi v SFRJ bo skrbela za načrtno in usklajeno izmenjavo najpomembnejših kulturnih stvaritev, ter podpirala kulturne stike s tujino, zlasti z neuvrščeniimi, sosednjimi in državami v razvoju, za kar bo namenila 286 mio din;**

— **na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih plana Kulturne skupnosti Slovenije za obdobje 1981—1985, so predvidena sredstva za dejavnosti in dograditev kulturnega doma Ivan Cankar v višini 258 mio din. Ta sredstva so zagotovljena v okviru sredstev za dejavnost v 1. in 2. alineji tega člena.**

81. člen

V obdobju 1981—1985 bodo na območju SR Slovenije zagotovljene v zdravstvenih skupnostih pravice iz enotnega zagotovljenega programa zdravstvenega varstva, ki jih določa 46. člen zakona o zdravstvenem varstvu, in sicer v obsegu in merilih, ki so opredeljena v samoupravnem sporazumu o skupnih temeljih planov zdravstvenih skupnosti v SR Sloveniji za obdobje 1981—1985.

Zagotovljeni program iz prejšnjega odstavka obsega storitve največ do dogovorjene ravni in se ovrednoti po dejanskih stroških, vendar največ do cen iz samoupravnega sporazuma o temeljih skupnih planov zdravstvenih skupnosti v SR Sloveniji. Sredstva za ta program zagotavljajo občinske zdravstvene skupnosti po enotni prispevni stopnji.

Občinske zdravstvene skupnosti, ki z enotno prispevno stopnjo ne morejo v celoti zagotoviti planiranega obsega zagotovljenega zdravstvenega varstva, prejemajo razliko iz solidarnosti, vendar največ do višine 90% realizacije planiranega programa, če izpolnjujejo hkrati še druge pogoje za solidarnost, ki jih vsebuje samoupravni sporazum o temeljih skupnih planov zdravstvenih skupnosti v SR Sloveniji.

Sredstva za solidarnost združujejo občinske zdravstvene skupnosti, ki po enotni prispevni stopnji zberejo več sredstev, kot jih potrebujejo za realizirani obseg zagotovljenega programa v svoji občini.

82. člen

Občinske zdravstvene skupnosti bodo v Zdravstveni skupnosti Slovenije uresničevale po načelu vzajemnosti, program naslednjih skupnih nalog:

- zagotavljanje nujnih zdravstvenih storitev tujcem in osebam neznanega prebivališča;
- skupne naloge v zvezi z uresničevanjem zakona o svobodnem odločanju o rojstvu otrok;
- skupne naloge zdravstvenih skupnosti na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite;
- in skupne naloge v zvezi z razvojem in delovanjem zdravstvenega informacijskega sistema in druge naloge po samoupravnem sporazumu.

Za te naloge bodo združile v Zdravstveni skupnosti Slovenije sredstva v višini 354 mio dinarjev.

83. člen

Z dogovori o temeljnih svojih planov občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper se bodo udeleženci zavzeli, da se bo odstotek bolezenskih odsotnosti z dela postopno zmanjševal, s čimer se bo zmanjševal tudi delež izplačanih bolezenskih nadomestil v razmerju do izplačanih osebnih dohodkov v občini.

84. člen

1. Skupnost otroškega varstva Slovenije bo zagotavljala:

— nadomestila osebnih dohodkov v času porodniškega dopusta v trajanju 246 dni v višini 100 % poprečnega osebnega dohodka upravičenca v preteklem letu;

— pomoč pri opremljenosti vsem novorojencem v SR Sloveniji, skladno s samoupravnim sporazumom.

Za izvedbo teh nalog bo namenila v planskem obdobju skupno 6.836 mio din.

2. S solidarnostjo med občinskimi skupnostmi otroškega varstva bo v SR Sloveniji zagotovljeno:

— družinam, v katerih dohodki na družinskega člana ne presegajo 3.300 din mesečno, minimalno denarno pomoč za preživljanje otrok v višini 400 din mesečno na otroka;

— socialno ogroženim kmečkim družinam denarno pomoč v višini 250 din mesečno na otroka;

— otroku, ki ima samo enega hranilca in je upravičen do otroškega dodatka, dodatno denarno pomoč v višini 110 din mesečno in

— težje telesno ali duševno prizadetim otrokom dodatno denarno pomoč v višini 250 din mesečno na otroka po pogojih in merilih določenih v samoupravnem sporazumu o temeljnih plana.

3. S solidarnostjo med občinskimi skupnostmi otroškega varstva bo v SR Sloveniji zagotovljen:

a) zajamčen program priprave na šolo, za otroke zadnjega letnika pred vstopom v šolo — mala šola v trajanju 120 ur letno,

b) zajamčen program in varstvo predšolskih otrok motenih v telesnem in duševnem razvoju.

Za izvedbo nalog (pod točko 2 in 3) bo v tem planskem obdobju potrebno združiti 8.384,6 mio din.

85. člen

Za uresničevanje programa dejavnosti Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, ki bo zagotavljal uživalcem pokojninskih prejemkov usklajevanje teh prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov v skladu z določili 30. in 107. člena

zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list SFRJ, št. 23/82), bo v obdobju 1981—1985 potrebno na enotnih osnovah in merilih zagotoviti v letih 1981 14.336,4 mio din, 1982 14.592,4 mio din, 1983 15.499,9 mio din, 1984 16.244,8 mio din in 1985 16.960,0 mio din oziroma skupaj 77.633,5 mio din.

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji bo v obdobju 1982 do 1985 Skupnosti socialnega skrbstva SR Slovenije začasno zagotavljala sredstva za usposabljanje otrok, mladostnikov in mlajših polnoletnih oseb tistih staršev, ki so zaposleni na območju SR Slovenije, stalno prebivališče pa imajo v drugih republikah ali avtonomnih pokrajinah, ti otroci pa zaradi motenj v telesnem in duševnem razvoju potrebujejo posebne oblike vzgoje, izobraževanja in usposabljanja. V navedenem obdobju bo v ta namen skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja zagotovila potrebna sredstva v višini 162,4 mio din.

Za uresničevanje pravic iz invalidskega in pokojninskega zavarovanja, ki so priznane po posebnih republiških zakonih in za katere so se doslej sredstva zagotavljala v republiškem proračunu bodo v obdobju 1983—1985 zagotovljena sredstva v okviru skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

86. člen

Skupnost starostnega zavarovanja kmetov v SR Sloveniji bo v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana za obdobje 1981—1985 uresničevala program dejavnosti tako, da bo zagotovila:

— ostarelim kmetom starostno pokojnino;

— kmetom, ki so oddali svoje zemljišče družbenim pravnim osebam poleg pokojnine tudi preživnino;

— socialno ogroženim kmetom-borcev narodno-osvobodilne vojne varstveni dodatek k pokojnini.

Po tem sporazumu bodo delavci z združevanjem sredstev prispevali za pokojnine solidarnostno 70 % sredstev in sicer v letu 1981 538,8 mio din, leta 1982 539,6 mio din, leta 1983 549,8 mio din, leta 1984 559,8 mio din, leta 1985 570,8 mio din oziroma skupaj v obdobju 1981—1985 2.758,8 mio din.

SR Slovenija, ki je zagotavljala v republiškem proračunu sredstva za predčasne starostne pokojnine in varstveni dodatek kmetov-borcev NOV, bo v letih 1983—1985 zagotavljala te pravice v okviru sredstev skupnosti starostnega zavarovanja kmetov.

Kmetje zavezanci bodo prispevali 30 % sredstev za pokojnine, in sicer leta 1981 230,5 mio din, leta 1982 230,6 mio din, leta 1983 234,8 mio din, leta 1984 239,0 mio din in leta 1985 243,6 mio din oziroma skupaj v obdobju 1981—1985 1.178,5 mio din.

87. člen

S solidarnostjo med občinskimi skupnostmi socialnega skrbstva bodo v SR Sloveniji zagotovljene:

a) občanom, ki so brez sredstev za preživljanje in nesposobni za pridobitno delo, družbene denarne pomoči in sicer:

— družbena denarna pomoč kot edini vir preživljanja 2.494 din mesečno na upravičenca;

— družbena denarna pomoč kot dopolnilni vir preživljanja v poprečni višini 1.247 din mesečno na upravičenca.

b) sredstva za delovanje centrov za socialno delo po kadrovskem normativu 1 strokovni delavec na 4.000 prebivalcev do leta 1985 v skladu s samoupravnim sporazumom.

88. člen

Skupnost socialnega varstva Slovenije bo v obdobju 1981—1985 usklajevala in spremljala uresničevanje socialnovarstvenih programov republiških in občinskih samoupravnih interesnih skupnosti, ki se vključujejo vanjo, dajala letno oceno izvajanja politike socialnega varstva v Sloveniji in oceno učinkov socialnovarstvenih ukrepov, preverjala skladnost socialnega varstva glede na družbenoekonomska gibanja ter predlagala ustrezne ukrepe.

Republiške in občinske samoupravne interesne skupnosti, ki zagotavljajo socialne dajatve, se bodo na osnovi podatkov pristojnih strokovnih institucij v okviru Skupnosti socialnega varstva SR Slovenije vsako leto dogovorile o višini minimalnih žiljenjskih stroškov, ki bo podlaga za uveljavljanje enotnih kriterijev in meril za upravičenost do socialnih dajatev in za določanje minimalnih socialnih dajatev, ki bodo predmet solidarnosti.

Skupnost socialnega varstva SR Slovenije bo skupaj z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi izdelala sistem enotne evidence prejemnikov socialno varstvenih dajatev ter njihovega materialnega položaja in si prizadevala, da se ta evidenca čimprej uvede v vseh občinah.

89. člen

Na podlagi samoupravnega sporazuma o solidarnem zagotavljanju sredstev bodo občinske skupnosti za zaposlovanje delavcem med začasno brezposelnostjo omogočale:

- denarno nadomestilo in denarno pomoč skladno z zakonom;
- povračilo prevoznih in selitvenih stroškov pri zaposlitvi v drugem kraju;
- pripravo na zaposlitev.

S samoupravnim sporazumom o solidarnostnem zagotavljanju sredstev bodo skupnosti za zaposlovanje na podlagi zakona omogočale invalidnim osebam možnost usposabljanja in zaposlitve.

S sistemom solidarnosti med skupnostmi zaposlovanja bo zagotovljeno, da te solidarno združujejo sredstva, ki zagotavljajo vsaki občini razliko do samoupravno dogovorjenega obsega sredstev, pri čemer se kot kriterij uporabi poprečni strošek dajatev za enega uživalca, oziroma poprečni strošek usposabljanja brezposelne ali invalidne osebe.

90. člen

Kulturna skupnost Slovenije, Izobraževalna skupnost Slovenije, Raziskovalna skupnost Slovenije in Zdravstvena skupnost Slovenije bodo sodelovale pri vsebinski bogatitvi programov radia in televizije s tem, da bodo skupaj z Radiotelevizijo sprejemale letne programe ustreznih oddaj. Za to bodo skupno namenile 298,75 mio din, kar znaša po letih in po posameznih skupnostih:

	Letno	Skupaj
Kulturna skupnost	58,0	290,0
Izobraževalna skupnost	1,0	5,0
Raziskovalna skupnost	0,4	2,0
Zdravstvena skupnost	0,35	1,75

Radiotelevizija pa bo sama zagotovila za funkcionalne stroške radijskega in televizijskega programa 1.106 mio din, pri čemer naročnine ne bodo rasle hitreje od rasti maloprodajnih cen.

91. člen

Telesnokulturna skupnost Slovenije bo podpirala nadaljnji razvoj telesne kulture, zagotovila kakovostni razvoj vrhunškega športa, prednostnih nalog ter nalog v zvezi s pripravo na zimske olimpijske igre. Za to bo namenila v tem planskem obdobju 111,5 mio din.

92. člen

SR Slovenija bo iz republiškega proračuna nadomeščala razliko med proizvodno in prodajno ceno politično-informativnim dnevnikom »Delo«, »Dnevnik« in »Večer«, in sicer v skladu z merili, ki jih določa družbeni dogovor o medsebojnih odnosih pri urejanju cen med družbenopolitičnimi skupnostmi, ustanovitelji dnevnikov in temeljnimi organizacijami združenega dela, ki sodelujejo v proizvodnji dnevnikov.

93. člen

SR Slovenija bo iz republiškega proračuna zagotovila del sredstev za vzdrževanje in modernizacijo prenosnih naprav za Radiotelevizijo s katerimi bo zagotovljeno pokritje celotnega slovenskega nacionalnega prostora z osrednjimi radijskimi in televizijskimi programi na osnovi dogovorov, ki jih bo sprejela Skupščina SR Slovenije. Občine in posebne družbenopolitične skupnosti pa bodo zagotovile ostali del sredstev za isti namen.

94. člen

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Kulturna skupnost Slovenije, Izobraževalna skupnost Slovenije, Raziskovalna skupnost Slovenije in Izvršni svet Skupščine mesta Ljubljane bodo svoje aktivnosti in sredstva pri pripravi začetka gradnje Muzeja ljudske revolucije Slovenije usmerjali tako, da bodo do leta 1985 zagotovili sredstva za idejno rešitev podaljška Titove ceste z mostom do predvidene lokacije Muzeja ljudske revolucije, pripravo investicijske dokumentacije in za začetek pripravljanih del. Ljubljanske občine in Mesto Ljubljana bodo zagotovile 20 mio din.

95. člen

Republiške samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti in Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bodo pred sprejemom novih letnih planskih aktov uskladili obseg nalog in sredstev, ki so jih sprejele z družbenimi dogovori o njihovem izvajanju; v ta namen bodo pobudniki dogovorov in izvajalci nalog predložili elemente za usklajevanje najkasneje v novembru tekočega leta za prihodnje leto.

96. člen

Samoupravne interesne skupnosti s področja družbenih dejavnosti bodo v tem planskem obdobju načrtovale in izvajale investicije le v okviru, ki jim ga dopušča vsakoletni nominalni obseg sredstev po samoupravnih sporazumih o temeljnih njihovih planov in letna resolucija o uresničevanju srednjeročnega plana, potem ko v okviru teh sredstev najprej zagotovijo izvedbo dogovorjenega programa redne dejavnosti in obveze do solidarnosti.

Občinske skupščine, Skupščina mesta Ljubljane, Skupščina mesta Maribor in Skupščina Obalne skupnosti Koper bodo zagotovile, da se s samopriskevki za investicije v obdobju 1981 do 1985 ne bo združeval večji delež sredstev iz osebnega dohodka, kot je sprejeto v družbenem planu občine.

Noben investitor ne bo začel združevanja sredstev iz kateregakoli vira za konkretno investicijo, dokler ne bo v celoti pripravljena investicijsko-tehnična dokumentacija ter zagotovljena lokacija in stavbno zemljišje, hkrati pa v celoti dogovorjena finančna konstrukcija investicije in s samoupravnim sporazumom zagotovljena tudi sredstva za dejavnost v novem objektu v tekočem planskem obdobju.

Prednost bodo imele investicije, ki izpolnjujejo vsaj tri od navedenih kriterijev:

1. investicije, ki so v višji fazi izgradnje ter bi njihova začasna ustavitve povzročila nesorazmerno škodo;

2. investicije, s katerimi se izboljšuje funkcionalnost in racionalnost obstoječih objektov;

3. investicije, ki omogočajo večnamensko rabo ali dajejo v primerjavi z drugimi nameravanimi podobnimi investicijami večji učinek;

4. investicije, ki neposredno omogočajo izvajanje zagotovljenih programov redne dejavnosti;

5. investicije, ki ustrezajo prednostnim kriterijem, dogovorjenim v planu družbenopolitičnih skupnosti in dodatnim kriterijem, dogovorjenim v okviru dejavnosti.

97. člen

Izobraževalna skupnost Slovenije, Zdravstvena skupnost Slovenije, Skupnost otroškega varstva Slovenije, Skupnost socialnega skrbstva Slovenije in Zveza skupnosti za zaposlovanje SR Slovenije bodo na podlagi samoupravnih sporazumov z ustreznimi občinskimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi zagotovile take mehanizme solidarnostnega združevanja sredstev, da bodo zajamčeni programi normalno potekali v vseh občinah na območju SR Slovenije, ne glede na različne materialne možnosti občin, merjene s prispevno stopnjo.

Sredstva za zajamčene programe se bodo združevala po enotnih merilih v vseh občinah. Za solidarnost bodo prispevali v občinah, kjer po enotnih merilih združijo več sredstev, kot bi jih potrebovali za planirani obseg zajamčenega programa; iz solidarnosti pa bodo prejeli v občinah, kjer z lastnim združevanjem po enotnih merilih ne dosežajo potrebnih sredstev s planiranim obsegom zajamčenega programa.

Poleg tega osnovnega kriterija bodo posamezne dejavnosti s svojimi samoupravnimi sporazumi opredelile po potrebi še dodatne kriterije za upravičenost do solidarnosti.

Samoupravne interesne skupnosti, navedene v tem členu, bodo po gornjih kriterijih pripravile vsako leto solidarnostne bilance, ob koncu leta pa poračun solidarnosti. Obveznosti iz solidarnosti bilanc bodo imele absolutno prednost pred vsemi ostalimi deli programov.

98. člen

Udeleženci tega dogovora bodo vsak v okviru svojih pristojnosti zagotovili, da se kriteriji in merila za zagotavljanje upravičenosti do socialnih dajatev (npr.: socialna pomoč, otroški dodatek, varstveni do-

datek upokoјencev) in višina teh dajatev ne bodo spreminjali tako, da bi se s tem povečal realni obseg namenskih sredstev, dogovorjen s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana.

Če zaradi neugodnih gibanj v gospodarstvu ni možnosti, da bi se vse socialnovarstvene dajatve valorizirale po dogovorjenih načelih, se bodo samoupravne interesne skupnosti v okviru Skupnosti socialnega varstva Slovenije dogovorile za selektiven pristop pri valorizaciji socialnovarstvenih dajatev in pri tem zagotovile, da se ustrezno valorizirajo vsaj dajatve tistim prejemnikom, katerih dohodki skupaj z dodatenimi socialnovarstvenimi dajatvami ne dosežejo dogovorjenih življenjskih stroškov.

99. člen

Višino sredstev, ki so jo določili udeleženci samoupravnih sporazumov o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti, bodo samoupravne interesne skupnosti letno revalorizirale, kolikor ne bo z letno resolucijo Skupščine SR Slovenije drugače določeno, po naslednjih načelih:

1. v ceni planirani del sredstev za (bruto) osebne dohodke izvajalcev in sklade skupne porabe ter sredstva za osebne prejeme iz naslova socialnih pravic se bo za zagotovljene programe in solidarnost povečeval skladno z rastjo poprečnega nominalnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji za razdobje oktober preteklega leta — oktober tekočega leta (po podatkih iz obrazca RAD — 1, Zavoda SR Slovenije za statistiko) zmanjšane za planirano poprečno letno gibanje realnih osebnih dohodkov v SR Sloveniji v petletnem obdobju, za druge programe v občinah pa se bo ta del sredstev povečeval skladno z rastjo poprečnega nominalnega osebnega dohodka na zaposlenega v občini za razdobje oktober preteklega leta — oktober tekočega leta (po podatkih iz obrazca RAD — 1, Zavoda SR Slovenije za statistiko) zmanjšane za planirano poprečno letno gibanje realnih osebnih dohodkov v občini v petletnem obdobju;

2. druge elemente v ceni zajamčenih programov bodo povečale z rastjo cen na drobno v obdobju — oktober preteklega leta — oktober tekočega leta (podatek iz mesečnega statističnega pregleda Zavoda SR Slovenije za statistiko).

XV. SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Podpisniki: Gospodarska zbornica Slovenije, Izobraževalna skupnost Slovenije, izvršni svet skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana.

100. člen

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper in republika ter drugi podpisniki tega dogovora bodo za nadaljnje uresničevanje zasnove splošne ljudske obrambe in družbene samozščite zagotavljali materialne, kadrovske in druge pogoje za:

— razvoj teritorialne obrambe in njeno opremljanje, za sodobno oborožitev s težiščem na sredstvih

za protioklepno in protizračno obrambo, ustreznih količinah streliva in drugih sredstev ter skladiščnih prostorov in za vzgojo ter urjenje enot in štabov teritorialne obrambe.

Poseben poudarek bo dan nadaljnemu organiziranju narodne zaščite v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela ter usposabljanju delovnih ljudi in občanov za opravljanje nalog narodne zaščite:

— krepitev, razvoj, opremljanje in usposabljanje enot in štabov civilne zaščite s ciljem, da bo v enote in štabe vključeno do 1985. leta 16% prebivalcev, in s težiščem na opremljanju, praktičnem usposabljanju, preventivnem ukrepanju in ustvarjanju rezerv materialnih sredstev za primer naravnih in drugih hudih nesreč;

— pospešen razvoj in organiziranost obrambnega in družbenosamozaščitnega izobraževanja in usposabljanja, zlasti pri usmerjanju mladih v vojaške šole in obrambne poklice pri usposabljanju delovnih ljudi in občanov za obrambne priprave, opravljanje nalog v posameznih sestavinah obrambe in zaščite ter pri izvajanju zahtevnejših oblik usposabljanja v centrih za obrambno usposabljanje;

— organizacijo in dograjevanje upravnih zvez ter sistema za opazovanje in alarmiranje.

101. člen

1. Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor, Obalna skupnost Koper in republika bodo za realizacijo nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite zagotavljale sredstva v svojih proračunih ter iz sredstev združenega dela, združenih na podlagi samoupravnih sporazumov za financiranje skupnih nalog splošne ljudske obrambe tako, da bodo skupna sredstva vključno z obrambnimi pripravami organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti dosegla do 0,5% narodnega dohodka, ustvarjenega v SR Sloveniji v obdobju 1981—1985.

2. SR Slovenija bo zagotavljala materialne, kadrovske in druge pogoje za uresničevanje naslednjih nalog:

— za delovanje Republiškega štaba za teritorialno obrambo in potrebno pripravljenost štabov in enot teritorialne obrambe republiškega pomena;

— za delovanje in opravljanje dejavnosti, nalog in ukrepov civilne zaščite ter oblikovanje zalog materialnih rezerv sredstev za primer naravnih in drugih nesreč na podlagi določenih usmeritev;

— za izgradnjo vežbališča, dograditev in vzdrževanje Republiškega centra za obrambno usposabljanje in skupno z Izobraževalno skupnostjo Slovenije za kvalitetno in učinkovito izvajanje izobraževalnih programov za nosilce obrambnih priprav, obrambnega usposabljanja delovnih ljudi in občanov in posameznih sestavin v splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti;

— za organizacijo in postopno vzpostavitev avtonomnega sistema zvez ter učinkovito delovanje sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja na ravni republike v skladu z določenimi usmeritvami;

— za nadaljnje opremljanje in usposabljanje republiških organov in organizacij za obrambno in družbeno samozaščitno delovanje v skladu s sprejetimi načrti.

102. člen

Podpisniki tega dogovora bodo v skladu s potrebami in plani razvoja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite zagotavljali pogoje in sredstva za izgradnjo in prilagoditev določenih proizvodnih zmogljivosti za usmerjeno proizvodnjo v skladu s sprejetimi razvojnimi usmeritvami ter za organizacijo proizvodnje in storitev v vojnih razmerah, zlasti pa bodo skrbeli za zaloge deficitarnih surovin, reproductivnih materiala in drugih industrijskih proizvodov v skladu z načrti za delovanje gospodarstva v izrednih razmerah in v morebitni vojni. Zagotavljali bodo sredstva za oblikovanje republiških in občinskih blagovnih rezerv ter za izgradnjo skladiščnih prostorov v skladu z zakonom o blagovnih rezervah in na njem temelječem programu oblikovanja republiških in občinskih blagovnih rezerv.

Podpisniki tega dogovora, zlasti pa občine, Obalna skupnost Koper, Mesto Maribor in Mesto Ljubljana bodo zagotovili načrtno in organizirano graditev zaklonišča za prebivalstvo in materialne dobrine v vojni v skladu s predpisi ter stališči in usmeritvami Predsedstva SR Slovenije.

103. člen

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper in republika bodo zagotavljale materialne in druge pogoje za nadaljnji razvoj in učinkovito delovanje sistema družbene samozaščite in v njem organov za notranje zadeve.

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper in republika bodo zagotavljale sredstva za dograditev informacijskega sistema organov za notranje zadeve v okviru družbenega informacijskega sistema, za funkcionalne prostore organov za notranje zadeve in dopolnilna sredstva za stanovanja delavcev teh organov.

Republika bo zagotovila sredstva za izpopolnitev in modernizacijo funkcionalnih zvez organov za notranje zadeve, za izpopolnitev tehnične opreme in oborožitve, za modernizacijo kriminalistično tehnične centra ter prostorov in opreme za posebne enote milice, za dograditev izobraževalnega centra Republiškega sekretariata za notranje zadeve, za izvajanje obrambnih priprav organov za notranje zadeve ter sodelovala pri izgradnji in modernizaciji mednarodnih in meddržavnih mejnih prehodov.

XVI. SKLADNEJŠI REGIONALNI RAZVOJ

Podpisniki: Gospodarska zbornica Slovenije, Temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, samoupravne interesne skupnosti na ravni republike, ki prevzemajo konkretne obveznosti.

104. člen

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo neposredno in v okviru medobčinskega sodelovanja v skladu s politiko skladnejšega regionalnega razvoja pospeševale razvoj proizvodnih, oskrbnih in družbenih dejavnosti ter infrastrukture in zagotovile prostorske pogoje tako:

— da bodo optimalno razporejale dnevne oskrbne in delovne funkcije (potrebe),

— da bodo ustvarile in razvijale središča za zadovoljevanje oskrbnih potreb na višji ravni za eno ali več občin,

— da bo zagotovljena delitev oskrbnih dejavnosti med več enakovrednih središč v več občinah tam, kjer zaradi bližine središč ni smotrno ločeno razvijati istih dejavnosti.

105. člen

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalno skupnost Koper bodo izvajale politiko policentričnega razvoja SR Slovenije s tem, da bodo v okviru medobčinskega sodelovanja smotrno razvijale gospodarske in družbene dejavnosti skupnega pomena predvsem v središčih in somestjih, ki so glede vzliščne lege, svojega gravitacijskega zaledja in drugih lokacijskih pogojev posebej primerna.

106. člen

Zaradi aktiviranja možnosti za razvoj posameznih območij v skladu s cilji družbenega razvoja SR Slovenije bodo samoupravne interesne skupnosti na področju gospodarstva skrbele za skladnejši regionalni razvoj, zlasti še na področju prometnega omrežja, javnega prometa in telekomunikacij, oskrbe z vodo in odvajanja odpadnih voda ter kvalitetnejše oskrbe z energijo.

Samoupravne interesne skupnosti na področju družbenih dejavnosti bodo omogočale skladnejši regionalni razvoj tako, da bodo v skladu s samoupravnimi sporazumi zagotavljale enakomernejše življenjske pogoje prebivalstva, tako na področju vzgoje in izobraževanja ter kulture, kot tudi zdravstvenega in socialnega varstva in telesne kulture.

107. člen

Splošna združenja in gospodarske zbornice bodo pospeševale hitrejši razvoj manj razvitih območij in manj razvitih obmejnih območij in v ta namen:

— spodbujale, usmerjale in povezovala interese organizacij združenega dela, da bodo ob upoštevanju razvojnih kriterijev prenašale investicije na manj razvita območja in manj razvito obmejna območja ter jih izvajale na podlagi samoupravnega združevanja dela in sredstev;

— ugotovljale neizkoriščene prednosti manj razvitih območij, ki se kažejo v možnostih zaposlovanja, v možnostih pridobivanja surovin in njihove predelave in v prostorskih možnostih, ter na tej osnovi organizirale izmenjavo informacij organizacij združenega dela iz razvitih in manj razvitih območij;

— ob upoštevanju razvojnih usmeritev SR Slovenije ter pogojev in možnosti razvoja manj razvitih območij zainteresiranim organizacijam združenega dela iz razvitih in manj razvitih območij posredovale svoje predloge za konkretne investicijske odločitve, dajale pomoč organizacijam združenega dela pri pripravi programov in projektov, ki bi bili lahko podlaga za vlaganja na manj razvitih območjih.

108. člen

Banke bodo na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih svojih planov ob upoštevanju kriterijev

prestrukturiranja iz I. poglavja tega dogovora pospeševale samoupravno združevanje sredstev in dela za gospodarska vlaganja na manj razvitih območjih in v ta namen:

— sodelovale z organizacijami združenega dela, splošnimi združenji, gospodarskimi zbornicami, občinami, Mestom Ljubljana, Mestom Maribor in Obalno skupnostjo Koper pri iniciranju ter usklajevanju projektov za ta območja;

— sklepale bančne kreditne aranžmane z domačimi in tujimi bankami za skupno kreditiranje investicij na teh območjih;

— v skladu s samoupravnim sporazumom obvezno usmerjale del razpoložljivega dolgoročnega potenciala za naložbe v osnovna in trajna obratna sredstva, pri čemer bodo dajale prednost investicijam na podlagi združevanja dela in sredstev; temeljne banke Ljubljanske banke, ki do začetka 4. četrtletja vsakega leta ne bodo usmerile dogovorjenega obsega sredstev za vlaganja na manj razvitih območjih, bodo neusmerjeni del teh sredstev prek združene banke usmerile v tiste temeljne banke, ki so svoje obveznosti za usmerjanje sredstev presegle, in to pod dogovorjenimi pogoji, ki bodo opredeljeni v posebnem samoupravnem sporazumu, ki bo sklenjen med temeljnimi bankami Ljubljanske banke — Združene banke;

— sprejele ugodnejšo obrestno mero in dajale druge kreditne olajšave investitorjem na manj razvitih območjih, pri čemer bodo obrestna mera in druge kreditne olajšave ugodnejše za investicije na manj razvitih obmejnih območjih in v občini Lenart. Ugodnejši kreditni pogoji se investitorjem, ki vlagajo na manj razvitih območjih, dodatno upoštevajo h kreditnim olajšavam, ki že veljajo za posamezne vrste vlaganj.

Banke bodo ugodnosti iz prejšnjega odstavka smiselno upoštevale tudi pri dokončanju objektov, začetih na podlagi odobrenega kredita pred 1. 1. 1981, ki so na območjih s statusom prehodnega obdobja, vendar največ do konca leta 1983.

109. člen

SR Slovenija bo sodelovala pri pospeševanju razvoja manj razvitih območij zlasti:

— z zmanjšano davčno osnovo za plačilo davka na dohodek temeljnih organizacij združenega dela, ki vlagajo na manj razvitih območjih, pri čemer bo davčna osnova v večji meri znižana pri investicijah na manj razvitih obmejnih območjih na podlagi združevanja dela in sredstev,

— z znižanjem obveznosti plačila davka na dohodek temeljnih organizacij združenega dela, ki imajo sedež na manj razvitih območjih in so pričele z dejavnostjo na podlagi novih vlaganj,

— s sofinanciranjem izdelave kompleksnih razvojnih programov in inicialnih razvojnih programov, ki se nanašajo na manj razvita območja, z refundiranjem dela stroškov izdelave projektne dokumentacije za naložbe na manj razvitih obmejnih območjih in v občini Lenart in s sofinanciranjem komasacij kmetijskih zemljišč na manj razvitih območjih (sredstva bodo vsako leto določena v proračunu SR Slovenije),

— z dopolnilnimi proračunskimi sredstvi za izenačevanje pogojev na področju splošne porabe v manj razvitih občinah.

Davčne olajšave iz prejšnjega odstavka se bodo smiselno uporabljale tudi za investicije, začete pred 1. 1. 1981, ki so na območjih s statusom prehodnega obdobja, vendar največ do konca leta 1983.

Samoupravna interesna skupnost elektrogospodarstva Slovenije, Samoupravna interesna skupnost za železniški in luški promet, Skupnost za ceste Slovenije in Samoupravna interesna skupnost za nafto in plin Slovenije bodo spodbujale temeljne organizacije združenega dela za gospodarska vlaganja na manj razvitih območjih tako, da bodo na podlagi svojih samoupravnih sporazumov o temeljnih planov poleg uresničevanja drugih sprejetih nalog sodelovale z združenimi sredstvi tudi pri izgradnji infrastrukturnih objektov, ki so neposredno povezani z izgradnjo novih gospodarskih zmogljivosti na teh območjih.

110. člen

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo pospeševale policentrični ekonomski, socialni in prostorski razvoj v SR Sloveniji in v svojem okviru ter bodo v ta namen:

— skrbele za hitrejši razvoj manj razvitih območij na svojem teritoriju in v okviru medobčinskega povezovanja in to manj razvitih območij v skladu s kriteriji republiškega zakona ter drugih manj razvitih območij (krajevnih skupnosti) v razvitejših občinah,

— spodbujale sprejemanje samoupravnih sporazumov v okviru medobčinskega sodelovanja o nalogah in ukrepih pospeševanja razvoja manj razvitih območij, zlasti še v zvezi z razvojem gospodarske infrastrukture, družbenih dejavnosti in drugih pogojev razvoja,

— spodbujale vlaganja z urbanistično in lokacijsko politiko ter z drugimi ukrepi,

— pospeševale razvoj drobnega gospodarstva in kmetijstva v manj razvitih obsejnih območjih in hribovitih območjih.

Občine, Murska Sobota, Maribor Pesnica, Maribor Rotovž, Maribor Ruše, in Radlje ob Dravi bodo v sodelovanju s SR Slovenijo inicirale dogovor o urejanju skupnih poti na jugoslovansko-avstrijski meji in postopni izgradnji teh poti na lastnem ozemlju.

XVII. UREJANJE PROSTORA IN VARSTVA OKOLJA

Podpisniki: Temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Gospodarska zbornica Slovenije, Medobčinska gospodarska zbornica, samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti na ravni republike.

111. člen

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo v planih izdvojile in zavarovale območja in objekte naravne dediščine. Še posebej bodo upoštevale tiste objekte in območja, ki na osnovi strokovnega vrednotenja v prostoru SR Slovenije predstavljajo relativno redke, ogrožene, zna-

čilne ali enkratne primere naravne dediščine in imajo poseben kulturni, znanstveni, ekološki, rekreacijski ali krajinsko-estetski pomen.

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo na osnovi dogovorov o temeljnih svojih družbenih planov sprejele varstvene ukrepe za zavarovana območja in objekte, s katerimi bodo omejile ali onemogočile razvoj dejavnosti in panoge, ki vplivajo na spreminjanje njihovih naravnih ali kulturnih značilnosti. Z varstvenimi ukrepi bodo omejile zlasti: pozidavo, spremembe v rabi tal, ki pomembneje spreminjajo naravne značilnosti, in emisije:

Republika občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper, medobčinske gospodarske zbornice in drugi bodo zagotavljali pogoje za vzdrževanja in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot v zavarovanih pokrajinskih območjih. Za zagotovitev varstva v ustreznih območjih se bodo občine povezovala in medsebojno uskladile skupna območja in varstvene ukrepe.

Občina Jesenice, Radovljica in Tolmin ter Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bodo sprejeli skupni program razvoja Triglavskega narodnega parka. Občine Brežice, Krško in Šmarje pri Jelšah ter Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bodo sprejele skupno program razvoja spominskega parka Trebče. Samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje za območje republike, samoupravne organizacije in skupnosti ter družbene organizacije in društva, ki uresničujejo svoje naloge na območju Triglavskega narodnega parka oziroma območju spominskega parka Trebče bodo v svoje planske akte vključile naloge in obveznosti za razvoj narodnega parka oziroma spominskega parka.

Republika in občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo v družbenih planih in s posebnimi predpisi zavarovale območja, posamezne objekte ali skupine objektov, ki zaradi posebnega kulturnega in zgodovinskega pomena predstavljajo nepremičnino kulturne dediščine. Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper, kulturne skupnosti in medobčinske gospodarske zbornice bodo pripravile dogovor za vzdrževanje, sanacijo in aktiviranje zlasti tistih tipičnih ali ključnih objektov, ki so na osnovi strokovnega vrednotenja ali družbenega interesa v prostoru SR Slovenije nenadomestljivi in najvišji dosežki ali najznačilnejši primeri arheološke, umetnostne arhitekturne, etnološke, zgodovinske in tehnične dejavnosti ter objektov ali krajev zgodovinskih dogodkov kot kulturne ali gospodarske dobrine.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bo s pristojnimi občinami, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor, Obalno skupnostjo Koper in skupno z Zvezo vodnih skupnosti Slovenije kot strokovnim koordinatorjem aktivnosti za potencialne akumulacijske prostore (po čl. 53 tega dogovora) proučil tiste posege, ki se sočasno pojavljajo kot možne vodnogospodarske akumulacije in kot kandidati za vpis v svetovno naravno dediščino.

V primeru ugotovljene možnosti bo pripravil kandidaturu za vpis v svetovno naravno dediščino v smislu konvencije o varstvu svetovne kulture in naravne dediščine (Uradni list SFRJ, št. 56/74) naslednje izredno pomembne naravne znamenitosti Slovenije:

	Na območju občine
Skocjanske jame	Sežana
Soča s pritoki	Tolmin
Območje notranjskih podolij in kraških polj	Logatec, Postojna, Cerknica

112. člen

Nosilci investicijskih programov na ravni republike bodo ob upoštevanju prostorsko-ekoloških zahtev na podlagi projektov poskrbeli za uskladitev in opredelitev posegov v prostor v družbenih planih občin ter na podlagi sprememb dogovora o temeljnih družbenih planov občin za zagotovitev potrebnih zemljišč.

113. člen

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo skupno z Gospodarsko zbornico Slovenije pripravile družbene dogovore o sanaciji večjih žarišč onesnaževanja okolja ter dale pobudo za njihov sprejem še v letu 1981. Občine, ki so v III. in IV. območju onesnaževanja zraka bodo ustanovile skupnosti za varstvo zraka.

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo (v svojih proračunih) zagotovile sredstva za naslednje naloge:

- za pripravo in sprejem predpisa razvrstitve območij v občini v območja onesnaženosti zraka (I., II., III., IV. območje) za potrebe varstva zraka;
- za nastavitve in vzdrževanje katastra virov onesnaževanja zraka;
- izdelale in sprejele sanacijske programe za III. in IV. območje onesnaženosti zraka.

Občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo skupaj s prizadetimi udeleženci dogovora o temeljnih svojih planov načrtovale razmestitev objektov in naprav, ki nevarno onesnažujejo zrak, vendar s tehnološkimi sredstvi ni možno ustrezno omejiti njihovih emisij, da ti ne bodo poslabšali onesnaženosti zraka v naseljih oziroma povzročili uvrstitve območja v slabšo kategorijo.

Banke bodo sodelovale pri zagotavljanju sredstev za realizacijo sanacijskega programa za III. in IV. območje onesnaženosti zraka.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bo za posamezna kritična onesnažena območja, na katerih imata obseg onesnaženosti zraka in njihova intenzivnost hujše škodljive posledice, predpisal ukrepe za zavarovanje zraka pred nadaljnjim onesnaževanjem.

114. člen

Gospodarske zbornice in splošna združenja bodo dajale pobude in organizirale samoupravno sporazumevanje organizacij združenega dela s posebnimi odpadki za tehnološko in ekonomsko najustrenejše reševanje teh odpadkov iz njihovih obstoječih tehnoloških procesov. V teh samoupravnih sporazumih bodo opredelile medsebojne obveznosti in po potrebi za posamezne vrste posebnih odpadkov usposobile in določile posamezne organizacije združenega dela, da jih v skladu s predpisi nevtralizirajo oziroma odložijo.

Splošna združenja in gospodarske zbornice bodo pri obravnavi investicijskih namer in dajanju mnenj vztrajale da organizacije združenega dela v investicijskih programih za nove naložbe in modernizacijo

ter rekonstrukcijo, zagotovijo takšno zaokroženost tehnološkega procesa, da ne bo posebnih odpadkov, oziroma bo zagotovljena njihova nevtralizacija. Pri tem bodo splošna združenja in gospodarske zbornice zahtevale, da imajo organizacije združenega dela — investitorji same ali na osnovi samoupravnih sporazumov pri drugih organizacijah združenega dela urejene postopke za nevtralizacijo posebnih odpadkov oziroma njihovo odlaganje.

115. člen

Za potrebe družbenega sistema informiranja in racionalno urejanje prostora bodo SR Slovenija in občine zagotovile s skupnim programom geodetskih del minimalni standard obveznih skupnih evidenc na celotnem območju Slovenije, z dodatnimi programi geodetskih del v SR Sloveniji in občinah, Mestu Ljubljana, Mestu Maribor in Obalni skupnosti Koper pa posebne teritorialno opredeljene evidenc, ki so potrebne zlasti na ravni SR Slovenije oziroma občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper:

Republika, občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper bodo v družbenem planu in s posebnimi predpisi zavarovale posamezne točke geodetskih mrež in vizirne linije med njimi, ki so nujno potrebne za zagotovitev nemotenega opravljanja geodetskih del v SR Sloveniji.

Sredstva za izvedbo programov geodetskih del bodo zagotovile SR Slovenija, občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor in Obalna skupnost Koper v proračunu ter samoupravne interesne skupnosti — podpisnice dogovora za izvedbo skupnega in dodatnega republiškega programa.

Razčlenitev nalog in potrebnih sredstev je opredeljena v srednjeročnem programu geodetskih del na območju SR Slovenije za obdobje 1981—1985, ki ga v okviru dogovora o srednjeročnem programu geodetskih del na območju SR Slovenije za obdobje 1981—1985 in njegovem uresničevanju sprejmejo SR Slovenija, občine, Mesto Ljubljana, Mesto Maribor, Obalna skupnost Koper, samoupravne interesne skupnosti republiškega pomena ter geodetske organizacije združenega dela.

XVIII. DRUŽBENI SISTEM INFORMIRANJA

Podpisniki: Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Gospodarska zbornica Slovenije, samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti na ravni republike, Narodna banka Slovenije, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana, Služba družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji.

116. člen

Udeleženci dogovora ugotavljajo, da je potrebno družbeni sistem informiranja razvijati in modernizirati tako, da bo postopoma preseženo večkratno zemanje in zbiranje istih podatkov in ponavljanje postopkov njihove obdelave, shranjevanje in izkazovanje, da bodo za zadovoljevanje svojih sprotnih in občasnih potreb po podatkih določili skupne in dogovor-

jene evidence in registre vodene kot večnamenske baze podatkov, da bodo posamezne statistične raziskave postopoma nadomeščene z evidenčami in registri in da se bo zmanjšalo število anket in popisov, da bodo informacijski sistemi zgrajeni in delovali na skupnih osnovah družbenega sistema informiranja ter uporabi sodobnih dosežkov informatike tako, da bodo subjekti družbenega sistema informiranja lahko iz njih pridobivali tiste podatke in informacije, ki jih potrebujejo na hiter, enostaven in racionalen način.

Udeleženci bodo določili konkretne medsebojne obveznosti pri izgradnji, vzdrževanju in uporabi posameznih skupnih in enotnih informacijskih sistemov za nekatere vidike družbene reprodukcije (gospodarstvo, finance, prebivalstvo, prostor itd.) ter za druge konkretne naloge. Te naloge bodo uresničene do konca srednjeročnega razdobja.

XIX. GOSPODARSKO POVEZOVANJE Z DRUGIMI REPUBLIKAMI IN POKRAJINAMA

Podpisniki: Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti skupščin občin, Mesta Ljubljane, Mesta Maribor in Obalne skupnosti Koper, Gospodarska zbornica Slovenije, temeljne banke v Ljubljanski banki, Ljubljanska banka — Združena banka, Beograjska banka — Temeljna banka Ljubljana, Jugobanka — Temeljna banka Ljubljana.

117. člen

1. Udeleženci dogovora bodo pospeševali skupna vlaganja v drugih republikah in avtonomnih pokrajinah, še zlasti v gospodarsko manj razvitih, v geološke raziskave za pridobivanje nafte, plina, urana in premoga; proizvodnjo energije v termoelektrarnah in hidroelektrarnah ter transport energije; rudnika premoga; primarno kmetijsko proizvodnjo; objekte skladiščenja kmetijskih pridelkov; pridobivanje in proizvodnjo rudnin, kovin nekovin (železova ruda, baker, boksit, azbest, perlit, zlato); proizvodnjo bazne kemije; izvozno usmerjeno proizvodnjo; delovno intenzivno proizvodnjo in v skupna vlaganja v tujini z organizacijami združenega dela iz drugih republik in avtonomnih pokrajin.

2. Za pospeševanje skupnih vlaganj na območju drugih republik in pokrajin bodo:

— Gospodarska zbornica Slovenije, splošna združenja in medobčinske gospodarske zbornice v SR Sloveniji obveščale organizacije združenega dela o možnostih za skupna vlaganja, spodbujale pripravo posameznih projektov ter nudile pomoč pri usklajevanju samoupravnih sporazumov, pri čemer bodo zlasti skrbela za pripravo projektov, ki bodo angažirali čim večje število organizacij združenega dela iz SR Slovenije, da na dohodkovnih osnovah združujejo sredstva, ki jih obvezno usmerjajo za hitrejši gospodarski razvoj manj razvitih republik in SAP Kosovo. V ta namen bodo vzdrževale stalne stike z gospodarskimi zbornicami v manj razvitih republikah in SAP Kosovo;

— banke vzpodbujale vlaganja in sporazume med bankami z nudenjem ugodnejših kreditnih pogojev v manj razvite republike in avtonomno pokrajino Kosovo (ugodnejši kreditni pogoji bodo zasnovani v skladu s samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov bank) ter oblikovale bančne konzorcije za skupna vlaganja;

— SR Slovenija zagotavlja zmanjšanje davčne osnove, ko gre za skupna vlaganja iz sredstev, ki jih organizacije združenega dela dodatno usmerjajo za hitrejši gospodarski razvoj manj razvitih republik in SAP Kosovo.

3. Udeleženci dogovora si bodo prizadevali, da bodo pri skupnih vlaganjih na območju drugih republik in pokrajin ter vlaganjih organizacij združenega dela iz drugih republik in pokrajin v Sloveniji uresničevana načela skupnega prihodka, skupnega dohodka in skupnega deviznega prihodka.

Zaradi oblikovanja komplementarne gospodarske strukture in delitve dela bodo udeleženci pospeševali usklajevanje proizvodnih programov v avtomobilski industriji, elektroniki itd.

118. člen

Podpisniki bodo skupaj z drugimi dejavniki v SR Sloveniji vzpodbujali in pospeševali vsestransko sodelovanje samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti na političnem kulturnem, raziskovalnem, znanstvenotehničnem, gospodarskem in drugih področjih s samoupravnimi organizacijami in skupnostmi ter družbenopolitičnimi skupnostmi na območju drugih republik in avtonomnih pokrajin.

V zvezi s skupnim reševanjem nekaterih skupnih razvojno-prostorskih problemov s SR Hrvatsko bo:

— Skupnost za ceste Slovenije z ustrežno institucijo v SR Hrvatski izdelala skupno študijo o optimalnem poteku avtoceste Reka—Trst,

— Izvršni svet Skupščine SR Slovenije v sodelovanju z Izvršnim svetom Sabora SR Hrvatske uskladi interese v zvezi s prostorskim urejanjem porečja reke Kolpe in hkrati uskladi interese v zvezi s posameznimi predvidenimi projekti.

XX. KONČNE DOLOČBE

119. člen

Udeleženci soglašajo, da bodo naloge in obveznosti, ki jih po tem dogovoru prevzemajo v okviru družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985, konkretizirali v vsakoletnem dokumentu o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije, da bi omogočili uresničitev z družbenim planom zastavljenih ciljev.

120. člen

Banke bodo sprejele samoupravni sporazum o načinu zagotavljanja in medsebojne porazdelitve obveznosti, ki izhaja iz tega dogovora do 30. 6. 1983.

V primeru, da sporazuma iz prejšnjega odstavka ne bi sprejele v roku, velja za porazdelitev obveznosti za posamezne banke ključ, ki se izračuna na podlagi deleža posamezne banke v obvezni rezervi pri Narodni banki Jugoslavije in neto kreditnega potenciala v razmerju 50 : 50.

Podpisniki dogovora se zavezujejo, da se sredstva bank, namenjena za investicije v osnovna sredstva, ne bodo uporabljala za vlaganje v investicije v osnovna sredstva negospodarstva, razen za stanovanjsko gradnjo.

121. člen

Udeleženci bodo redno spremljali, analizirali in ocenjevali izpolnjevanje obveznosti iz tega dogovora in v primeru takih sprememb v razvoju, ki bi

v dinamiki, obsegu ali načinu onemogočale izpolnjevanje prevzetih obveznosti, predlagali spremembo dogovora po enakem postopku, kot je bil sprejet. Te aktivnosti bo koordiniral odbor udeležencev.

122. člen

Pri izvajanju nalog tega dogovora sodeluje Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva na podlagi svojega ustanovitvenega akta in sprejetih lastnih programov dela, ki vključujejo naloge iz tega dogovora. S tem zagotavlja usklajenost družbenopolitične aktivnosti pri uresničevanju dogovora in potrjuje svojo z ustavo določeno vlogo, da obravnava vsa pomembnejša družbena vprašanja in daje politične pobude na vseh področjih družbenega življenja.

123. člen

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je udeleženec pri izvajanju nalog iz tega dogovora v skladu z družbeno vlogo Zveze sindikatov Slovenije in obveznostmi, ki izhajajo iz zakona o družbenem planiranju in o družbenem planu SR Slovenije. S tem zagotavlja na osnovi lastnih programov aktivnosti obravnavo vseh pomembnejših družbenih vprašanj, izvaja družbenopolitične aktivnosti in daje pobude za uresničevanje nalog iz tega dogovora na vseh področjih, ki so pomembna za družbenoekonomski položaj delavcev na osnovi samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja.

124. člen

K temu dogovoru lahko naknadno pristopijo tudi drugi udeleženci, če sprejemajo s samoupravnimi sporazumi o temeljih svojih planov take obveznosti, ki so bistvene za uresničevanje skupnih ciljev in nalog, dogovorjenih v družbenem planu razvoja SR Slovenije za obdobje 1981—1985.

125. člen

Posamezni udeleženci podpisujejo ta dogovor in sprejemajo obveznosti v mejah svojih pristojnosti in pooblastil. Morebitne spore, ki nastajajo v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti, dogovorjenih s tem dogovorom, rešuje priložnostna arbitraža, ki ima predsednika in 4 arbitre. Po enega arbitra imenujejo Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in udeleženec dogovora, ki je sprožil spor. Predsednika arbitraže določijo sporazumno arbitri.

126. člen

Ta dogovor je sklenjen, ko ga sprejmejo organi udeležencev in podpišejo njihovi pooblašteni predstavniki.

SPISEK NALOŽB, POMEMBNEJSIH ZA POVEČANJE IZVOZA NA KONVERTIBILNO OBMOČJE PRETEŽNO ŠE V TEM SREDNJEROČNEM OBDOBJU

Zap. št.	Področje - investitor	Namen naložbe	Povečanje neto deviznega priliva v 000 t
1	2	3	4

A. INDUSTRIJA

Elektro predelovalna industrija

1. Eta, Cerkno **

modernizacija proizvodnje grelnih plošč, cevnih grelcev in termoregulatorjev

4.400

V navodilu za uporabo kriterijev prestrukturiranja gospodarstva, ki je sestavni del dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981 do 1985 (Uradni list SRS, št. 1/81) se v poglavju »Opredelitev proizvodnje za izvoz in plačilnobilančne učinka« spremeni prvi odstavek tako, da se glasi:

»Kot delež proizvodnje za izvoz se smatra delež predvidenega deviznega priliva s konvertibilnega področja ter izvoznih povračil in nadomestil, ustvarjenih z izvozom na konvertibilno področje, v celotnem predvidenem prihodku, ki je rezultat vlaganj v investicijski oziroma proizvodni program.«

V naslovu poglavja »Osnovne uvozne in na jugoslovanskem trgu deficitarne surovine in reprodukcijski materiali (Spisek 26 surovin reprodukcijskega materiala po šifrah enotne klasifikacije dejavnosti)« Navodila za uporabo kriterijev prestrukturiranja gospodarstva, se besede »enotne klasifikacije dejavnosti« nadomestijo z besedilom »Iz navodila in nomenklature za mesečno poročilo IND-1; Metodološko gradivo št. 1/80 — poglavje nomenklature surovin«.

V točki 17: »Umetne mase in smole« poglavja iz prejšnjega odstavka se črta šifra 011832113 (proizvodnja poliesterskih smol).

Priloga

PREGLED NALOŽB, POMEMBNIH ZA POVEČANJE IZVOZA NA KONVERTIBILNO OBMOČJE, ZA OSKRBO S HRANO IN ZA PROIZVODNJO DEFICITARNIH SUROVIN (33. člen dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985)

Na podlagi 33. člena prečiščenega besedila dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985 in v zvezi z 38. in 39. členom ter tretjim odstavkom 188. člena zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije določajo udeleženci kot naloge, ki so pomembne za uresničevanje ciljev in nalog družbenega plana SR Slovenije v nadaljevanju prikazane investicije.

Posamezni investicijski programi so že prešli vse faze družbene verifikacije in ni ovir za njihovo realizacijo, del projektov pa je še v različnih fazah priprave, dodelave in presojanja, vendar udeleženci dogovora o temeljih družbenega plana smatrajo, da so po uspešni pripravi ti projekti pomembni za realizacijo razvojne politike v republiki in Jugoslaviji v prihodnjih letih ter prispevajo k izhodu iz sedanjih zaostrenih gospodarskih razmer.

1	2	3	4
2.	Iskra Industrija kondenzatorjev, Semič*	povečanje in modernizacija proizvodnje kondenzatorjev in uvajanje nove proizvodnje	686
3.	Iskra IEZE, TOZD Keramika	razširitev in modernizacija proizvodnje	1.400
4.	Iskra IEZE, TOZD Polprevodniki, Trbovlje	razširitev in modernizacija proizvodnje polprevodnikov	5.663
5.	Iskra IEZE, TOZD Upori, Sentjernej	razširitev in modernizacija proizvodnje	1.850
6.	Iskra IEZE, TOZD Hipot, Sentjernej	razširitev in modernizacija proizvodnje hibridnih vezij	4.300
7.	Iskra Kibernetika, Kranj, TOZD Tovarna števecv	povečanje in posodobitev proizvodnje električnih števecv	12.900
8.	Iskra Telematika, TOZD ATC, Kranj	povečanje proizvodnje novih zasebnih telefonskih central sistema Iskra 2000, telefonskih aparatov in sekretarskih naprav	11.900
9.	Iskra Feriti, Ljubljana*	razširitev in modernizacija proizvodnje	1.300
10.	Iskra, ERO, Kranj*	pridobitev prostorov in nabava sodobne tehnološke opreme v Kranju	5.800
11.	Iskra IEZE, KEKO, Žužemberk*	proizvodnja večslojnih kondenzatorjev	1.200
12.	Iskra Industrija elementov za elektroniko, Ljubljana*	izgradnja II. faze Iskra mikroelektronika, njo integriranih vezij	8.600
13.	Iskra ŠIPO, TOZD Montaža, Spodnja Idrija*	dokompletiranje tehnologije za proizvod-	
14.	RST Mežica, TOZD TAB*	proizvodnja kompresorskih motorjev	6.100
15.	Železarna Jesenice, TOZD Elektrode	razširitev proizvodnje specialnih baterij	2.000
16.	Sijaj, Hrastnik	proizvodnja anglomeriranih praškov za varjenje	1.070
17.	Gorenje TGO Titovo Velenje	modernizacija in povečanje proizvodnje svetlobnih teles	1.330
	Kemična industrija	modernizacija in razširitev kapacitet za pralno tehniko	16.930
18.	Belinka, Ljubljana*	povečanje zmogljivosti perspojln	2.500
19.	Color Medvode, TOZD Smole	rekonstrukcija in razširitev proizvodnje poliesterskih smol	5.600
20.	Donit, TOZD Filtri, Medvode*	povečanje proizvodnje filtrov	3.700
21.	Elan Begunje*	razširitev proizvodnje čolnov, jadralnih letal in VW streh »plastika 82«	2.870
22.	Lek, TOZD Kemija, Mengeš*	fleksibilne organske sinteze (delni projekt)	2.600
23.	Juteks, Žalec*	rekonstrukcija linije PVC talnih oblog	4.000
24.	Sava, Kranj	proizvodnja plaščev »BEST« za osebna vozila	3.900
	Pređelava nekovin		
25.	Steklarna Boris Kidrič, Rogaška Slatina	povečanje proizvodnje kristalnega stekla	6.230
26.	Steklarna Hrpelje, Kozina*	povečanje in modernizacija proizvodnje embalažnega stekla	1.360
27.	Comet, Zreče	razširitev proizvodnje visokoturažnih brusov	844
	Lesno predelovalna industrija		
28.	Alpes, Železniki*	proizvodnja RTV ohišij ter masivnih ploskovnih pohištvenih elementov	4.400
29.	Liko Vrhnika, TOZD Tovarna stolov*	proizvodnja kolonialnega sedežnega pohištva	2.100
30.	KLI, Logatec*	razširitev proizvodnje kolonialnih stolov	1.700
31.	INLES, Ribnica	izgradnja nove žage	5.300
32.	Kopitarna, Sevnica*	proizvodnja lesenih podplatov	2.000
33.	Slovenijales, Tovarna pohištva, Brežice	proizvodnja masivnega pohištva	1.500
34.	ZLIT, Tržič	proizvodnja masivnega pohištva	1.510
35.	Stol Kamnik, TOZD Sedežno pohištvo	izgradnja linije za površinsko obdelavo pohištva z opremo in računalniškim krmiljenjem	220

1	2	3	4
Kovinsko predelovalna industrija			
36.	ZIV TAM, Maribor**	proizvodnja tlačno polnjenih motorjev	16.500
37.	Kostroj, Slovenske Konjice	povečanje proizvodnje krznarskih in usnjarskih strojev	1.870
38.	SOZD Agros, SIP Sempeter*	razširitev proizvodnje kmetijskih strojev	4.300
39.	EMO Celje	tehnološka modernizacija težke posode	4.700
40.	Saturnus, Ljubljana	proizvodnja žarometov in svetil za motorna vozila	7.410
41.	Litostroj, Ljubljana	razširitev proizvodnje elektroenergetske opreme	8.400
42.	Metalna, Maribor	razširitev proizvodnje elektroenergetske opreme	6.600
43.	Gostol, Nova Gorica	povečanje proizvodnje opreme za pekarnice in livarne, namenjene za izvoz	3.300
44.	Jeklo, Ruše	povečanje proizvodnje investicijske opreme vodnih programov	1.200
45.	IKOS, Kranj	povečanje proizvodnje strojev za obutveno industrijo	2.900
46.	RIKO, Ribnica	povečanje proizvodnje komunalne opreme, namenjene za izvoz	9.000
47.	IMV. Novo mesto	uvedba nove tehnologije za sendvič sistem za prikolice	17.000
Tekstilna industrija			
48.	Tekstina, Ajdovščina*	zamenjava opreme za povečanje proizvodnje	3.500
49.	Mariborska tekstilna tovarna, Maribor	izboljšanje kvalitete proizvodnje zaradi večje usmeritve v izvoz	4.800
50.	Mura, TOZD Ženska oblačila, Murska Sobota*	izboljšanje tehnologije in pogojev dela	500
51.	Tekstilna tovarna Prebold*	modernizacija tkalnice in povečanje proizvodnje	1.700
52.	Metka, Celje*	modernizacija proizvodnje za izvoz	1.700
53.	Vezenine Bled*	razširitev proizvodnje vezanih zaves	460
54.	Bombažna predilnica in tkalnica, Tržič	predelava steklenih vlaken	2.000
Usnjarsko obutvena industrija			
55.	Planika, Kranj*	povečanje proizvodnje športne obutve adidas	3.500
56.	Industrija usnja Vrhnika*	obrat za proizvodnjo usnjene konfekcije	2.400
57.	Tovarna usnja, Slovenj Gradec*	proizvodnja termoplastičnih podplatov	800
Grafična industrija			
58.	Mladinska knjiga, Ljubljana	razširitev in modernizacija tiskarne	8.100
Proizvodnja živilskih proizvodov			
59.	Mercator, TOZD Slovenija sadje, Ljubljana	predelava sadja in izgradnja skladiščnih prostorov	6.800
60.	SOZD Timav Kras, Sežana	rekonstrukcija pršutarne	620
61.	Droga, Portorož	modernizacija proizvodnje in predelave drobnih plavih riž	7.500
62.	Dana, Mirna	povečanje proizvodnje sadnih koncentratov	1.710
63.	HP Kolinska, Ljubljana*	predelava govejega in kokošjega mesa	1.000
64.	MIP, Nova Gorica*	razširitev proizvodnje mesnih izdelkov	523
65.	Slovin, Ljubljana	rekonstrukcija in povečanje kleti	10.500
B. PROMET			
66.	Luka Koper**	terminal za razsute tovore	8.148
67.	ŽG Ljubljana	usposobitev železniške infrastrukture za prevoz razsutih tovorov I. faza	15.000

1	2	3	4
C. TURIZEM IN GOSTINSTVO			
68. Kompas Jugoslavija, Ljubljana		mejni prehod Ljubelj, Šentilj	2.800
69. THP Portorož, TOZD Igralnica*		preureditev igralnice Casino	548
70. Alpetour, TOZD Hoteli Strunjan		bungalovi	537
71. HTP Bled, TOZD Hoteli Jelovica		apartmaji Mežaklja	861
72. SOZD Integral		depandansa hotela Golf Bled	680
73. THP Portorož, TOZD Hotel Palace		izgradnja term, telovadnice in bazena	780

* Naložbe, ki so že v izvajanju

** Naložbe, ki so delno v izvajanju

**NALOŽBE V POVEČANJE PROIZVODNJE HRANE
ZA POTREBE DOMAČE OSKRBE IN IZVOZA —
PO POSAMEZNIH NAMENIH***

Namen	Kapaciteta oziroma din		
1. Melioracije	21.771 ha	— združeni kmetje — skupnosti	341 ha
2. Nakup zemlje	6.760 ha	9. Kmetijska mehanizacija	1.320 mio din
3. Govedoreja		10. Konjereja	
— molznice		— združeni kmetje	968 konj
— kmetijske org.	3.780 stoj.	11. Ovčereja	
— združeni kmetje	23.755 stoj.	— združeni kmetje	10.448 ležišč
— pitanci		12. Ribišтво	
— kmetijske org.	16.710 stoj.	— ribiške organizacije	6 novih ladij za lov in rekonstrukcija 4 ladij ureditev zrejalšč za proizvodnjo 830 ton sladkovodnih rib
— združeni kmetje	30.236 stoj.	— kmetijske in ribiške org.	
4. Prašičereja		13. Skladišča	
— kmetijske org.	115.000 glav	— kmetijske org.	47.812 ton in 105.709 m ²
— združeni kmetje	117.445 glav	14. Vrnarstvo	
5. Perutninarstvo		— kmetijske org.	25.000 ton
— rejci in org. pro- izvodnje	14.000 ton	15. Rekonstrukcija obrata odprtega tipa za prede- lavo klavniških odpad- kov za potrebe živinske krme in priprava no- vogradnje v severo- vzhodni Sloveniji	
6. Hmeljarstvo			
— kmetijske org.	848 ha		
— združeni kmetje — skupnosti	397 ha		
7. Sadjarstvo			
— kmetijske org.	850 ha		
— združeni kmetje — skupnosti	350 ha		
8. Vinogradništvo			
— kmetijske org.	859 ha		

*Podroben pregled naložb je v Samoupravnem sporazu-
mu o temeljnih srednjeročnega plana razvoja kmetijstva, ri-
bištva in živilske industrije za obdobje 1981—1985

Od predvidenih naložb v kmetijstvo so izrazito izvoz no usmerjeni programi:

Investitor	Namen	Kapaciteta	Neto deviz. učinek 000 US dolarjev
1. Emona KK Ptuj	pitališče za govedo	1.000	860
2. Agrotehnika-Gruda Ljubljana	pitališče za govedo	2.000	3.070
3. Tima Agrokombinat Maribor	pitališče za govedo	2.000	1.750
4. Tima Agrokombinat Lenart	pitališče za govedo	1.000	930
5. Emona MI Zalog	pitališče za govedo	1.000	1.230
6. Perutnina Zalog	valilnica za piščance	6 mio piščancev	1.216
7. Perutninski kombinat Pivka	proizv. valilnih jajc	6.0	1.830
8. MK Perutnina Ptuj	proizv. valilnih jajc	5,8 mio	1.480
9. MK Kombinats Sevnica	skladišče za pripravo izvoza sadja	500 ton	386
10. Hmezad Žalec	hmeljščiča	981 ha	3.980

PREGLED NALOŽB V PROIZVODNJO DEFICITARNIH SUROVIN, ZA KATERE SE BODO PROGRAMI ZAČELI PRIPRAVLJATI ALI IZVAJATI V OBDOBJU 1983—1985

Zap. št.	Področje — investitor	Namen naložbe	Orientacijska količina povečanja proizvodnje po dokončanju investicije
1	2	3	4
1.	Železarna Jesenice	nadomestne zmogljivosti za proizvodnjo 350.000 ton elektrojekla	za 350.000 ton
2.	Železarna Ravne, Ravne na Koroškem	modernizacija, izboljšanje asortimenta in povečanje proizvodnje valjancev	za 22.000 ton
3.	Železarna Store	povečanje proizvodnje v jeklarni in valjarni	za 80.000 ton
4.	Rudnik svinca in cinka Mežica	povečanje proizvodnje na 10.000 ton svinčevega in na 10.000 ton cinkovega koncentrata	za 10.000 ton skupaj
5.	Tovarna glinice in aluminija Kidričevo	postopna modernizacija proizvodnje primarnega aluminija	za 15.000 ton
6.	Mariborska livarna	povečanje proizvodnje sekundarnega aluminija za 5.000 ton	za 5.000 ton
7.	SOZD Kema, Tovarna dušika Ruše	proizvodnja specialnih ferolegur	4.000 ton
8.	SOZD Kemija, Donit Medvode	kaširani laminati	za 1.200 ton
9.	SOZD Kemija, Helios Domžale	povečanje zmogljivosti umetnih smol	za 7.600 ton
10.	SOZD Kemija, Melamin Kočevje	povečanje zmogljivosti za proizvodnjo melaminskih smol	za 1.200 ton za 6.500 ton
11.	SOZD Kemija, Helios Medvode	proizvodnja pigmentnih premazov	za 8.100 ton
12.	SOZD Kemija, Teol Ljubljana	proizvodnja površinsko aktivnih snovi in hollin klorida	za 9.500 ton
13.	TOK Ilirska Bistrica	povečanje zmogljivosti organskih kislin	za 1.770 ton
14.	Tovarna kem. izdelkov Hrastnik	povečanje zmogljivosti za proizvodnjo natrijevega tripolifosfata	za 40.000 ton
15.	Cinkarna Celje	proizvodnja železovih pigmentov	za 5.000 ton
16.	Cinkarna Celje	povečanje zmogljivosti proizvodnje titanovega belila	za 4.000 ton
17.	SOZD Kema, Tovarna dušika Ruše	povečanje zmogljivosti umetnih gnojil	za 40.000 ton
18.	SOZD Kema, Tovarni dušika Ruše	modernizacija zmogljivosti kalcijevega karbida	zmogljivost ostane enaka
19.	SOZD Kema, Pinus Rače	povečanje proizvodnje tekočih rastlinskih zaščitnih sredstev	za 5.000 ton
20.	Iplas Koper	modernizacija proizvodnje mehčal	za 4.000 ton
21.	Iplas Koper	proizvodnja poliesterskih folij in past	za 4.000 ton
22.	SOZD Kemija, DO Belinka, Ljubljana	proizvodnja pentaeritritola	za 9.000 ton
23.	SOZD Kema, Zlatorog Maribor	proizvodnja emulgatorjev	za 8.000 ton

Podpisniki dogovora: Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, Narodna banka Slovenije, Ljubljanska banka — Združena banka, Služba družbenega knjigovodstva SR Slovenije, Samoupravna interesna skupnost SR Slovenije za ekonomske odnose s tujino, izvršni sveti skupščin občin Ajdovščina, Brežice, Celje, Cerkljica, Crnomelj, Domžale, Dravograd Gornja Radgona, Grosuplje, Hrastnik, Idrija, Ilirska Bistrica, Izola, Jesenice, Kamnik, Kočevje, Koper, Kranj, Krško, Laško, Lenart, Lendava, Litija, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Center, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana Siška, Ljubljana Vič-Rudnik, Ljutomer, Logatec, Maribor - Pobrežje, Maribor - Rotovž, Maribor - Tabor, Maribor - Tezno, Maribor - Pesnica, Maribor - Ruše, Metlika, Mozirje, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Ormož, Piran, Postojna, Ptuj, Radlje ob Dravi, Ravdljica, Ravne na Koroškem, Ribnica, Sevnica, Sežana, Slovenj Gradec, Slovenska Bistrica, Slovenske

Konjice, Šentjur pri Celju, Škofja Loka, Smarje pri Jelšah, Tolmin, Trbovlje, Trebnje, Tržič, Titovo Velenje, Vrhnika, Zagorje ob Savi, Zalec, Izvršni svet mesta Ljubljane, Izvršni svet mesta Maribor, Izvršni svet Obalne skupnosti Koper, Skupnost za ceste Slovenije, Samoupravna interesna skupnost za PTT promet, Samoupravna interesna skupnost za železniški in luški promet, Samoupravna interesna skupnost za gozdarstvo Slovenije, Samoupravna interesna skupnost za nafto in plin Slovenije, Samoupravna interesna skupnost elektrogospodarstva Slovenije, Zveza vodnih skupnosti Slovenije, Zveza komunalnih skupnosti Slovenije, Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije, Zveza skupnosti za varstvo zraka Slovenije, Zveza kmetijsko zemljiških skupnosti, Izobraževalna skupnost Slovenije, Raziskovalna skupnost Slovenije, Kulturna skupnost Slovenije, Zdravstvena skupnost Slovenije, Skupnost otroškega varstva Slovenije, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije, Skupnost starostnega zavarovanja kmetov Slovenije, Skupnost socialnega varstva Slovenije, Teles-

nokulturna skupnost Slovenije, Skupnost socialnega skrbstva Slovenije, Zveza skupnosti za zaposlovanje, Splošno združenje kovinske industrije, Splošno združenje elektro industrije, Splošno združenje črne in barvaste metalurgije in livarn, Splošno združenje gostinstva in turizma, Splošno združenje kmetijstva, živilske industrije in prehrane, Splošno združenje drobnega gospodarstva, Splošno združenje lesarstva, Splošno združenje trgovine, Splošno združenje prometa in zvez, Splošno združenje komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, Splošno združenje energetike, Splošno združenje rudnikov in industrije nekovin, Splošno združenje kemične in gumarske industrije, Splošno združenje gradbeništva in industrije gradbenega materiala, Splošno združenje celuloze, papirne in papirno-predelovalne industrije, Splošno združenje gozdarstva, Splošno združenje tekstilne industrije, Splošno združenje usnjarsko-predelovalne industrije, Splošno združenje grafične, grafično predelovalne, časopisne in založniške dejavnosti ter knjigotrštva, Splošno združenje za inženiring, Enota za odkrivanje in raziskovanje surovin splošnega pomena pri raziskovalni skupnosti Slovenije, Gospodarska zbornica občin Ljubljanskega območja, Medobčinska gospodarska zbornica v Celju, Medobčinska gospodarska zbornica za Koroško, Dravograd, Medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko, Kranj, Medobčinska gospodarska zbornica Posavje, Krško, Medobčinska gospodarska zbornica Podravje, Maribor, Medobčinska gospodarska zbornica Pomurje, Murska Sobota, Medobčinska gospodarska zbornica za severno-primorsko območje, Nova Gorica, Medobčinska gospodarska zbornica za Dolenjsko, Novo mesto, Medobčinska gospodarska zbornica revirskih občin, Trbovlje, Notranjska medobčinska zbornica, Postojna, Savinjsko-Šaleška gospodarska zbornica, Titovo Velenje, Medobčinska gospodarska zbornica Koper, Temeljna posavska banka, Krško, Gospodarska banka, Ljubljana, Temeljna banka Zasavje, Trbovlje, Temeljna banka, Titovo Velenje, Temeljna Pomurska banka, Murska Sobota, Temeljna Dolenjska banka, Novo mesto, Temeljna banka, Nova Gorica, Temeljna Koroška banka, Slovenj Gradec, Jugobanka, Temeljna banka, Ljubljana, Beograjska banka, Temeljna banka, Ljubljana, Stanovanjsko-komunalna banka, Ljubljana, Splošna banka, Celje, Banka Domžale, Splošna banka, Koper, Kreditna banka Maribor, Temeljna banka Gorenjske, Kranj, Sestavljena organizacija združenega dela Iskra, Sestavljena organizacija združenega dela Gorenje, Titovo Velenje, Rudarsko elektroenergetski kombinat, Titovo Velenje, Rudarsko Elektroenergetski kombinat Edvard Kardelj, Trbovlje, Rudnik rjavega premoga Laško, Sestavljena organizacija združenega dela Petrol,

Skupnost avtomobilske industrije (SAI) Maribor, Sestavljena organizacija združenega dela združena podjetja strojogradnje Ljubljana, Železniško gospodarstvo, Ljubljana, Temeljna organizacija združenega dela Terminal, Sežana, Interevropa, Koper, Kompas, Ljubljana, Splošna plovba Piran, Blagovno transportni center, Ljubljana, Skladiščno transportni center javna skladišča, Celje, Skladiščno transportni in trgovski center, Maribor, Inex Adria aviopromet, Ljubljana, Planska poslovna skupnost za premog, Poslovna skupnost za realizacijo programa gazifikacije Slovenije, Poslovna skupnost energetske industrijske cone Koper, Združena elektrogospodarska podjetja Slovenije, Poslovna skupnost avtoprevoznništvo, Poslovna skupnost za razvoj kmetijstva in živilske industrije Slovenije, Poslovna skupnost slovenskih naravnih zdravilišč, Zveza obrtnih združenj Slovenije, Obalno-kraška turistična poslovna skupnost, Turistična poslovna skupnost Ljubljana, Zadružna zveza Slovenije, Posebna izobraževalna skupnost za agroživilstvo, Posebna izobraževalna skupnost za gozdarstvo, Posebna izobraževalna skupnost za usnje, Posebna izobraževalna skupnost za tekstil, Posebna izobraževalna skupnost za kemijo in farmacijo, Posebna izobraževalna skupnost za lesarstvo, Posebna izobraževalna skupnost za gradbeništvo, Posebna izobraževalna skupnost za gostinstvo, Posebna izobraževalna skupnost za blagovni promet, Posebna izobraževalna skupnost za tisk in papir, Posebna izobraževalna skupnost za elektro stroko, Posebna izobraževalna skupnost za pomorstvo, Posebna izobraževalna skupnost za rudarstvo, Posebna izobraževalna skupnost za promet in zveze, Posebna izobraževalna skupnost za zdravstvo, Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško dejavnost, Posebna izobraževalna skupnost za družboslovno usmeritev, Posebna izobraževalna skupnost za kulturo, Posebna izobraževalna skupnost za kovinsko-predelovalno industrijo in metalurgijo, Posebna raziskovalna skupnost za kmetijstvo, živilstvo in veterinarstvo, Posebna raziskovalna skupnost za energetiko, mineralne surovine in metalurgijo, Posebna raziskovalna skupnost za elektronsko industrijo, Posebna raziskovalna skupnost za kemijo, Posebna raziskovalna skupnost za gozdarstvo, lesarstvo, papirništvo in grafiko, Posebna raziskovalna skupnost za graditeljstvo, Posebna raziskovalna skupnost za promet in zveze, Posebna raziskovalna skupnost za trgovino, turizem in gostinstvo ter drobno gospodarstvo, Posebna raziskovalna skupnost za zdravstvo in socialno varstvo, Posebna raziskovalna skupnost za družbene dejavnosti, Posebna raziskovalna skupnost za družbeno infrastrukturo, Posebna raziskovalna skupnost za tekstilno in usnjarsko predelovalno industrijo.

1253.

Na podlagi 63. člena zakona o energetskega gospodarstvu (Uradni list SRS, št. 33/81) predpisuje Republiški komite za energetiko

PRAVILNIK

o strokovni izobrazbi, delovnih izkušnjah ter obveznem usposabljanju in načinu preizkusa znanja delavcev, ki opravljajo dela in naloge upravljanja energetskih naprav

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se določajo strokovna izobrazba, delovne izkušnje in obvezno usposabljanje ter način opravljanja preizkusa znanja, ki jih morajo imeti oziroma opraviti delavci pri energetskih napravah, katerih dela in naloge so povezane z zagotovitvijo varnosti in zanesljivosti obratovanja ter s tem nemotene dobave energije.

2. člen

Delavci, ki opravljajo dela in naloge, določene s tem pravilnikom, se smejo razporediti na taka dela le po opravljeni usposobitvi in preizkusu znanja.

II. DELA IN NALOGE

3. člen

Delavci, ki opravljajo dela in naloge upravljanja energetskih naprav iz 1. člena tega pravilnika so:

1. tehnični vodja energetskega objekta
2. vodja obratovanja energetskega objekta
3. vodja energetike
4. vodja energetskih naprav
5. vodja priprave vode
6. elektroenergetski dispečer
7. energetski dispečer
8. strojnik parne turbine
9. strojnik plinske turbine
10. strojnik vodne turbine
11. strojnik kotlovskih naprav
12. stikalničar
13. strojnik kotla
14. strojnik parnega batnega stroja
15. strojnik motorja z notranjim zgorevanjem
16. strojnik kompresorskih in hladilnih naprav
17. strojnik črpalne postaje
18. strojnik plinskih naprav
19. strojnik centralnega ogrevanja
20. strojnik klimatizacije in prezračevanja
21. strojnik priprave vode
22. kurjač kotla
23. polnilec tehničnih plinov

4. člen

Tehnični vodja energetskega objekta opravlja dela in naloge vodenja obratovanja in vzdrževanja ter skrbi za organizacijo dela v tistih organizacijah združenega dela, katerih osnovna dejavnost je proizvodnja, prenos ali razdelitev električne ali toplotne energije ali plina.

5. člen

Vodja obratovanja energetskega objekta opravlja dela in naloge vodenja obratovanja postrojov in naprav v tistih organizacijah združenega dela, katerih osnovna dejavnost je proizvodnja, prenos ali razdelitev električne ali toplotne energije ali plina.

6. člen

Vodja energetike opravlja dela in naloge vodenja obratovanja in vzdrževanja energetskih naprav, evidence in analiz porabe energije ter izvajanje ukrepov racionalnega ravnanja z energijo v tistih organizacijah združenega dela ali drugih organizacijah, katerih osnovna dejavnost ni proizvodnja ali prenos energije in imajo energetske naprave s skupno močjo nad 30 MW.

7. člen

Vodja energetskih naprav opravlja dela in naloge vodenja obratovanja in vzdrževanja energetskih naprav, evidence in analiz porabe energije ter izvajanja ukrepov racionalnega ravnanja z energijo v tistih organizacijah združenega dela ali drugih organizacijah, katera osnovna dejavnost ni proizvodnja ali prenos energije in imajo energetske naprave s skupno močjo

nad 5 MW ali imajo tlačne posode, katerih skupna akomulirana (tlačna) energija presega 5 MJ (p. V ≥ 50 — zmnožek tlaka (bar) in prostornine (m³)).

8. člen

Vodja priprave vode opravlja dela in naloge vodenja obratovanja in vzdrževanja postrojov in naprav za pripravo vode s popolno demineralizacijo.

9. člen

Elektroenergetski dispečer opravlja dela in naloge vodenja postopka pri obratovanju elektroenergetskega sistema ali njegovega dela, vodi evidence in analize proizvodnje in porabe električne energije ter skrbi za izvajanje nemotene dobave električne energije in redukcij v primeru potreb.

10. člen

Energetski dispečer opravlja dela in naloge vodenja postopka pri transportu in razdeljevanju plina ali nafte ali daljinskem oskrbovanju s toploto, vodi evidence in analize proizvodnje, transporta in porabe plina, nafte ali toplotne energije ter skrbi za izvajanje nemotene dobave in redukcij v primeru potreb.

11. člen

Strojnik parne turbine opravlja dela in naloge upravljanja parne turbine, katerih nazivna moč presega 1 MW.

12. člen

Strojnik plinske turbine opravlja dela in naloge upravljanja plinske turbine, katerih nazivna moč presega 1 MW.

13. člen

Strojnik vodne turbine opravlja dela in naloge upravljanja vodne turbine, katere nazivna moč presega 500 kW.

14. člen

Strojnik kotlovskih naprav opravlja dela in naloge upravljanja s parnim ali vročevodnim postrojem vseh vrst, katerega nazivna moč presega 20 MW.

15. člen

Stikalničar opravlja dela in naloge upravljanja s postroji in napravami v stikališču, kjer je potreben poseben nadzor.

16. člen

Strojnik kotla opravlja dela in naloge upravljanja parnega ali vročevodnega kotla z mehaniziranim kurjenjem ali z gorilniki vseh vrst, katerih nazivna toplotna moč presega 1 MW.

17. člen

Strojnik parnega batnega stroja opravlja dela in naloge upravljanja parnih batnih strojev, katerih nazivna moč presega 500 kW.

18. člen

Strojnik motorja z notranjim zgorevanjem opravlja dela in naloge upravljanja motorjev z notranjim zgorevanjem, katerih nazivna moč presega 300 kW.

19. člen

Strojnik kompresorskih in hladilnih naprav opravlja dela in naloge upravljanja kompresorjev in hladilnih postrojov, katerih nazivna moč presega 300 kW.

20. člen

Strojniki črpalne postaje opravljajo dela in naloge upravljanja črpalne postaje katere nazivna moč presega 300 kW.

21. člen

Strojniki plinskih naprav opravljajo dela in naloge upravljanja s postroji in napravami v proizvodnji ali porabi tehničnih plinov, katerih skupna inštalirana moč presega 300 kW.

22. člen

Strojniki centralnega ogrevanja opravljajo dela in naloge upravljanja toplovodnih kotlov na trdo gorivo, katerih nazivna toplotna moč presega 200 kW ali toplovodnih in termooljnih kotlov na tekoče gorivo ali plin, katerih nazivna toplotna moč presega 500 kW.

23. člen

Strojniki klimatizacije in prezračevanja opravljajo dela in naloge upravljanja naprav za klimatizacijo, prezračevanje ali odsesovanje, katerih nazivna moč presega 300 kW.

24. člen

Strojniki priprave vode opravljajo dela in naloge upravljanja postrojev in naprav za pripravo delno ali popolno demineralizirane vode.

25. člen

Kurjač kotla opravljajo dela in naloge upravljanja parnega ali vročevodnega kotla na trdo gorivo in ročno nalaganje, katerega nazivna toplotna moč presega 100 kW.

26. člen

Polnilec tehničnih plinov opravljajo dela in naloge polnjenja premičnih tlačnih posod s tehničnimi plini.

27. člen

Dela in naloge tehničnega vodje energetskega objekta lahko opravlja delavec z visoko strokovno izobrazbo kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima pet let delovnih izkušenj v organizaciji združenega dela ali drugi organizaciji s področja energetskega gospodarstva.

28. člen

Dela in naloge vodje obratovanja energetskega objekta lahko opravlja:

1. delavec z visoko ali višjo strokovno izobrazbo kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima tri leta delovnih izkušenj v organizacijah združenega dela ali drugih organizacijah s področja energetskega gospodarstva;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge V. stopnje zahtevnosti energetske smeri kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj pet let delovnih izkušenj v organizacijah združenega dela ali drugih organizacijah s področja energetskega gospodarstva.

29. člen

Dela in naloge vodje energetike lahko opravlja:

1. delavec z visoko ali višjo strokovno izobrazbo kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve,

ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec z visoko ali višjo strokovno izobrazbo kemijske, rudarske, metalurške usmeritve ali smeri tehnične fizike, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju energetike.

30. člen

Dela in naloge vodje energetskega objekta lahko opravlja:

1. delavec z visoko strokovno izobrazbo kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec z visoko strokovno izobrazbo kemijske, rudarske, metalurške usmeritve ali smeri tehnične fizike, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju energetike;

3. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge V. stopnje zahtevnosti energetske smeri kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju energetike;

4. delavec, ki je najmanj deset let opravljal dela in naloge strojnika parne, plinske ali vodne turbine ali strojnika kotlovnih naprav in ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja.

31. člen

Dela in naloge vodje priprave vode lahko opravlja:

1. delavec z visoko strokovno izobrazbo kemijske usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju kemijske tehnologije;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo smeri kemijskega tehnika, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju kemijske tehnologije.

32. člen

Dela in naloge elektroenergetskega dispečerja lahko opravlja:

1. delavec z visoko ali višjo strokovno izobrazbo elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju elektroenergetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge V. stopnje zahtevnosti elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju elektroenergetike.

33. člen

Dela in naloge energetskega dispečerja lahko opravlja:

1. delavec z visoko ali višjo strokovno izobrazbo kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj v naftno plinskem gospodarstvu ali pri daljinskem oskrbovanju s toploto;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge V. stopnje zahtevnosti kovinsko prede-

lovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj pet let delovnih izkušenj v naftno plinskem gospodarstvu ali pri daljinskem oskrbovanju s toploto.

34. člen

Dela in naloge strojnika parne ali plinske turbine lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge V. stopnje energetske smeri kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj eno leto delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju energetike;

3. delavec, ki je najmanj deset let opravljal dela in naloge strojnika kotla in ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja.

35. člen

Dela in naloge strojnika vodne turbine lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge V. stopnje zahtevnosti energetske smeri kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj eno leto delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju energetike;

3. delavec, ki je najmanj pet let opravljal dela in naloge strojnika črpalne postaje in ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja.

36. člen

Dela in naloge strojnika kotlovnih naprav lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge V. stopnje zahtevnosti energetske smeri kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj eno leto delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju energetike;

3. delavec, ki je najmanj pet let opravljal dela in naloge strojnika kotla in ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja.

37. člen

Dela in naloge stikalničarja lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge V. stopnje zahtevnosti elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj eno leto delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti elektrotehniške

usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju elektroenergetike;

3. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju elektroenergetike.

38. člen

Dela in naloge strojnika kotla lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima pet let delovnih izkušenj na področju energetike;

3. delavec, ki je najmanj pet let opravljal dela in naloge kurjača kotla in ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja.

39. člen

Dela in naloge strojnika parnega batnega stroja lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju energetike;

3. delavec, ki je najmanj pet let opravljal dela in naloge kurjača kotla in ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja.

40. člen

Dela in naloge strojnika motorja z notranjim zgozrevanjem lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju energetike.

41. člen

Dela in naloge strojnika kompresorskih in hladilnih naprav lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju energetike.

42. člen

Dela in naloge strojnika črpalne postaje lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju energetike.

43. člen

Dela in naloge strojnika plinskih naprav lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju energetike.

44. člen

Dela in naloge strojnika centralnega ogrevanja lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s končano osnovnošolsko obveznostjo, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj deset let delovnih izkušenj na področju energetike;

3. delavec, ki je najmanj tri leta opravljal dela in naloge kurjača kotla in ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja.

45. člen

Dela in naloge strojnika klimatizacije in prezračevanja lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s končano osnovnošolsko obveznostjo, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj deset let delovnih izkušenj na področju energetike.

46. člen

Dela in naloge strojnika priprave vode lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kemijske usme-

ritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju kemijske tehnologije;

2. delavec s končano osnovnošolsko obveznostjo, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj deset let delovnih izkušenj na področju kemijske tehnologije.

47. člen

Dela in naloge kurjača kotla lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju energetike;

2. delavec s končano osnovnošolsko obveznostjo, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj deset let delovnih izkušenj na področju energetike.

48. člen

Dela in naloge polnilca tehničnih plinov lahko opravlja:

1. delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge II. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju tehničnih plinov;

2. delavec s končano osnovnošolsko obveznostjo, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj deset let delovnih izkušenj na področju tehničnih plinov.

49. člen

Organizacija združenega dela lahko določi s samoupravnim splošnim aktom najnižjo potrebno stopnjo izobrazbe za dela in naloge delavcev iz 27. do 48. člena glede na zahtevnost energetskega objekta in naprave. Najnižja potrebna stopnja izobrazbe ne sme biti nižja kot je določeno s tem pravilnikom.

III. USPOSABLJANJE

50. člen

Usposabljanje delavcev iz 4. do 8. člena pravilnika se izvaja le teoretično, za delavce iz 9. do 26. člena pa tudi praktično.

51. člen

Praktični del usposabljanja opravljajo delavci neposredno pri energetski napravi v organizaciji združenega dela, s katero združujejo dela in naloge, ali pri enaki napravi v drugi organizaciji.

Delavci, ki se praktično usposabljujejo, opravljajo v tem času prakso oziroma dela in naloge upravljanja energetske naprave pod nadzorstvom za to usposobljenega delavca — mentorja. Praksa oziroma dela in naloge upravljanja energetske naprave pod nadzorstvom se opravlja za delavce iz 9. do 15. člena tega pravilnika 6 mesecev, za delavce iz 16. do 26. člena tega pravilnika pa 3 mesece.

52. člen

Program za usposabljanje delavcev iz 3. člena tega pravilnika je sestavni del pravilnika.

IV. PREIZKUS ZNANJA

53. člen

Usposobljenost delavcev, za katere je s tem pravilnikom predpisano usposabljanje, se ugotavlja s pre-

izkusom znanja. Preizkus znanja se opravlja pred komisijo, ki jo imenuje predsednik Republiškega komiteja za energetiko. Komisija ima predsednika, namestnika za strojni in elektro del programa, dva člana ter izpraševalce za teoretični in praktični del programa.

Delo komisije poteka po poslovniku, ki ga sprejme komisija.

54. člen

Preizkus znanja o usposobljenosti iz programa usposabljanja vsebuje teoretični in praktični del.

Teoretični del preizkusa znanja obsega snov iz programa usposabljanja delavcev, ki opravljajo dela in naloge upravljanja energetskih naprav iz 3. člena pravilnika.

Praktični del preizkusa znanja obsega: storitev in zagovor opravljene storitve. Storitve obsega ravnanje pri zagonu, obratovanju in zaustavitvi naprav in ukrepe ob izrednih primerih.

Komisija opravlja preizkus znanja enkrat mesečno ali po potrebi.

55. člen

O poteku preizkusa znanja se piše zapisnik, ki ga podpišejo predsednik in člani komisije.

Končni uspeh preizkusa znanja ocenjuje komisija z oceno »uspešno« ali »neuspešno«.

Izvid preizkusa znanja razglasi predsednik komisije ob navzočnosti članov takoj po končanem preizkusu.

56. člen

Če delavec preizkusa znanja ne opravi, ga ima pravico ponovno opravljati še dvakrat v presledkih enega meseca. Če tudi v tem roku preizkusa ne opravi, ne more opravljati del in nalog upravljanja energetskih naprav.

57. člen

Če delavec brez opravičenega razloga ob določenem času ne pride na preizkus znanja ali če odstopi, ko je že začel opravljati preizkus, se šteje, da je preizkus opravil neuspešno.

O upravičenosti razlogov iz prejšnjega odstavka odloči komisija.

58. člen

Delavcu, ki je preizkus znanja opravil, se izda potrdilo o usposobljenosti, ki ga podpiše predsednik komisije. Potrdilo se vroči delavcu najkasneje v osmih dneh od dneva, ko je preizkus znanja opravil.

59. člen

Stroške usposabljanja in preizkusa znanja krije organizacija združenega dela ali druga organizacija, katere delavci opravljajo preizkus znanja.

Sedež komisije določi predsednik Republiškega komiteja za energetiko. Organizacija, pri kateri je sedež komisije, opravlja vsa administrativna in organizacijska dela in vodi evidenco o opravljenih preizkusih znanja.

60. člen

Prijava komisiji za opravljanje preizkusa znanja mora vsebovati:

- osebne podatke delavca,
- dokazila o strokovni in drugi izobrazbi ter delovnih izkušnjah,
- podatke o organizaciji združenega dela ali drugi organizaciji z navedbo karakterističnih podatkov energetske naprave,
- dokazila o opravljeni praksi s poročilom mentorja o praktičnem usposabljanju.

61. člen

Delavci pri energetskih napravah, za katere s tem pravilnikom niso predpisana dela in naloge upravljanja ter program strokovnega usposabljanja, se lahko razporedijo na taka dela in naloge le, če so bili poučeni z navodili za tehnično pravilno in varno obratovanje ter predpisi o tovrstnih napravah.

Preizkus znanja za take delavce se opravi pred komisijo, ki jo imenujejo samoupravni organi organizacije združenega dela ali druge organizacije. V komisijo se delegira po enega člana iz pristojne inšpekcije.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

62. člen

Delavcem, ki so si pridobili strokovno usposobljenost po pravilniku o strokovni izobrazbi in drugih pogojih za opravljanje dela v delovnih organizacijah, ki imajo elektroenergetske, kotelske in druge energetske naprave in tlačne posode (Uradni list SFRJ, št. 47/64) oziroma programa strokovnih izpitov za pridobitev strokovne usposobljenosti delavcev za opravljanje dela pri energetskih in kotlovskih postrojev in tlačnih posod (Uradni list SFRJ, št. 46/65), se prizna strokovna usposobljenost za opravljanje del in nalog naslednjih delavcev:

za strojnika parne turbine	strojnik parne turbine
za strojnika plinske turbine	strojnik plinske turbine
za strojnika vodne turbine	strojnik vodne turbine
za strojnika kotlovskih naprav	strojnik parnega kotla z avtomatsko komando
za strojnika kotla	upravljač parnega kotla z mehaniziranim kurjenjem
za strojnika parnega batnega stroja	strojnik parnih strojev
za strojnika motorja z notranjim zgorevanjem.	upravljač motorjev z notranjim zgorevanjem
za strojnika kompresorskih in hladilnih naprav	strojnik kompresorske postaje in upravljač kompresorjev
za strojnika črpalne postaje	strojnik črpalne postaje in upravljač črpalk
za strojnika plinskih naprav	upravljač plinskih generatorjev
za strojnika centralnega ogrevanja	upravljač centralne kurjave, upravljač premičnih parnih kotlov in kurjač centralne kurjave
za kurjača kotla	upravljač parnih kotlov z ročnim kurjenjem in kurjač premičnih parnih kotlov
za polnilca tehničnih plinov	polnillec posod s tehničnimi plini

Delavcem, ki so se do uveljavitve tega pravilnika strokovno usposabljali za dela in naloge upravljanja energetskih naprav po sprejetih programih v svojih organizacijah združenega dela se prizna strokovna usposobljenost za opravljanje del in nalog po tem pravilniku.

63. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije ter posamezniki, ki imajo take energetske naprave, za katere so s tem pravilnikom določena dela in naloge upravljanja in strokovna usposobljenost delavcev, ki opravljajo taka dela in naloge, so dolžne te obveznosti uskladiti z določbami tega pravilnika v roku dveh let.

Delavci, ki opravljajo dela in naloge upravljanja energetskih naprav in niso usposobljeni v smislu določb tega pravilnika, so se dolžni usposobiti v roku treh let.

64. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 010-03/83-1

Ljubljana, dne 29. avgusta 1983.

Republiški komite za energetiko
predsednik

Jakob Piskernik l. r.

PROGRAM

usposabljanja delavcev, ki opravljajo dela in naloge upravljanja energetskih naprav

1. Predpisani program za delavce iz 4. do 8. člena pravilnika se izvaja le teoretično. Teoretični del programa obsega splošni in posebni del.

1.1. Splošni del programa obsega naslednja znanja:

- pravni predpisi,
- tehnični normativi in standardi,
- varstvo pri delu,
- varstvo okolja,
- varstvo pred požarom.

1.2. Posebni del programa obsega za posamezne delavce iz točke 1 naslednja znanja:

1.2.1. Tehnični vodja energetskega objekta, vodja obratovanja energetskega objekta, vodja energetike in vodja energetskih naprav:

- energetske naprave in postroji,
- organizacija dela,
- racionalna poraba energije.

1.2.2. Vodja priprave vode:

- organizacija dela,
- naprave in postroji priprave vode,
- tehnologija priprave vode.

Za delavce iz točke 1.2.1. mora predpisani program obsegati poglobljeno znanje splošnega in posebnega dela programa.

2. Predpisani program za delavce iz 9. do 26. člena pravilnika se izvaja teoretično in praktično. Teoretični del programa obsega splošni in posebni del.

2.1. Splošni del programa obsega naslednja znanja:

- tehnični normativi in standardi,
- varstvo pri delu,
- varstvo okolja,
- varstvo pred požarom.

2.2. Posebni del programa obsega za posamezne delavce naslednja znanja:

2.2.1. Elektroenergetski dispečer:

- elektroenergetski sistemi in merjenja,
- organizacija dela,
- daljinsko upravljanje in zaščita.

2.2.2. Energetski dispečer:

- energetske naprave in postroji,
- organizacija dela,
- meritve in regulacija.

2.2.3. Strojnik parne turbine:

- parne turbine,
- termodinamika,
- meritve in regulacija.

2.2.4. Strojnik plinske turbine:

- plinske turbine,
- termodinamika,
- meritve in regulacija.

2.2.5. Strojnik vodne turbine:

- vodne turbine,
- hidromehanika,
- meritve in regulacija.

2.2.6. Strojnik kotlovskih naprav:

- kotli,
- priprava vode,
- meritve in regulacija.

2.2.7. Stikalničar:

— elektroenergetski sistemi in električna merjenja,

- naprave in postroji stikališča,
- daljinsko upravljanje in zaščita,

2.2.8. Strojnik kotla:

- kotli,
- priprava vode,
- meritve in regulacija.

2.2.9. Strojnik parnega batnega stroja:

- parni batni stroji,
- termodinamika,
- meritve in regulacija.

2.2.10. Strojnik motorja z notranjim zgorevanjem:

- motorji z notranjim zgorevanjem,
- elektrotehnika,
- meritve in regulacija.

2.2.11. Strojnik kompresorskih in hladilnih naprav:

- kompresorji,
- hladilne naprave,
- meritve in regulacija.

2.2.12. Strojnik črpalne postaje:

- črpalni postroji,
- hidromehanika,
- meritve in regulacija.

2.2.13. Strojnik plinskih naprav:

- plinske naprave,
- elektrotehnika,
- meritve in regulacija.

2.2.14. Strojnik centralnega ogrevanja:

- centralno ogrevanje,
- fizika, kemija in elektrotehnika,
- kotli centralnega ogrevanja.

2.2.15. Strojnik klimatizacije in prezračevanja:

- centralno ogrevanje,
- klimatizacija in prezračevanje,
- fizika, kemija in elektrotehnika.

2.2.16. Strojnik priprave vode:

- naprave in postroji priprave vode,
- priprava vode,
- fizika, kemija, elektrotehnika,

2.2.17. Kurjač kotla:

- goriva in kotli,
- priprava vode,
- fizika, kemija, elektrotehnika.

2.2.18. Polnilec tehničnih plinov:

- polnjenje tlačnih posod,
- osnove plinske tehnike,
- fizika, kemija in elektrotehnika.

2.3. Praktični del programa usposabljanja obsega praktično znanje opravil za:

— pripravo naprav za zagon, obratovanje in zaustavitve,

— vodenje evidence in obratovalne dokumentacije,

— pravilno in racionalno ravnanje z gorivom in drugimi energetskega vira,

— ukrepanje pri izpadih in nepredvidenih dogodkih.

3. Podrobnejši program teoretičnega dela programa usposabljanja obsega:

3.1. Splošni del programa

3.1.1. Pravni predpisi:

— Zakon o energetskega gospodarstvu (energetske dejavnosti, način uresničevanja posebnega družbenega interesa v energetskega dejavnostih, racionalno ravnanje z energijo, energetska soglasja, dobava energetskega virov iz omrežja).

— Pravilnik o rokih in načinu čiščenja in pregledovanja kurilnih naprav, dimnovodov in prezračevalnih naprav ter o meritvah dimne ali druge emisije kurišč (dimnikarske službe, dejavnost in obveznosti).

— Zakon o investicijski dokumentaciji in zakon o graditvi objektov (informativno, tehnična dokumentacija, soglasja, poskusna obratovanja, prevzem objektov in naprav ter postrojov).

3.1.2. Tehnični normativi in standardi:

— Splošno o tehnični regulativi, ustavna podlaga, pristojnosti in obveznosti izdajanja predpisov, zakon o standardizaciji.

— Standardi, jugoslovanski standardi, interni standardi, panožni standardi, uporaba standardov, obvezni in neobvezni standardi pri energetskega postrojih in napravah.

— Tehnični normativi, predpisi o tehničnih normativih pri termoenergetskega, elektroenergetskega in drugih energetskega postrojih, o tlačnih posodah, kompresorskih in črpalnih napravah, obratovanju energetskega postrojov, vodenju obratovne dokumentacije, opravljanje kontrolnih pregledov, načinu vzdrževanja.

— Norme kakovosti, predpisi o kakovosti, proizvajalno specifikacije, garancijski list, atest, tehnično navodilo.

— Mere in merske enote, obveznost preizkušanja meril, ki so v uporabi pri energetskega napravah.

3.1.3. Varstvo pri delu:

— Temeljna načela varstva pri delu.

— Naloge, obveznosti in pravice organov upravljanja in odgovornih oseb v organizaciji združenega dela, splošno.

— Urejanje varstva pri delu s samoupravnimi splošnimi akti, programiranje varstva pri delu.

— Izvajanje splošnih in posebnih varstvenih ukrepov in normativov, organizacija in delovno področje pooblaščenega delavca za varstvo pri delu, obveznosti do organa inšpekcijskega nadzora.

— Evidenca s področja varstva pri delu, evidentiranje podatkov in pošiljanje poročil in organov za vodenje evidenc.

— Odgovornost, kazenska, gospodarski prestop, odgovornost za prekršek, odškodnina, disciplinska odgovornost.

— Zdravstveno in socialno varstvo, pomen zdravja za posameznika in za družbo. Možne posledice poškodb in zdravstvenih okvar, utrjevanje in ohranjanje zdravja, pomen osebne higijene, zdrave prehrane, počitka, razvedrila, rekreacije za zdrav razvoj in življenje delavcev, poklicne bolezni v energetiki, pomen preventivnih zdravstvenih pregledov delavcev, vpliv

nočnega in podaljšanja dela na zdravje delavcev, vpliv alkohola in drog na zdravje, pomen solidarnosti, problemi delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo, prva pomoč pri opeklinah, zastrupitvah, telesnih poškodbah.

— Tehnično varstvo, ureditev kotlovnice in drugih energetskega prostorov, delovnih naprav za varno delo, izvori neizgred pri energetskega napravah in postrojih, nevarnosti pri kurjenju s trdimi, tekočimi in plinastimi gorivi, nevarnosti pri prevozu goriv, nevarnosti pri upravljanju posameznih naprav v energetskega objektu, škodljivost sevanja plamenov in segrelih delov, škodljivosti zaradi neprimerne mikroklimi v prostoru in neprimerne osvetljenosti, nevarnosti zaradi električnega toka, problemi ventilacije energetskega objektov, zaščitna sredstva pri neposrednem upravljanju energetskega postroja in naprav.

3.1.4. Varstvo okolja:

— Varstvo zraka: viri onesnaževanja zraka, emisija in imisija (vsebnost škodljivih snovi v gorivih, emisija prahu, CO in SO₂, emisija trdnih delcev kurišč).

— Ukrepi na področju varstva zraka (način kurjenja in temperaturna regulacija, izbira goriv, izredni ukrepi za varstvo zraka).

— Oprema za zmanjševanje škodljivih snovi (vrsta naprav in njihovo delovanje).

— Obveznost in odgovornost organizacij združenega dela (nadzor nad viri onesnaževanja zraka, vodenje evidence, izvajanje ukrepov in program varstva zraka).

— Nadzor nad izvajanjem zakona o varstvu zraka in na njegovi podlagi izdanih predpisov, delovanje sanitarne in urbanistične inšpekcije.

— Varstvo voda, viri onesnaževanja voda, ukrepi na področju varstva voda, nadzor in vodenje evidence obratovanja čistilnih naprav, dovoljena izpuščanja, odgovornost in obveznost organizacij združenega dela in drugih organizacij ter odgovornih oseb, nadzorstvo.

— Ravnanje z odpadki, fizikalne in kemične lastnosti odpadkov ter možnost uporabe odpadkov, ukrepi pri ravnanju z odpadki, z odpadnimi olji, odpadnimi surovinami, obveznost in odgovornost organizacij združenega dela in drugih organizacij ter odgovornih oseb, nadzorstvo.

— Varstvo pred hrupom v naravnem in bivalnem okolju, ukrepi za varstvo pred hrupom, obveznosti in odgovornosti organizacij združenega dela in drugih organizacij ter odgovornih oseb, nadzorstvo.

3.1.5. Varstvo pred požarom:

— osnove varstva pred požarom,

— zakon o varstvu pred požarom,

— pravilnik o varstvu pred požarom,

— zakon o eksplozivnih snoveh, vnetljivih tekočinah, plinih in drugih nevarnih snoveh,

— organizacija varstva pred požarom v OZD in TOZD,

— dolžnost in odgovornost delavcev zadolženih za varstvo pred požarom, drugih delavcev in posameznih služb,

— požarna preventiva v energetskega objektih,

— gašenje požarov v energetskega objektih,

— gasilna sredstva in naprave,

— gorenje, plamenišče, gorišče, vnetišče, eksplozivnost, meje eksplozivnosti,

— plinasta, tekoča in trdna goriva in njih značilnosti.

— varovanje pred požarom, eksplozijo in ukrepi pri uporabi: trdnih, tekočih in plinastih goriv ter drugih lahko gorljivih snovi,

— varstvo pred požarom pri skladiščenju goriv.

3.2. Posebni del programa

3.2.1. Energetske naprave in postroji:

— Termoelektrarne, dovoz in priprava goriva, kotlovski postroji, goriva, cevovodi in pripadajoče armature, naprave za odstranjevanje žilindre in pepela, parne turbine s pomožnimi napravami, priprava vode.

— Toplarne, sistem in uporaba, kotlovski postroji in naprave, načini obratovanja.

— Motorji z notranjim zgorevanjem, uporaba, sistem, pomožne naprave, način obratovanja.

— Industrijske kotlovnice, vročevodne, toplovodne, parne, termo-oljne, izvedbe in načini postavitve, pogoji obratovanja.

— Kompresorske postaje, kompresorji, tipi in sistem ter način obratovanja, razvod komprimiranega zraka in drugih plinov, pnevmatske naprave.

— Stabilne in premične tlačne posode, razdelitev, klasifikacija, pogoji uporabe, opravljanje pregledov, postavljanje na mestu obratovanja.

— Proizvodnja in prenos ter razdelitev električne energije, generatorji in sinhronski kompenzatorji, transformatorji, nadzemni elektroenergetski vodi, energetski kabelski vodi, razdelilni postroji in stikališča, elektro-avtomatika, telemehanika, zaščita pred napekostjo, akumulatorji in akumulatorski prostori.

— Transport toplotne energije, toplotne postaje, principi postavljanja toplovoda in toplotne postaje in način obratovanja.

— Črpalne postaje, črpalke, sistem in način obratovanja, glavni elementi in potrebna oprema.

— Hladilne in klimatske naprave, sestavni deli hladilnih postrojev, namen uporabe, sredstva pri hladilni tehniki, način uporabe klimatskih naprav, vgradnja in tekoče vzdrževanje.

— Plinske postaje, sestavni deli, skladiščenje in pretakanje plina, varnostni ukrepi, merno regulacijske postaje, plinovodni sistemi razvoda plina.

3.2.2. Organizacija dela:

— Pojem organizacije dela in tehnološkega procesa pri energetskih postrojenjih in napravah.

— Osnovni principi organizacije delovnega časa, razdelitve delovnih dolžnosti in nalog neposrednega upravljanja energetskih postrojev in naprav.

— Spremljanje procesa proizvodnje in porabe energije posameznih energetskih postrojev in naprav, delovne norme in normiranje.

— Organizacija vzdrževanja in smotrna poraba materiala pri tem.

— Planiranje in terminiranje proizvodnje ali porabe energije pri energetskih napravah in postrojih, elementi planiranja, letni plan.

— Tehnična dokumentacija, investicijski program, faze izgradnje energetskega objekta, tehnični prevzem in kolavdacija.

3.2.3. Racionalna poraba energije:

— Principi racionalnega pridobivanja, pretvarjanja, transporta in porabe energije, zakoni, predpisi, odloki, družbeni dogovori, sklepi.

— Ukrepi na področju raziskav novih vrst energije

— Ukrepi na področju pridobivanja in pretvarjanja energije.

— Ukrepi na področju izvajanja gradenj, urejanja naselij in prostorske politike.

— Ukrepi na področju sprejemanja optimizacijskih kriterijev gradnje energetskih objektov, transporta energije ter odjema energije iz sistemov.

— Ukrepi na področju porabe v industriji in prometu.

— Ukrepi na področju vzgoje in izobraževanja ter informiranja porabnikov.

— Ekonomski pokazatelji ukrepov za racionalno porabo toplotne energije, energetsko-tehnični odnosi porabe in proizvodnje električne energije.

3.2.4. Naprave in postroji priprave vode:

— Osnove strojnih in elektronaprav pri kemijski pripravi vode, strojne in elektrotehnične veličine, merske enote, merila, kontrola meril.

— Črpalke, tipi črpalke, delovanje, karakteristike.

— Cevovodi, transport fluida po cevovodu, karakteristika cevovoda, material za cevovode, spajanje cevovodov in armatur, armature pri cevovodih, tipi armatur glede na namembnost, ventili zasuni, pipe, lopute, material za armature, vzdrževanje armatur, pogoni armatur, ročni servo motor.

— Kompresorji, tipi kompresorjev, obratovanje.

— Elektromotorji, delovanje, osnovni podatki, električni vodniki, barve, presek vodnikov, varovanje elektronaprav.

— Osnove avtomatike, krmiljenje, regulacija, merjenje temperature, tlaka, pretoka, pH vrednosti, prevodnosti, simbol.

— Rezervoarji in posode, izdelava posod, zaščita pred korozijo, način vzdrževanja in kontrola stanja površin.

3.2.5. Tehnologija priprave vode:

— Sestava in vrste naravnih vod, odstranjevanje mehanskih delcev iz vode, trdota vode in vrsta trdota, vrsta kotloevca in odstranjevanje kotloevca.

— Vpliv kotloevca na varnost in ekonomičnost obratovanja, mikromehčanje surove vode, permanentni magneti in polifosfati, dekarbonizacija vode z apnom v hitrem reaktorju, čiščenje vode v počasnem reaktorju po hladnem in vročem postopku.

— Osnove o ionskih izmenjevalcih, vzdrževanje in kontrola kvalitete ionskih izmenjevalcev, mehčalna naprava, nevtralna zmenjava, dekarbonizacija vode s slabo kislno ionsko maso.

— Postopki za regeneracijo slabo in močno kisljih, slabo in močno bazičnih ionskih izmenjevalcev, mešani filter, postopki in vezave ionskih filtrov za pripravo demineralizirane vode, protitočna regeneracija.

— Načini čiščenja odpadnih vod, ki nastanejo pri pripravi vode.

3.2.6. Parne turbine:

— Klasifikacija toplotnih turbinskih strojev, osnovni tipi današnjih toplotnih turbinskih strojev.

— Razdelitev parnih turbin po delovanju pare.

— Glavni konstrukcijski deli parnih turbin in uporaba pare v turbini.

— Enostopenjske parne turbine De Laval.

— Turbina z eno stopnjo spremembe tlaka in več stopnjami hitrosti.

— Turbine z več stopnjami hitrosti.

— Turbina s kombiniranimi stopnjami tlaka in hitrosti.

— Radialne in aksialne turbine s protitlakom in z odvemanjem pare.

— Način zmanjševanja obodne hitrosti pri akcijskih, reakcijskih in kombiniranih turbinah.

— Izgube, moč in koeficient koristnega delovanja turbine.

— Izgube v vodilnih napravah, lopaticah, na rotorju, tesnilkah, skozi ohišje turbine, skupne izgube.

— Moč turbine, teoretična in efektivna.

— Skupni koeficient koristnega delovanja turbine.

— Poraba pare, toplote in goriva.

— Tesnilke, princip delovanja labirintne tesnilke, konstrukcija in razdelitev turbinskih tesnilk.

— Kondenzacija, vrsta in vloga kondenzatorja.

— Površinski kondenzator z injektorjem in kondenzacijsko črpalko.

— Izbira termične izolacije in njeno vzdrževanje v obratovanju.

— Regulacija delovanja turbine in osnovni sistemi regulacije, servo motor.

— Regulacijski krog pri regulaciji moči turbine in elementi regulacijskega kroga.

— Regulacija moči.

— Regulacija vrtiljajev turbine in vzdrževanje napetosti in frekvence.

— Komandni pult in plošča, shema, indikacije, signalizacija in zaščita turbine.

— Merno regulacijski inštrumenti.

— Avtomatska regulacija delovanja turbinskega postroja in regulatorji.

— Mazanje parnih turbin, smisel mazanja in način.

— Naprave za mazanje.

— Priprava inštalacije pri turbinskem postroju za mazanje.

— Vrste olja za mazanje, izbira, čiščenje in regeneracija.

— Oljno postrojenje pri večjih turbinskih strojih.

— Armatura turbinskega postroja, hitrozaporni ventil, zaporna armatura, zaščitna armatura, odvajalci kondenzata in regulacijska armatura.

— Delo parne turbine, normalno delo in obratovanje, obratovanje s spremenljivimi obtežbami, zaganjanje turbine v obratovanje, zaustavljanje turbine, poškodbe na parnih turbinah, ugotavljanje vzrokov in odstranjevanje.

— Uravnoveženje, statično in dinamično, revizija in vzdrževanje turbinskega postroja.

— Vodenje obratovne dokumentacije obratovanja in vzdrževanje turbinskega postroja.

3.2.7. Termodinamika:

— Delo in energija, enote energije, enota mase, sile, teže, gostote, specifični volumen, specifična teža, tlak, podtlak, nadtlak, enote tlaka, fizikalna stanja snovi.

— Temperatura, merjenje temperature, temperaturne skale in enote, raztezanje zaradi spremembe temperature.

— Toplotno raztezanje trdnih teles in tekočin, ekspanzijska posoda in varnostni ventil.

— Zakoni idealnih plinov, molekularno-kinetični prikaz toplote, enačba stanja idealnega plina, mol. kilomol, Avogadrov zakon, splošna plinska konstanta, normalno stanje in normalne veličine, Boyle-Mariotov zakon, Gay-Lussacov zakon.

— Plinske zmesi, masni deli plinske zmesi, prostorski deli plinske zmesi, preračunavanje masnih delov v prostorninske, parcialni tlaki, Daltonov zakon, določevanje plinske konstante zmesi.

— Prvi stavek termodinamike, zakon o očuvanju energije, izraz za prvi zakon termodinamike, delo ekspanzije in kompresije ter prikaz v PV diagramu.

— Specifična toplota in toplotna kapaciteta, specifična toplota trdnih teles in tekočin, temperatura zmesi, kalorimetrično določevanje specifične toplote trdnih teles in tekočin, specifična toplota plinov c_p , odvisnost specifične toplote plinov od temperature, molekularna specifična toplota, specifična toplota zmesi plinov, notranja energija, entalpija, dušenje.

— Spremembe stanja idealnih plinov, spremembe stanja pri konstantnem volumnu, pri konstantnem tlaku, sprememba stanja pri konstantni temperaturi, spremembe stanja brez izmenjave toplote, sprememba stanja pri izmenjavi toplote.

— Drugi stavek termodinamike, krožni proces, ebropija in toplotni diagram t-s diagramu, primeri tipičnih nepovračljivih procesih.

— Vodna para, proizvodnja vodne pare, diagram za vodno paro pv, kritično stanje, suho nasičena para, mokra para, pregreta para, enačba stanja pare pregrete, t-s diagram za vodno paro, i-s diagram za vodno paro.

— Vodna para v zraku, povezava med relativno in absolutno vlago glede prežračevanja.

— Sprememba stanja vodne pare, notranja energija vodne pare, spremembe stanja pri konstantni temperaturi, tlaku, prostornini, spremembe stanja brez izmenjave toplote, spremembe stanja pri izmenjavi toplote Carnotov proces, Rankin-Klausov proces za vodno paro.

— Tehnični plini, lastnosti, pridobivanje in uporaba plinov, kisik, dušik, argon, ogljikov dioksid, vodik.

— Pretakanje plinov in par, stacionarni pretok, enačbe pretakanja, prikaz pretakanja v diagramu i-s, pretakanje s trenjem, šobe, iztekanje plinov in par, hitrost iztekanja.

— Prenos toplote, prehod toplote s konvekcijo, sevanje toplote, prehod toplote skozi večplastno steno, prehod toplote skozi cevne stene, vpliv izolacije na prenos toplote, toplotni izmenjalci.

3.2.8. Meritve in regulacija:

— Pomen merjenja, regulacije in avtomatizacije na energetskih postrojih.

— Pojem merjenja, enote merjenja in mednarodni sistem enot, merilne napake, razred točnosti merilnih inštrumentov.

— Meritev tlaka, osnovni pojmi in enote za merjenje tlaka, razdelitev naprav za merjenje tlaka po principu delovanja in obsegu merjenja.

— Manometri tekočinski, s cevko, membranski.

— Naprave za merjenje tlaka po principu elastične deformacije, manometri z mehkom.

— Daljinsko merjenje tlaka, merilni pretvorniki tlaka.

— Merjenje temperature, osnovni pojmi, enote, razdelitev naprav za merjenje temperature, termometri, termoelektrični efekt, pirometri, vključevanje tretjega prevodnika v krog termoelementa, standardni termoelementi, merilni krog s termoelementom, način kompenzacije spremembe temperature, naprave za merjenje elektromotorne sile, uporni termometri, merilni krog upornega termometra, polprevodniški termometri, princip delovanja, elementi povezave.

— Meritve nivoja tekočine, vizuelni vodokaz, zaprti TV sistem, merjenje nivoja s pomočjo plovca,

hidrostatični merilniki nivoja, daljinski merilniki nivoja s pomočjo pretvornikov.

— Merjenje pretoka, osnovni pojmi, enote za merjenje pretoka, metoda spremembe padca tlaka, standardni dušilni elementi, merilni pretvorniki pretoka, rotometer, števec količine.

— Meritve koncentracij plinov.

— Registrirni instrumenti, vrste in princip delovanja.

— Princip regulacije, regulacijski krog, elementi regulacijskega kroga, oddajnik, merilni pretvornik, regulator, servomotor, izvršilni organ, objekt regulacije.

— Razdelitev regulatorjev po principu zakona o dinamični obdelavi signala, vrsti energije, številu vhodnih signalov, karakteristike.

— Direktni regulatorji, za nivo, s plavačem, tlaka, temperature.

— Regulatorji s pomožno energijo, princip delovanja, servomotorji.

— Pnevmatika, hidravlična, električna in elektronska regulacija.

3.2.9. Plinske turbine:

— Splošno o plinskih turbinah, plinske turbine kot pogonskem motorju, definicija in delitev, s stalnim zgorevanjem, z eksplozijskim zgorevanjem.

— Glavni elementi plinske turbine, kompresorji za zrak, radialni kompresor, aksialni kompresor, regulacija kompresorja, batni kompresor, vzdrževanje kompresorja.

— Komora za zgorevanje goriva, vertikalne in horizontalne komore, deli komor za zgorevanje, proces zgorevanja v komori, gorilniki, pilot gorilnik, shematski prikaz komore za zgorevanje.

— Rekuuperatorji.

— Plinska turbina v ožjem smislu, splošne lastnosti, elementi plinske turbine, konstrukcijske oblike lopatic, obdelava ležaja, lopatic in statorja, obratovanje plinske turbine.

— Glavne vrste plinskih turbin, akcijske, reakcijske.

— Naprave za dovod tekočega goriva v komoro zgorevanja, injekcijske črpalke tekočega goriva, filtri za gorivo, grelci goriva, zračni kompresorji za razprševanje goriva.

— Naprave za vžig goriva.

— Hladilniki in smesni hladilniki zraka.

— Naprave za zagon plinske turbine.

— Naprave za mazanje ležajev plinske turbine.

— Naprave za rotacijo turbine pri hlajenju.

— Razdelilna postaja plinskega goriva.

— Stabilne plinske turbine, odprti in zaprti procesi plinskih turbin.

— Naprave in postroji v plinskih turbinah za toplotne in elektrarne, material za izdelavo, remont in vzdrževanje plinske turbine.

— Regulacija in daljinska komanda plinske turbine, sistemi regulacije, hidravlični, pnevmatski, električni, kombinirani.

— Regulatorji obratovanja in varovanja plinske turbine, regulacija števila vrtiljav in obremenitve, regulacija maksimalne hitrosti, regulacija maksimalne temperature, regulacijski ventil goriva.

— Naprave in instrumenti za regulacijo, elektroventili, pnevmatski ventili, servomotorji, električni in hidravlični, presostati, reductorji tlaka zraka in olja za regulacijo, programski selektor.

— Instrumenti, termostati, termometri, termoelementi, električni termometri, regulatorji temperature v

zgorevalni komori, regulatorji temperature ležaja turbine, defektorji plamena v zgorevalni komori.

— Signalizacija, zvočna in svetlobna, označevanje kritičnega stanja.

— Blokada.

— Tekoča goriva, vrste in karakteristike goriva, priprava goriva, pranje in dodajanje dodatkov, skladiščenje goriva, črpališča, rezervoarji, dnevni in delovni rezervoarji, drenažne naprave za tekoče gorivo.

— Plinsko gorivo, vsebine, karakteristike in skladiščenje.

— Vodenje obratovne dokumentacije obratovanja in vzdrževanja turbinskega postroja.

— Obratovanje plinske turbine, obratovanje s spremenljivimi obtežbami, zaganjanje plinske turbine, zaustavljanje, poškodbe, ugotavljanje vzrokov in odstranjevanje.

3.2.10. Vodne turbine:

— Oblika vodne energije, potencialna in kinetična energija, zakon o očuvanju energije, Bernulijeva enačba.

— Splošni pojmi akcije in reakcije.

— Tipi hidroelektrarn, ki se grade z ozirom na razpoložljivo vodno energijo.

— Učinek vodne turbine, teoretična in efektivna moč turbine.

— Razdelitev hidroelektrarn na moč, velikost padca in izkoriščanje v energetskem sistemu pokrivanja potrošnje energije, vršne in osnovne.

— Naprave izven strojnice, vrste jezov, vrsta kanala in cevovodov, cevne zveze, namen kompenzacijskih elementov, vrste tesnilnih cevovodov, glavni deli vodnih turbin.

— Druga hidroenergetska postrojenja, vodostaji, turbinske zapornice, sifoni, hodne in izhodni objekti, prelivni organi.

— Kaplanova turbina in njeni sestavni deli, glavni deli regulatorja, regulacija Kaplanove turbine, dvojna regulacija, vodilni mehanizem, rotor Kaplanove turbine, nameščanje in zvedba servomotorja.

— Prednosti Kaplanove turbine in njene slabe strani, izgube.

— Francisova turbina in njeni sestavni deli, vrste ležajev in uporaba, princip regulacije, sesalna cev in njena vloga.

— Prednosti Francisove turbine in njene izgube.

— Diagram izkoristka za različne turbine z ozirom na pretok vode, H-Q diagram.

— Splošno o turbinskih ležajih, vrste in njihova uporaba, mazanje turbine in ležajev, maziva, ogljena tesnila.

— Zagon in ustavljanje posameznih tipov turbin.

— Zaustavitev turbine v izrednih primerih.

— Postopek pri zmanjšanju hitrosti turbine.

— Način pogona AD-4.

— Selenoidni ventili, njihova funkcija, preklopni ventil.

— Sistemi hlajenja turbine in generatorja.

— Drenažne naprave.

— Pomožne turbinske naprave in njih namen.

— Opis in namen signalizacije in turbinske zaščite, katera zaščita na generatorju in transformatorju vpliva na zaustavitev turbine.

— Okvare in poškodbe na turbini in generatorju.

— Vzdrževanje turbinskih naprav v času obratovanja, remont vodne turbine

— Obratovanje vodne turbine, priprava za obratovanje, zagon, kontrola obratovanja s parametri, zaustavljanje turbinskega postroja, obratovna dokumentacija, vodenje in odgovornost pri obratovanju.

3.2.11. Hidromehanika:

— Fizikalne lastnosti fluidov, gostota, specifična teža, stisljivost, viskoznost, vpliv toplote.

— Hidrostatični tlak, Pascalov zakon, podtlak, nadtlak, tlak na ravne in krive površine, merjenje tlaka.

— Plavanje teles, Arhimedov zakon, vzgon.

— Enačba kontinuitete, stacionarno in nestacionarno pretakanje, energija tekočine, Bernulijeva enačba.

— Gibanje tekočine v cevi, vrste gibanja, odpor pri gibanju tekočine.

— Odprti tokovi, enolično gibanje tekočine v odprtih kanalu, hidravlični najugodnejši kanal.

— Iztekanje tekočine, iztekanje skozi malo odprtino, iztekanje skozi zaslonke, iztekanje skozi velike odprtine.

— Pojem kavitacije.

3.2.12. Kotli:

— Vodna para, uparjanje vode, vlažna, suho nasičena in pregreta para, temperatura vrenja, nasičenje in pregrevanje, tlaki v zvezi s temperaturo vrenja, nasičenje in pregrevanje, tlaki v zvezi s temperaturo nasičene pare, specifična toplota, vsebina toplote vode in vodne pare, diagrami za vodo in vodno paro i-s, i-p, i-T, tabele za nasičeno in pregreto paro, uporaba diagrama in tabel.

— Splošno o parnem kotlu, termodinamični procesi v kotlu, krožni procesi, regenerativni proces, naknadno pregrevanje, kondenzacija, predgrevanje, principierna shema termoenergetskega postrojenja, shema pretoka delovnih medijev, funkcioniranje parnega kotla, definicija kotla.

— Elementi kotla, kurišča, uparjalnik, grelnik vode, pregrevalnik pare, grelnik zraka in dodatni elementi.

— Hidrodinamika kotla, cirkulacija vode v kotlu, naravna in prisilna, prednosti naravne cirkulacije, izboljšanje naravne cirkulacije, separacija pare in uparjevanje vode.

— Zgorevanje, osnovni pojmi, kontrola zgorevanja, zgorevanje trdih goriv v plasteh in prostoru, zgorevanje tekočih goriv, zgorevanje plinastih goriv, kombinirano zgorevanje.

— Izkoristek oziroma stopnja izkoriščanja kotla, toplotne izgube, analiza izgub, poraba goriva, prevzemni preizkusi.

— Vrednost toplotnih izgub, izgube goriva skozi rešetko, izguba toplote nezagorelega goriva, v žlindri in pepelu, izgube nezagorelega goriva v dimnih plinih, izgube toplote zaradi nepopolnega zgorevanja, izgube toplote zaradi pepela, izgube toplote zaradi občutljive toplote žlindre in pepela, izguba toplote zaradi izhodnih dimnih plinov, izgube toplote zaradi hlajenja kotla.

— Prenos toplote v kotlu, prenos toplote s prevajanjem, sevanjem, konvekcijo, izboljšanje prenosa toplote.

— Delitev kotlov po vsebini vode, konstrukciji, tlaku, načinu vgradnje in cirkulaciji.

— Razvoj kotlov.

— Cirkulacijski sistemi posameznih tipov kotlov.

— Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kotli, akumulacijska sposobnost.

— Vrste kotlov, z veliko vodno vsebino, plamenocevni, dimnocevni, cilindrični, lokomotivski, lokomobilski, ladijski, plamenodimnocevni, stoječi, vodocevni, s poševnimi cevmi, sekcijski, strmocevni, sevalni, posebne vrste kotli La Mont, Vaporax, Velox, Ramzin, Sulzer, Benson.

— Kotlovska kurišča za kurjenje v plasti, zahteve, dovajanje goriva in zraka, vsebnost škodljivih snovi v gorivih, zgorevanje, odvajanje produktov zgorevanja, kurišča z nepomičnimi rešetkami, ravna, poševna, stopničasta, kurišča s pomičnimi rešetkami, verižna, potujoča, polžna, kaskadna, poševna, vtiskujoča, lučalniki goriva, kurišča za lesne odpadke, hišne odpadke in druge odpadke.

— Kurišča za premogov prah, uporaba in prednosti, gorilniki, razpored gorilnikov, nastavljanje plamena.

— Mlini za premog, kladivarji, ventilatorski in kombinirani.

— Kurišča za tekoča goriva, gorilniki s tlačnim razprševanjem, parni gorilniki, emulzijski gorilniki, rotacijski gorilniki.

— Kurišča za plinska goriva, difuzni gorilniki, injeutorski gorilniki, ventilatorski gorilniki, plinske postaje in varnostne naprave.

— Kurjenje z odpadno toploto — utilizatorji.

— Vlek, naravni, umetni in kombinirani, zgornja in spodnja moč vleka, dovajanje zraka, dimniki, ventilatorji, višina zaradi vleka in zaradi varstva zraka.

— Oprema kotla, dostava goriva, priprava, transporterji, dvigala, dodelilci premoga, naprave za odstranjevanje žlindre in odpepeljevanje, mehansko, hidravlično in pnevmatsko, čistilci dimnih plinov, elektrofiltri, cikloni in multicikloni, mehanski čistilci, napajalne naprave, črpalke batne in centrifugalne, vrste pogona črpalke, reakcijske črpalke, napajalne glave, čistilci ogorkov in pepela, predgrelni vode in zraka, ekspanderji, odplinjevalci, rezervoarji kondenzata, hladilniki, cevovodi.

— Deli kotla, groba armatura, fina armatura, ventili, zasuni, varnostni ventili, kalužni ventili, pipe, hladilniki pregrete pare.

— Skladiščenje goriva, skladiščenje premoga, skladišča tekočega goriva, rezervoarji, oprema, cevovodi, črpalke, grelni, filtri.

— Proizvodnja parnih kotlov, konstrukcijske oblike, izračun trdnosti osnovnih delov, materiali za kotle, material za obzidavo in izolacijo, podpore, obešanje, dilatacija.

— Avtomatsko upravljanje s kotlom.

— Nadzor nad kotli.

— Instrumenti za kontrolo obratovanja kotla, dokazi direktni in spuščeni.

— Obratovanje s kotlom, priprava za zagon, obratovanje kotla, zaustavljanje, obratovna doba, obratovne ure, remont in revizije, inšpekcijski pregledi, obratovna dokumentacija, vodenje dokumentacije.

— Pogoji za napajalno in kotlovsko vodo, čistoča pare.

— Shema in opis kotlovskega postroja, s katerim delavec oziroma ga upravlja.

— Poškodbe kotlov, eksplozija, splošno o poškodbah, vzroki in posledice, ukrepi za preprečevanje poškodb.

— **Ukrepi za racionalno porabo goriva in drugi ukrepi za racionalno rabo energije pri kotlih.**

3.2.13. Priprava vode:

— Osnovni pojmi o vodi, trdota vode, gostota kotlovske vode, pH vrednost, alkalitetno število, disperzijske in koloidne snovi, električna prevodnost.

— Surova voda, površinska voda, podzemna voda.

— Filtracija vode, koagulacija, adsorbcija.

— Izločevanje olja iz kondenzata.

— Mehčanje surove vode s segrevanjem, z apnom, amonijakovo sodo, s postopkom apno-soda, trinatrijevim fosfatom in delovanje za obstoječi kotlovec.

— Izločevanje ogljikovega dioksida, železa, bakra, silicija.

— Mehčanje vode z ionskimi izmenjevalci, princip nevtralne izmenjave, ionska masa, izmenjevalci, obratovanje izmenjevalca, regeneracija.

— Demineralizacija, princip izmenjave, delovanje izmenjevalca, regeneracija.

— Odplinjevanje napajalne vode, kemične in fizikalne metode, termično odvajanje plinov, dodajanje hidrazina.

— Delovanje primesi v kotlovski vodi, delovanje plinov, nastajanje kotlovca, korozijski pojavi stene kotla z vodne strani, kaluženje in odsoljevanje.

— Mehanično in kemično odstranjevanje kotlovca.

— Pranje in luženje kotla.

— Kontrola surove, napajalne in kotlove vode, določevanje trdote, določevanje fenolftalein in metiloranžne alkalitnosti in njihov vpliv.

— Karakteristika napajalne in kotlove vode.

— Čiščenje odpadnih vod, ki nastanejo pri odstranjevanju kotlovca, ter pri pranju in luženju kotla in odstranjevanje nastalih odpadnih snovi.

3.2.14. Elektroenergetski sistemi in električna merjenja:

— Vrste energetskih izvorov.

— Razdelitev elektrarn po proizvodnih strojih in gorivu, vrste termoelektarn, vrste hidroelektarn, razdelitev elektrarn glede na vlogo v sistemu, moč elektrarne.

— Termoelektarne, vloga, električna in toplotna obremenitev, shema delovanja v kondezacijski termoelektarni, princip delovanja toplotne.

— Zagon in zaustavljanje termoelektarne.

— Glavni pogonski objekt termoelektarne, skladiščenje goriva, priprava in odvoz, čiščenje dimnih plinov, vpliv na lokalno onesnaževanje zraka in daljinski transport, odvoz pepela in žindre, načini odlaganja ter vplivi na okolje, zagotavljanje s hladilno in pogonsko vodo, toplotna polucija vode, vpliv odvajanja odpadne pare na mikroklimo in okolje.

— Shema spajanja termoelektarn, električne enopolne sheme termoelektarne, zagotavljanje lastne rabe energije v termoelektarni.

— Vrste hidroelektarn, akumulacijske, pretočne, črpalčne.

— Hidroelektarne po padcu in vodotoku.

— Glavni elementi hidroelektarne.

— Lastna raba v hidroelektarni, shema spajanja.

— Zagon in zaustavljanje hidroelektarne.

— Elektroenergetski sistem, konzumni okvir, dnevni diagram obremenitve, konstantno in spremenljivo obremenitev.

— Regulacija frekvence in toka v elektroenergetskem sistemu.

— Dispečerska služba, depeše, nalogi, telekomunikacijske zveze.

— Splošno o električnih merilnih instrumentih.

— Napake merilnih instrumentov.

— Kontrola in vzdrževanje ter nastavljanje merilnih instrumentov.

— Električni števeci.

— Merilni transformatorji.

— Elektronske merilne naprave.

— Meritve napetosti in toka.

— Meritve moči.

— Meritve upora.

— Meritve kapacitete.

— Meritve indukcije.

— Merjenje frekvence.

— Določevanje mesta okvare na vodnikih in kablilih.

3.2.15. Naprave in postroji, stikališča:

— Osnovno o stikališčih in napravah, namen in izvedba.

— Glavni elementi opreme v stikališču, zbiralke, podporni in prevodni izolatorji, prekinjevalci.

— Naprave za prekinjanje tokokroga, visokonapetostne varovalke, dvojne in pomožne zbiralke.

— Enopolna shema razdelilnega postroja.

— Shema spoja glavnih tokokrogov, enojne zbiralke, dvojne in pomožne zbiralke.

— Zbiralno in spojno polje.

— Elementi razvodnih in odklopnih postrojev v SF 6 izvedbi.

— Ozemljitve v odklopnem postrojenju.

— Meritve v odklopnih postrojih.

— Dušilke.

— Odvodi prenapetosti.

— Energetski, merilni, signalni in komandni kabli.

— Paralelno obratovanje energetskih transformatorjev.

— Merilni transformatorji, napetostni in tokovni.

— Avtotransformatorji.

— Obratovalna navodila o manipulaciji odklopnih postrojev in mreže.

— Shema vezave in delovanja odklopnega postroja.

— Vodenje pogonske dokumentacije.

3.2.16. Daljinsko upravljanje in zaščita:

— Splošno o zaščiti, selektivnost delovanja, občutljivost in varnost.

— Splošno o daljinskem upravljanju.

— Način sprožanja, primarno in sekundarno.

— Izbira vrste sprožanja.

— Pogon za upravljanje, shema spajanja upravljanja, blokiranje in signalizacija položaja sklopke.

— Pogon za upravljanje, shema spajanja upravljanja, blokada in signalizacija razklopnika.

— AKU — baterija v razklopnikovem postroju.

— Zaščita visokonapetostnih vodov.

— Zaščita transformatorja.

— Zaščita generatorja.

— Zaščita visokonapetostnih in nizkonapetostnih motorjev.

— Komandne plošče, pulti in komandne omare.

— Ponovni vklop vodov APU.

— Shema vezave in delovanje daljinskega upravljanja in zaščita.

— Pogonska navodila za daljinsko upravljanje.

3.2.17. Parni batni stroji:

— Delo pare pri parnih batnih strojih, indikatorski dioagram, moč parnega batnega stroja, indikatorska in efektivna.

— Razdelitev parnih batnih strojev, razdelitev po delovanju pare, enostavno delovanje, z večstopenjsko ekspanzijo, kompaund in tandem stroji, stroji s in brez kondenzacije, razdelitev strojev pri konstrukciji, horizontalne in vertikalne, z razvodniki in ventili, počasno delujoče in hitro delujoče stabilni, polstabilni, lokomobilni, specialni stroji za črpalke, kompresorje, td.

— Razvodni mehanizem, regulatorji in ostali deli batnega stroja, enostavno, ploščato in polkrožno krmilje, Majerjev in Riderjev razvodnik, ventilске krme s prisilnim delovanjem in prostim padcem, regulacija obratovanja batnega stroja, običajni regulator in osni regulator, vztrajnik in njegova vloga, krmilje stroja, Stensonovo, Gučevo, Aomovo, Heizingerjevo, naprave za mazanje cilindra in gibajočih delov stroja, inštrumenti za kontrolo stroja in obratovanja.

— Pomožne naprave in inštalacija, kondenzatorji z napravami, vrste in izbira kondenzatorjev za parni batni stroj, črpalke za kondenzator, njegova konstrukcija in namen.

— Okvare parnih strojev, okvare na cilindrih, okvare na razvodnikih in krmilju, okvare na razvodnem in gibljivem mehanizmu, okvare na glavnem ventilu, vztrajniku in ležajih, okvare na kondenzatorju in hladilniku ugotavljanje vzrokov okvar in njih odklanjanje.

— Obratovanje parnega batnega stroja, priprava za pogon vseh vrst strojev, zagon, obratovanje, zaustavljanje parnega stroja.

— Shema parnega stroja, na katerem je opravljeno praktičiranje.

3.2.18. Kompresorji:

— Lastnosti plinov, stiskanje plinov.

— Namen, razdelitev in uporaba kompresorjev.

— Batni kompresorji, razdelitev po načinu delovanja, položaju cilindra, številu stopenj, načinu hlajenja in številu vrtljajev.

— Osnovni deli batnih kompresorjev.

— Princip delovanja batnega kompresorja, p-v teoretični in dejanski diagram.

— Kapaciteta, stopnja izkoristka, vrste izgub in potrebna moč za pogon kompresorja.

— Način reguliranja batnih kompresorjev.

— Način mazanja in hlajenja batnih kompresorjev.

— Pomožne naprave in inštrumenti v kompresorski postaji.

— Turbo kompresorji, aksialni, radialni, eno ali večstopenjski.

— Osnovni deli turbo-kompresorja in njih funkcija, princip delovanja.

— Regulacija proizvodnosti turbo-kompresorja.

— Način hlajenja, mazanja, čiščenje in pranje lopatic turbo-kompresorja.

— Vijalni kompresorji, način in namen uporabe ter princip delovanja.

— Način mazanja in hlajenja vijalnih kompresorjev.

— Specialne konstrukcije batnih kompresorjev.

— Membranski kompresorji, rotacijski kompresorji.

— Premične konstrukcijske postaje.

— Obratovanje kompresorske postaje, motnje in okvare ter odpravljanje okvar, dokumentacija, vzdrževanje.

3.2.19. Hladilne naprave:

— Karakteristični parametri, temperatura, temperatura zmrzovanja in vrenja, kritična temperatura, tlak in kritični tlak.

— Prenos toplote-hladu, definicija prenosa toplote pri trdnih telesih, tekočinah in plinih, prevajanje in prehod toplote pri ravni plošči in cevi.

— Amonijak kot hladilno sredstvo, njegova uporaba, lastnosti, fiziološko delovanje in pridobivanje.

— Ogljikov dioksid, suhi led, dušik, žvepleni dioksid, metil klorid in soli, uporaba, lastnosti, fiziološko delovanje in pridobivanje.

— Freoni splošno, uporaba, lastnosti, fiziološko delovanje in pridobivanje, in sicer: freoni R 11, R 12, R 13, R 21, R 22, R 23, R 113 in R 114.

— Hlajenje, splošno o hlajenju in uporaba.

— Hladilniki in komore za hlajenje, zmrzovanje in skladiščenje ter vzdrževanje prehrabmenih artiklov.

— Hladilni postroji, osnovna razdelitev in uporaba pri proizvodnji — hlajenju.

— Kompresorske hladilne naprave.

— Absorbcijske hladilne naprave.

— Termoelektrični sistemi hlajenja.

— Ejektorski sistemi hlajenja.

— Zračni sistemi za hlajenje.

— Potek kompresorskega hlajenja s shemo delovanja in diagramom.

— Polnjenje s hladilnim sredstvom kompresorskih hladilnih agregatov in naprav.

— Polnjenje in način mazanja hladilnih postrojov, vrste olja.

— Optimalni režim delovanja in regulacija kapacitete kompresorskih hladilnih naprav.

— Avtomatika splošno, regulacijski in magnetni ventili, merilci nivoja, termostati in presostati in druga oprema.

— Kompresorji za hlajenje.

— Izparjevalci, kondenzatorji, izmenjevalniki toplote, odvajalci tekočine, odvajalci olja, armatura, cevovodi.

— Izračun kapacitete in površine elementov hladilnih postrojov, uparjevalca, kondenzatorja, izmenjevalnika toplote, cevovoda.

— Izračun kapacitete, moči, stopnje izkoristka kompresorja in črpalke.

— Izolacija, material za izolacijo, proračun ekonomske debeline izolacije.

— Tesnenje hladilnih postrojov.

— Material za izdelavo elementov hladilnih postrojov, materiali za nizke temperature, kovine, barvne kovine in nekovine.

— Sprememba mehanskih lastnosti materiala pri nizkih temperaturah, trdnost, trdota, žilavost, raztezanje, kontrakcija in toplotne prevodnosti.

— Mesto postavljanja hladilnih postrojov in varnostni ukrepi.

— Zbiralniki, separatorji in druge tlačne posode, razdelitev in uporaba ter postroji uporabe.

3.2.20. Motorji z notranjim zgorevanjem:

— Goriva za motorje z notranjim zgorevanjem, tekoča, plinasta goriva, nafta, vrste in proizvodnja tekočih in plinastih goriv, toplotna moč tekočih in plinastih goriv, skladiščenje tekočih in plinastih goriv.

— Zgorevanje v motorju.

— Razdelitev motorjev z notranjim zgorevanjem, po številu taktov, dvotaktni, štiritaaktni, Otto, Diesel, po položaju cilindra in medsebojni legi cilindrov, ležeči, stoječi, nagnjeni, linijski, pod kotom, zvezda, po vrsti razdelitve zmesi, z ali brez ventilov, po načinu dovoda goriva, z normalnim in umetnim polnjenjem, po načinu hlajenja, z zračnim in vodnim hlajenjem.

— Princip delovanja motorja z notranjim zgorevanjem, p-v diagram štiritaaktnih in dvotaktih Otto in Diesel motorjev, sesanje, tlačenje — kompresija, širjenje — ekspanzija — delovni takt, izpihovanje, odstopanje dejanskega od teoretičnega p-v diagrama motorja z notranjim zgorevanjem.

— Moč štiritaaktnih in dvotaktih motorjev z notranjim zgorevanjem, mehanska stopnja izkoristka, toplotna bilanca, toplotne izgube, specifična poraba goriva.

— Naprave motorjev z notranjim zgorevanjem, naprave za stvarjanje zmesi in mazanje pri bencinskih in plinskih motorjih, uplinjevalec — razplinjevalec, mešalec plinskih motorjev, čistilec zraka, črpalke za mazanje, naprave za vžig pri bencinskih in plinskih motorjih, magnetno in baterijsko, naprave za dovod goriva in vbrizgavanje pri Diesel motorjih, črpalke za vbrizgavanje in črpalke za dobavo goriva, naprave za zagon motorja, ročno, električno, s komprimiranim zrakom.

— Bencinski in plinski motorji, splošno o bencinskih in plinskih motorjih, glavni deli, cilindski blok, cilindrska glava, cilindrska srajčka, glavni motorni mehanizem, bat, batni obroči, osnova bata, vztrajnik, razvodni mehanizem, ventili, ventilska vodila, ventilske vzmeti, kolenčasta gred, kladičva in nakovalca.

— Diesel motorji, splošno o Diesel motorjih, glavni deli, Diesel motorji s kompresorjem, način vbrizgavanja goriva pri Diesel motorjih.

— Okvare, ugotavljanje in odpravljanje pri motorjih z notranjim zgorevanjem.

— Obratovna dokumentacija v obratovanju in ukrepi za smotno izrabo goriva v času obratovanja, pogonska pripravljenost.

3.2.21. Elektrotehnika:

— Vrste toka, enosmerni in izmenični, enofazni in večfazni.

— Definicije, oznake, merske enote, merilni instrumenti električnih veličin, jakost električnega toka, napetost, fazni in linijski upor, moč, navidezna, aktivna in reaktivna, delo.

— Aktivni upor, indukcija, kapacitete, skupen upor, inpedanca in $\cos \phi$.

— Definicija in vrednosti specifičnega upora vodnika, baker, srebro, aluminij, železo, mere in enote specifične upornosti.

— Ohmov zakon za enosmerni in izmenični tok.

— Elektromagnetna indukcija, elektromagnetne in elektrodinamične sile.

— Termoelektrični pojavi, termoelementi in njih uporaba.

— Svinčeni akumulatorji in njih uporaba.

— Vrste električne zaščite, ozemljitev, ničenje, varovalke, prekinjevalci.

— Nastanek statične elektrenine na strojih in zaščita.

— Statična elektrika v atmosferi in strelovodi.

— Signalizacija električne zaščite elektroenergetskega postrojenja, motornega postrojenja.

— Električne naprave za delo v eksplozivni atmosferi in cone nevarnosti.

— Pogon trifazni asinhronskih motorjev, direktno, zvezda — trikot, s pomočjo uporov in transformatorjev.

— Motnje in okvare na asinhronskih motorjih in način odpravljanja.

3.2.22. Črpalni postroji:

— Namen in razdelitev.

— Hidravlični upori.

— Kavitacija.

— Osnovni princip transporta tekočine.

— Centrifugalne črpalke, način delovanja, delitev, namen uporabe, dobre in slabe strani v odnosu do batnih črpalk, višina črpanja, potrebna moč za pogon črpalke in stopnja izkoristka, karakteristika črpalke, in cevovoda, serijsko in paralelno obratovanje, osnovni deli, ohišje, tekalno kolo, vodilo, tesnilke, tesnilni prstani, ležaji, elementi za izenačevanje aksialne sile, konstruktivne izvedbe, enostopenjske, večstopenjske, vertikalne in potopne, postavitev in montaža, zagon, regulacija, pregled osnovnih nepravilnosti in način odpravljanja, kontrola v obratovanju, vzdrževanje.

— Batne črpalke, način delovanja, namen uporabe, glede na dobre strani glede na centrifugalne črpalke, potrebna moč in stopnja izkoriščenosti, velikost pretoka, zračne, večdelne in diferencialne, osnovni deli, ohišje, bat, ventili, tesnilke, reguliranje, postavljanje in montaža, zagon, pregled osnovnih nepravilnosti in način odpravljanja, kontrola v obratovanju, vzdrževanje.

— Parne batne črpalke.

— Propelerske črpalke.

— Specialne črpalke, prostorninske, zobniške, vijajčne, batne, reakcijske, hidravlične udarne, črpalke s komprimiranim zrakom.

— Hidroforna postrojenja, vrste in namen uporabe.

— Črpalni postroji, vrste in namen uporabe.

3.2.23. Plinske naprave:

— Stabilne posode, vrste, oznake, preizkušnje.

— Cevovodi, material, pogoji za izbiro materiala, karakteristike materiala in oznake po standardu, sevni spoji, varjenje, lotanje, vijajni spoji, prirobniški spoji, ostali spoji, tesnilke, preizkušanje cevovoda na tlak in nepropustnost.

— Armatura, ventili, zasuni, varnostni ventili, membrane, odvajalci kondenzata.

— Označevanje plinskih naprav in cevovodov.

— Regulatorji direktni in indirektni.

— Kondicioniranje plinov, odorizacija, vlažnost balast.

— Manometri, termometri, merilci nivoja, merilci pretoka.

— Varnostni ukrepi pri polnjenju in praznjenju posod in drugih naprav.

— Varnostni ukrepi pri plinskih postajah.

— Ugotavljanje puščanja plina in ukrepi pri puščanju.

— Daljinsko merjenje, upravljanje in signalizacija.

— Obratovanje plinskih naprav in postrojev v plinskih postajah, vodenje obratovne dokumentacije.

— Najpogostejše okvare plinskih naprav v proizvodnih obratih tehničnih plinov in odpravljanje okvar in nepravilnosti, vzdrževanje.

— Delo in energija, masa, sila, teža, gostota, specifična prostornina, specifična teža, tlak, podtlak, nad-

tlak, temperatura, fizikalna in kemična stanja, normalni in standardni pogoji plinov.

— Točka vrenja, točka zmrzovanja, kritični tlak, kritični volumen, kritična temperatura, uparjalna toplota, specifična toplota.

— Spremembe stanja plinov pri konstantnem tlaku, konstantni temperaturi brez izmenjave toplote, z izmenjavo toplote.

— Tehnični plini, lastnosti, pridobivanje, uporaba, fiziološko delovanje, skladiščenje za naravni plin, zrak, kisik, dušik, argon, acetilen, dissous plin, ogljikov dioksid, amoniak, tekoči naftni plin, propan, butan, metan, vodik, klor, plinske zmesi, ukrepi za varstvo okolja.

— Zgorevanje plinov, produkti zgorevanja, toplotna moč, pribitek zraka.

— Prenos toplote, sevanje, konvekcija in prevajanje.

— Skladiščenje tekočih plinov, tekoči naftni plin, propan, butan, amoniak, klor, kisik, skladišča komprimiranih plinov.

— Uparjevalne postaje.

— Redukcijske postaje, merno regulacijske postaje.

— Črpalke in kompresorji za pretakanje plinov.

— Rezervoarji za skladiščenje plina, cisterne in kontejnerji za prevoz plinov, plinomeri.

— Baterija za izkoriščanje plinov.

— Premične posode, vrste, oznake, barvanje, preizkušanje, polnjenje in praznjenje.

3.2.24. Centralno ogrevanje:

— Meteorološke in higienske zasnove, temperatura, oddaja toplote, prenos, sevanje, izhlapevanje potu, izdihovanje, vlaga, čist zrak, občutek ugodja.

— Ogrevanje, splošno, način ogrevanja, lokalno ogrevanje, peči na trdo gorivo, peči na tekoče gorivo, peči na plin, električne peči.

— Centralno ogrevanje. Splošno, sistemi centralnega ogrevanja, etažno ogrevanje, toplovodno, parno, vakumsko, vročevodno, zračno ogrevanje.

— Izvedbe centralnega ogrevanja. Stropno, talno, stensko ogrevanje, dvocevni, enoccevni sistem, odzračevanje.

— Elementi centralnega ogrevanja. Grelniki, cevi, lamelni, ploščati, radiatorji (uliti, jekleni), konvektorji, postavitve grelnikov, cevno omrežje, prehodi skozi stene, uležajenje, obešanje, toplotno raztezanje, kompenzacijski elementi, izolacija cevodovodov.

— Regulacija centralnega ogrevanja. Splošno, oprema in pribor, sistemi regulacije in avtomatika.

— Daljinsko ogrevanje. Prenos toplote na daljavo, splošno, cevno omrežje, izbira medija toplote, izmenjevalniki toplote, toplotne postaje.

3.2.25. Kotli centralnega ogrevanja:

— Kotli za centralno ogrevanje. Splošno, kotli na trda goriva, uliti, jekleni kotli, kotli za tekoča in plinasta goriva, kombinirani kotli, sistem izgorevanja, materiali za izdelavo kotlov.

— Elementi kotlov in oprema. Kurišča, rešetke stabilne in pomične, gorilniki za tekoča in plinasta goriva, oprema gorilnikov, termometri, manometri, hidrometri, vodokazli, črpalke, namestitve črpalke, organi za zapiranje, regulacijo in drugo.

— Varovanje kotlov in varnostna oprema. Ekspanzijske posode, U-cev, varnostni ventili, omejevalci temperature, omejevalci nivoja vode, plinske proge.

— **Kotlovnice.** Splošno, namestitve kotlov in drugih elementov centralnega ogrevanja v kotlovnico, pogoji, ki jih mora izpolnjevati kotlovnica, principieline sheme kotlovnice.

— **Dimnik in dimnovodi.** Pogoji izgradnje, izvedbe, meritve dimnih plinov, sajenje, izkoristek zgorevanja, popolno in nepopolno izgorevanje, odstranjevanje saj in pepela, poškodbe dimnika, emisija škodljivih snovi.

— **Skladiščenje goriva.** Način za posamezne vrste goriv, rezervoarji za tekoča in plinasta goriva, jeklenke in tlačne posode za tehnične pline.

— **Varnostni sistemi pri centralnem ogrevanju.** Splošno, predpisi in standardi, izvedbe, principieline sheme varovanja sistema, za trda, tekoča in plinasta goriva.

— **Surova voda.** Voda za napajanje kotlov, polnenje sistema z vodo — karakteristika, kvaliteta vode, kontrola kvalitete, kotlovec, nastanek in odstranjevanje kotlovca, preprečevanje nastajanja, mehčanje vode, načini in uporaba.

— **Obratovanje s kotlom in napravami.** Pravilen način obratovanja, navodila, evidence, izkoristek in delovanje kotla, izgube, čiščenje in vzdrževanje, poškodbe kotlov in druge opreme, tehnična in druga dokumentacija kotla.

— **Ukrepi za racionalno rabo energije.** Racionalna raba goriv, zniževanje temperature v prostorih, redna kontrola ogrevalnih teles, čiščenje ogrevalnih površin, kontrola tesnosti armature, kontrola izolacije, sprememba načina kurjenja, vgradnja avtomatskih regulirnih naprav za optimalno obratovanje, stalna kontrola izkoristka kotla in izgorevanja.

3.2.26. Fizika, kemija in elektrotehnika:

— **Fizikalni in kemični pojavi, njih razlika.**

— **Pojem telesa, agregatno stanje, prehod iz enega v drugo agregatno stanje.**

— **Pojem sile, zemeljska težnost, masa, teža telesa, prostornina, gostota in specifična teža telesa.**

— **Mehanično delo, enote za merjenje mehaničnega dela.**

— **Moč, enota za merjenje moči.**

— **Lastnosti trdih teles, tekočih in plinskih teles, obnašanje teles pri segrevanju in ohlajevanju.**

— **Tlak, merjenje tlaka, enote za tlak, podtlak, nadtlak, atmosferski tlak, absolutni tlak.**

— **Prenašanje tlaka v tekočinah, vezne posode, hidravlične stiskalnice, Arhimedov zakon.**

— **Toplota, splošni pojmi, pridobivanje in izkoriščanje toplote, enote za merjenje toplote, odnos mehaničnega dela in toplote.**

— **Temperatura, enote za merjenje temperature, razlika med toploto in temperaturo.**

— **Specifična toplota, uporaba toplote v tehnične namene, prenašanje toplote, neposredno, konvekcija, sevanje toplote.**

— **Maziva, splošno, viskoznost, vnetišče, uporaba.**

— **Kovine, pridobivanje, jeklo, druge kovine in uporaba v kotlogradnji.**

— **Varjenje, plinsko, elektro uporno, elektro oblačno.**

— **Korozija in zaščita kovin pred korozijo.**

— **Tesnilni material, azbest, klingerit, itd.**

— **Vodna para, lastnosti, odvisnosti od temperature in tlaka, nasičena, pregreta, mokra para.**

— **Molekule in atomi.**

— **Kemični elementi.**

- Zmesi in spojine.
- Oksidi, kisline, baze, soli.
- Zrak.
- Žveplo, vodik, ogljik, kisik, žveplov dioksid, ogljikov dioksid, ogljikov monoksid.
- Vrste električnega toka, enosmerni, izmenični, enofazni, trofazni.
- Jakost električnega toka, enote za merjenje jakosti.
- Napetost električnega toka, enote za merjenje napetosti.
- Moč električnega toka, enote za merjenje moči električnega toka.
- Delo električnega toka, enote za delo.
- Prevodniki, polprevodniki in neprevodniki električnega toka.
- Vrste elektromotorjev, za enosmerni, za izmenični tok, enofazni, trofazni.
- Akumulatorji, akumulatorske baterije in njih uporaba.
- Elektromagneti in njih uporaba.
- Termoelementi in njih uporaba.
- Transformatorji, uporaba, osnovni pojmi.

3.2.27. Klimatizacija in prezračevanje:

- Splošno o prezračevanju, načini prezračevanja, nepredvideno, z odpiranjem oken, kanalsko, prisilno.
- Zajem zraka.
- Čiščenje zraka
- Grelniki zraka, ventilatorji, kaloriferji.
- Klimatizacijske prezračevalne naprave.
- Kanali, splošno, dimenzioniranje in določevanje velikosti, osnove
- Vpihovanje zraka v prostor, splošno, vpihovni elementi, mesto vpihovanja.
- Šumnost.
- Zračno ogrevanje in hlajenje, splošno, vpihovanje temperature, površine grelnika
- Odsesavanje, splošno, sesalna hitrost, praktične izvedbe sesalnih priključkov, kanali, cikloni in filtri, ventilatorji.
- Klimatizacija, splošno, vlaga, diagram za vlažen zrak, spremembe stanja vlažnega zraka, mešanje in gretje, hlajenje, vlaženje.
- Klimatizacijske naprave, razdelitev, klimatizacijska naprava.
- Hladilne snovi.
- Zimsko in letno obratovanje klimatizacijske naprave, delovanje naprave pozimi, delovanje naprave poleti.

3.2.28. Goriva in kotli:

- Gorivo, vrste goriva, trdno, tekoče in plinasto, sestavine goriva, toplotna moč, karakteristike največkrat uporabljenega goriva.
- Sestavine domačih premogov, vrsta, velikost, karakteristike pepela žlindre, sestavine goriv in premogov ki povzročajo škodljive emisije.
- Odpadki kot gorivo, lesni odpadki, hišni odpadki, industrijski odpadki.
- Skladiščenje goriva.
- Zgorevanje goriva, popolno in nepopolno zgorevanje, potrebna količina zraka in kisika, količina produktov zgorevanja, višek zraka, količina CO₂, ma-

ksimalna količina CO₂, temperatura vžiga, sušenje goriva, rosišče dimnih plinov, analiza dimnih plinov.

- Izgube pri zgorevanju.
- Temperature v kurišču, teoretične in dejanske.
- Visokotemperaturna in nizkotemperaturna korozija.
- Definicija parnega kotla.
- Funkcioniranje parnega kotla, pretok medija, shema.
- Razdelitev kotlov po vrsti goriva, načinu kurjenja, vsebini vode in konstrukciji in vrsti cirkulacije in konstrukciji.
- Deli kotla, kurišče, uparjalnik, grelnik vode, grelnik zraka, pregrevalnik pare.
- Vrste kurišč.
- Vrste rešetk.
- Konstrukcija kotla, cilindrični, plamenocevni, dimnocevni, blok, lokomotivski, lokomobilni, Vaporax, ladijski, stoječi.
- Ogrevna površina kotla in rešetke, obremenitev ogrevnega prostora, rešetke, obremenitev v ogrevne površine.
- Vodostaj, žaroris, temperatura in tlak vročevodnih kotlov.
- Stopnja delovanja in izkoristek kotla in izgube.
- Prenos toplote, izboljšanje prenosa toplote, čistoča ogrevalnih površin.
- Cirkulacija vode v kotlu.
- Parametri kotlov.
- Armatura, groba in fina, vodokazi, varnostni ventili, ventili, zasuni.

3.2.29. Polnjenje tlačnih posod:

- Vrste premičnih posod.
- Izdelava posod, žarjenje, popuščanje, naprave za stabilnost in ojačitve.
- Material za izdelavo posod in opreme za posamezne tehnične pline.
- Oprema posod.
- Oznake na posodah.
- Barvanje posod.
- Posode za aceten.
- Priprava posode za polnjenje, uporaba tabel in diagramov.
- Pregledi in preizkušnje posod.
- Vrste ventilov.
- Rezultati preizkušanja, evidenca, nadzor.
- Postaje za tehnične pline s premičnimi posodami.
- Skladiščenje in transport ter distribucija tehničnih plinov.
- Ukrepi pri proizvodnji in prodaji tehničnih plinov.
- Varstveni ukrepi pri polnjenju in praznjenju posod in rezervoarjev, vodenje evidence.

3.2.30. Osnove plinske tehnike:

- Agregatna stanja materije.
- Fizikalne lastnosti plinov.
- Uporaba plinskih zakonov na primerih prakse.
- Plinske mešanice.
- Plini in pare.
- Vlažnost plinov, raztopnost plinov v tekočinah, kompresija in ekspanzija.

— Kritični pojavi pri plinih in njihovo utekočinjanje.

— Obnašanje utekočinjenih plinov med odjemom iz jeklenke.

— Specifična toplota plinov.

— Nekatere važne zakonitosti plinskih reakcij.

— Sprememba notranje energije plinov.

— Pregled karakterističnih podatkov tehničnih plinov, zrak, kisik, dušik, argon, vodik, klor, metan, propan, butan, acetilen, ogljikov dioksid, amoniak, freoni in drugi.

1254.

Na podlagi 22. člena zakona o uporabi predpisov in o reševanju kolizij med republiškimimi oziroma pokrajinskimi zakoni na področju davkov, prispevkov in taks (Uradni list SFRJ, št. 36/75, 33/76 in 43/82) in drugega odstavka 25. člena zakona o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (Uradni list SRS, št. 33/80 in 23/83) objavlja Republiška uprava za družbene prihodke

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PREGLEDA

stopenj davkov iz osebnega dohodka in stopenj prispevkov iz osebnega dohodka za financiranje splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih na področju družbenih dejavnosti za leto 1983 (Uradni list SRS, št. 45/82, 1/83, 2/83, 4/83, 5/83, 6/83, 7/83, 8/83, 9/83, 10/83, 11/83, 12/83, 13/83, 14/83, 15/83, 16/83, 17/83, 18/83, 19/83, 20/83, 21/83, 22/83, 24/83, 25/83, 26/83, 27/83, 28/83, in 29/83)

I. V tabeli 1 »Stopenje davkov in prispevkov iz osebnega dohodka« se:

1. Pri zaporedni številki 4 občina Cerknica:

— v stolpcu 13 stopnja 0,09 nadomesti s stopnjo 0,24,

— v stolpcu 17 stopnja 10,05 nadomesti s stopnjo 10,20,

— v stolpcu 18 stopnja 24,84 nadomesti s stopnjo 24,99.

2. Pri zaporedni številki 31 občina Maribor:

— v stolpcu 10 stopnja 4,42 nadomesti s stopnjo 3,66,

— v stolpcu 12 stopnja 0,79 nadomesti s stopnjo 0,73,

— v stolpcu 13 stopnja 0,589 nadomesti s stopnjo 0,544,

— v stolpcu 17 stopnja 11,599 nadomesti s stopnjo 10,734,

— v stolpcu 18 stopnja 26,909 nadomesti s stopnjo 26,044.

3. Pri zaporedni številki 48 občina Slovenska Bistrica:

— v stolpcu 10 stopnja 4,27 nadomesti s stopnjo 4,09,

— v stolpcu 17 stopnja 10,79 nadomesti s stopnjo 10,61,

— v stolpcu 18 stopnja 26,11 nadomesti s stopnjo 25,93.

4. Pri zaporedni številki 50 občina Sentjur:

— v stolpcu 8 vnese stopnja 0,30,

— v stolpcu 9 stopnja 1,00 nadomesti s stopnjo 0,49,

— v stolpcu 10 stopnja 5,21 nadomesti s stopnjo 4,93,

— v stolpcu 12 stopnja 0,33 nadomesti s stopnjo 0,61,

— v stolpcu 13 stopnja 0,305 nadomesti s stopnjo 0,08,

— v stolpcu 14 stopnja 1,35 nadomesti s stopnjo 0,85,

— v stolpcu 17 stopnja 10,845 nadomesti s stopnjo 10,42.

5. Pri zaporedni številki 51 občina Skofja Loka:

— v stolpcu 6 stopnja 0,40 nadomesti s stopnjo 0,80,

— v stolpcu 17 stopnja 14,305 nadomesti s stopnjo 14,705,

— v stolpcu 18 stopnja 29,815 nadomesti s stopnjo 30,215.

6. Pri zaporedni številki 55 občina Trebnje:

— v stolpcu 8 stopnja 0,39 nadomesti s stopnjo 0,57,

— v stolpcu 10 stopnja 4,52 nadomesti s stopnjo 7,05,

— v stolpcu 12 stopnja 0,22 nadomesti s stopnjo 0,36,

— v stolpcu 13 stopnja 0,14 nadomesti s stopnjo 0,19,

— v stolpcu 14 stopnja 0,55 nadomesti s stopnjo 1,22,

— v stolpcu 17 stopnja 9,42 nadomesti s stopnjo 12,99,

— v stolpcu 18 stopnja 25,20 nadomesti s stopnjo 28,77.

7. Pri zaporedni številki 24 občina Ljubljana Bežigrad:

— v stolpcu 8 stopnja 1,71 nadomesti s stopnjo 1,40,

— v stolpcu 9 stopnja 1,08 nadomesti s stopnjo 0,85,

— v stolpcu 10 stopnja 4,68 nadomesti s stopnjo 4,10,

— v stolpcu 12 stopnja 1,18 nadomesti s stopnjo 1,02,

— v stolpcu 13 stopnja 0,53 nadomesti s stopnjo 0,45,

— v stolpcu 14 stopnja 0,69 nadomesti s stopnjo 0,67,

— v stolpcu 15 stopnja 1,14 nadomesti s stopnjo 1,40,

— v stolpcu 17 stopnja 12,29 nadomesti s stopnjo 11,14,

— v stolpcu 18 stopnja 28,17 nadomesti s stopnjo 27,05.

8. Pri zaporedni številki 25 občina Ljubljana Center:

— v stolpcu 8 stopnja 1,71 nadomesti s stopnjo 1,40,

— v stolpcu 9 stopnja 1,08 nadomesti s stopnjo 0,85,
 — v stolpcu 10 stopnja 4,68 nadomesti s stopnjo 4,10,
 — v stolpcu 12 stopnja 1,18 nadomesti s stopnjo 1,02,
 — v stolpcu 13 stopnja 0,53 nadomesti s stopnjo 0,45,
 — v stolpcu 14 stopnja 0,69 nadomesti s stopnjo 0,67,
 — v stolpcu 15 stopnja 1,14 nadomesti s stopnjo 1,40,
 — v stolpcu 17 stopnja 12,29 nadomesti s stopnjo 11,14,
 — v stolpcu 18 stopnja 28,17 nadomesti s stopnjo 27,05.

9. Pri zaporedni številki 26 občina Ljubljana Moste-Polje:

— v stolpcu 8 stopnja 1,71 nadomesti s stopnjo 1,40,
 — v stolpcu 9 stopnja 1,08 nadomesti s stopnjo 0,85,
 — v stolpcu 10 stopnja 4,68 nadomesti s stopnjo 4,10,
 — v stolpcu 12 stopnja 1,18 nadomesti s stopnjo 1,02,
 — v stolpcu 13 stopnja 0,53 nadomesti s stopnjo 0,45,
 — v stolpcu 14 stopnja 0,69 nadomesti s stopnjo 0,67,
 — v stolpcu 15 stopnja 1,14 nadomesti s stopnjo 1,40,
 — v stolpcu 17 stopnja 12,29 nadomesti s stopnjo 11,14,
 — v stolpcu 18 stopnja 28,17 nadomesti s stopnjo 27,05.

10. Pri zaporedni številki 27 občina Ljubljana Šiška:

— v stolpcu 8 stopnja 1,71 nadomesti s stopnjo 1,40,
 — v stolpcu 9 stopnja 1,08 nadomesti s stopnjo 0,85,
 — v stolpcu 10 stopnja 4,68 nadomesti s stopnjo 4,10,
 — v stolpcu 12 stopnja 1,18 nadomesti s stopnjo 1,02,
 — v stolpcu 13 stopnja 0,53 nadomesti s stopnjo 0,45,
 — v stolpcu 14 stopnja 0,69 nadomesti s stopnjo 0,67,
 — v stolpcu 15 stopnja 1,14 nadomesti s stopnjo 1,40,
 — v stolpcu 17 stopnja 12,29 nadomesti s stopnjo 11,14,
 — v stolpcu 18 stopnja 28,17 nadomesti s stopnjo 27,05.

11. Pri zaporedni številki 28 občina Ljubljana Vič-Rudnik:

— v stolpcu 8 stopnja 1,71 nadomesti s stopnjo 1,40,
 — v stolpcu 9 stopnja 1,08 nadomesti s stopnjo 0,85,
 — v stolpcu 10 stopnja 4,68 nadomesti s stopnjo 4,30,

— v stolpcu 12 stopnja 1,18 nadomesti s stopnjo 1,02,
 — v stolpcu 13 stopnja 0,53 nadomesti s stopnjo 0,45,
 — v stolpcu 14 stopnja 0,69 nadomesti s stopnjo 0,67,
 — v stolpcu 15 stopnja 1,14 nadomesti s stopnjo 1,40,
 — v stolpcu 17 stopnja 12,29 nadomesti s stopnjo 11,14,
 — v stolpcu 18 stopnja 28,17 nadomesti s stopnjo 27,05.

II. V tabeli A a) in b) »Stopnje prispevkov iz dohodka« se:

1. Pri zaporedni številki 31 občina Maribor:

— v stolpcu 3 stopnja 8,96 nadomesti s stopnjo 8,20,
 — v stolpcu 4 stopnja 0,23 nadomesti s stopnjo 0,22.

2. Pri zaporedni številki 50 občina Šentjur:

— v stolpcu 3 stopnja 12,10 nadomesti s stopnjo 8,12,
 — v stolpcu 4 stopnja 0,26 nadomesti s stopnjo 0,23.

3. Pri zaporedni številki 55 občina Trebnje:

— v stolpcu 3 stopnja 4,50 nadomesti s stopnjo 9,83,
 — v stolpcu 4 stopnja 0,17 nadomesti s stopnjo 0,24.

4. Pri zaporedni številki 24 občina Ljubljana Bežigrad:

— v stolpcu 3 stopnja 8,12 nadomesti s stopnjo 8,05,
 — v stolpcu 4 stopnja 0,19 nadomesti s stopnjo 0,23.

5. Pri zaporedni številki 25 občina Ljubljana Center:

— v stolpcu 3 stopnja 8,12 nadomesti s stopnjo 8,05,
 — v stolpcu 4 stopnja 0,19 nadomesti s stopnjo 0,23.

6. Pri zaporedni številki 26 občina Ljubljana Moste-Polje:

— v stolpcu 3 stopnja 8,12 nadomesti s stopnjo 8,05,
 — v stolpcu 4 stopnja 0,19 nadomesti s stopnjo 0,23.

7. Pri zaporedni številki 27 občina Ljubljana Šiška:

— v stolpcu 3 stopnja 8,12 nadomesti s stopnjo 8,05,
 — v stolpcu 4 stopnja 0,19 nadomesti s stopnjo 0,23.

8. Pri zaporedni številki 28 občina Ljubljana Vič-Rudnik:

— v stolpcu 3 stopnja 8,12 nadomesti s stopnjo 8,05,
 — v stolpcu 4 stopnja 0,19 nadomesti s stopnjo 0,23.

III. V tabeli pod B c) »Stopnja prispevka iz dohodka od osnove dohodek« se:

1. Pri zaporedni številki 55 občina Trebnje — vnese stopnja 0,02.

Št. 420-15/82

Ljubljana, dne 9. septembra 1983.

Direktor
Republiške uprave za družbene
prihodke
Tone Pengov l. r.

1255.

Na podlagi 50. točke odredbe o računih za vplačevanje prihodkov družbenopolitičnih skupnosti in njihovih skladov samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti o načinu njihovega vplačevanja in o načinu obveščanja njihovih uporabnikov (Uradni list SFRJ, št. 70/80, 70/81, 34/82, 67/82, 71/82, 77/82) izdaja Republiška uprava za družbene prihodke

ODREDBO

o spremembi in dopolnitvi odredbe o prehodnih računih za vplačevanje zbirnih stopenj davkov in prispevkov iz osebnega dohodka za financiranje družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti

V odredbi o prehodnih računih za vplačevanje zbirnih stopenj davkov in prispevkov iz osebnega dohodka za financiranje družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti (Uradni list SRS, št. 45/82, 1/83, 2/83, 4/83, 5/83, 6/83, 7/83, 8/83, 9/83, 10/83, 11/83, 12/83, 13/83, 14/83, 15/83, 16/83, 17/83, 18/83, 19/83, 20/83, 21/83, 22/83, 24/83, 25/83, 26/83, 27/83 28/83 in 29/83) se stopnje v tabeli 2 v stolpcih pod zaporedno številko 2 (zbirna stopnja) pri posameznih občinah nadomestijo z naslednjimi novimi številkami:

- pri zaporedni številki 4 občina Cerknica stopnja 10,05 nadomesti s stopnjo 10,20,
- pri zaporedni številki 48 občina Slovenska Bistrica stopnja 10,79 nadomesti s stopnjo 10,61,
- pri zaporedni številki 50 občina Šentjur stopnja 10,845 nadomesti s stopnjo 10,42,
- pri zaporedni številki 61 občina Maribor - Pesnica stopnja 11,599 nadomesti s stopnjo 10,734,
- pri zaporedni številki 62 občina Maribor - Pobrežje stopnja 11,599 nadomesti s stopnjo 10,734,
- pri zaporedni številki 63 občina Maribor - Rotovž stopnja 11,599 nadomesti s stopnjo 10,734,
- pri zaporedni številki 64 občina Maribor - Ruše stopnja 11,599 nadomesti s stopnjo 10,734,
- pri zaporedni številki 65 občina Maribor - Tabor stopnja 11,599 nadomesti s stopnjo 10,734,
- pri zaporedni številki 66 občina Maribor - Tezno stopnja 11,599 nadomesti s stopnjo 10,734,
- pri zaporedni številki 51 občina Škofja Loka stopnja 14,305 nadomesti s stopnjo 14,705,
- pri zaporedni številki 55 občina Trebnje stopnja 9,42 nadomesti s stopnjo 12,99,
- pri zaporedni številki 24 občina Ljubljana Bežigrad stopnja 12,29 nadomesti s stopnjo 11,14,

- pri zaporedni številki 25 občina Ljubljana Center stopnja 12,29 nadomesti s stopnjo 11,14,
- pri zaporedni številki 26 občina Ljubljana Moste-Polje stopnja 12,29 nadomesti s stopnjo 11,14,
- pri zaporedni številki 27 občina Ljubljana Šiška stopnja 12,29 nadomesti s stopnjo 11,14,
- pri zaporedni številki 28 občina Ljubljana Vič-Rudnik stopnja 12,29 nadomesti s stopnjo 11,14.

Št. 420-15/82

Ljubljana, dne 9. septembra 1983.

Direktor
Republiške uprave za družbene
prihodke
Tone Pengov l. r.

1256.

Na podlagi 16. člena zakona o temeljni geodetski izmeri — TGI (Uradni list SRS, št. 16/74) in 272. člena zakona o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih (Uradni list SRS, št. 24/79 in 12/82) izdaja direktor Republiške geodetske uprave

NAVODILO

o tekočem usklajevanju temeljnih topografskih načrtov meril 1 : 5000 in 1 : 10.000

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem navodilom se določajo načini in postopki tekočega usklajevanja temeljnih topografskih načrtov meril 1 : 5000 in 1 : 10.000 (v nadaljnjem besedilu TTN 5, 10).

Tekoče usklajevanje TTN 5, 10 z dejanskim stanjem v naravi opravlja občinski geodetski organ.

Občinski geodetski organ lahko s pogodbo poveri to nalogo geodetski delovni organizaciji.

2. člen

Tekoče usklajevanje se izvaja z enostavnimi postopki na podlagi gradiv, s katerimi razpolaga občinski geodetski organ. Pri tem se usklajujejo s stanjem v naravi elementi vsebine TTN 5, 10, ki so navedeni v 8. členu tega navodila.

Gradiva tekočega usklajevanja so:

— meritve, ki prikazujejo spremembe topografske vsebine iz vzdrževanja zemljiškega katastra, iz evidence katastra komunalnih naprav in iz evidence hišnih številk;

— aerofotoposnetki;

— podatki drugih geodetskih meritev.

3. člen

Če se pri drugih geodetskih meritvah določajo elementi vsebine TTN 5, 10, ki jih je treba usklajevati, je potrebno geodetske meritve opravljati v takem obsegu in s takimi načini, da je mogoče na podlagi izmerjenih podatkov opraviti tekoče usklajevanje.

4. člen

Podlaga, na kateri se opravlja tekoče usklajevanje, so kopije združenih založniških originalov izde-

lave oziroma reambulacije TTN 5, 10 na prosojni stabilni foliji oziroma na prosojnem papirju.

Tekoče usklajevanje se opravlja tako, da se staro stanje na prosojnih folijah (na prosojnem papirju) izbrise in izriše novo stanje.

II. POSTOPKI

5. člen

Izris sprememb s postopki tekočega usklajevanja se opravlja z grafično natančnostjo, ki se doseže z metodo vklapljanja na obstoječi detajl.

6. člen

Tekoče usklajevanje se opraviloma opravlja po enem od naslednjih postopkov:

1. s kopiranjem detajlov iz originalnih načrtov enakega merila,
2. s pomanjševanjem (povečevanjem) originalnih načrtov v željeno merilo in s kopiranjem,
3. s kopiranjem detajlov iz aerofotoposnetkov enakega merila,
4. s pomanjševanjem (povečevanjem) aerofotoposnetkov v željeno merilo in s kopiranjem.

7. člen

Ne glede na opisane postopke v prejšnjem členu se lahko opravi tekoče usklajevanje tudi z drugačnimi postopki, kjer se doseže grafična natančnost, kot jo zagotavljajo navedeni postopki.

III. VSEBINA

8. člen

Elementi vsebine TTN 5, 10, ki so predmet tekočega usklajevanja, so naslednji:

- točke temeljnih geodetskih mrež,
- zgradbe in objekti,
- vodotoki, zajetja vodnih izvirov, kanali,
- komunikacije,
- razmejitve med gozdovi in kmetijskimi zemljišči,
- nazivi naselij, zemljepisna imena.

Pri tekočem usklajevanju višinske oblikovitosti je potrebno brisati plastnice in kote na novih komunikacijah, zgradbah in dvoriščih ter vrisati spremenjene umetne oblike zemljišč.

9. člen

Spremembe se izrišejo z znaki, ki so predpisani s pravilnikom o znakih za TTN 5, 10 iz leta 1982 (Uradni list SRS, št. 29/82).

10. člen

Na svetlobni kopiji tekočega usklajevanega načrta TTN 5, 10, ki jo izda občinski geodetski organ uporabniku, morajo biti v izvenokvirni vsebini zapisani naslednji podatki:

- naslov občinskega geodetskega organa oziroma geodetske delovne organizacije, ki je tekoče usklajevanje izvedla,
- datum z navedbo stanja izvedenih sprememb,
- podatke o uporabljenih znakih.

IV. KONČNE DOLOČBE

11. člen

Spremembe, ki so nastale pred izidom tega navodila, je treba vnesti v TTN 5, 10 najkasneje v dveh letih.

Novonastale spremembe se vnašajo tekoče v TTN 5, 10.

12. člen

To navodilo prične veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 45/C-15/1-83

Ljubljana, dne 28. junija 1983.

Direktor

Republiške geodetske uprave
Milan Naprudnik, dipl. inž. 1. r.

1257.

Na podlagi 53. člena samoupravnega sporazuma o skupnih izhodiščih za zagotavljanje socialne varnosti v obdobju 1981—1985 (Uradni list SRS, št. 13/81) so Skupnost socialnega skrbstva Slovenije, Zveza skupnosti za zaposlovanje SR Slovenije, Skupnost otroškega varstva Slovenije, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, Skupnost starostnega zavarovanja kmetov SR Slovenije, Zveza stanovanskih skupnosti Slovenije, Zdravstvena skupnost Slovenije in Izobraževalna skupnost Slovenije sklenile

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o skupnih izhodiščih za zagotavljanje socialne varnosti v obdobju 1981—1985

1. člen

31. člen se spremeni in dopolni tako, da se glasi: Osnova za nadomestilo osebnega dohodka za čas odsotnosti z dela zaradi poroda in nege otroka po porodu, zaradi bolezni delavca in nege obolelega družinskega člana ter zaradi začasne brezposelnosti (v nadaljevanju: nadomestilo) je poprečni mesečni osebni dohodek, ki ga je delavec dosegel za delo s polnim delovnim časom v letu pred letom, v katerem je prišlo do začasne odsotnosti z dela.

Delavci lahko v samoupravnem splošnem aktu določijo kot osnovo za nadomestilo poprečni osebni dohodek, ki ga je delavec dosegel v zadnjih dvanajstih mesecih za delo s polnim delovnim časom, vendar to velja le za pravice, ki jih delavci uveljavljajo v organizaciji združenega dela.

2. člen

32. člen se spremeni in dopolni tako, da se glasi: Podpisnice soglašajo, da bo nadomestilo določeno tako, da bo delavec za daljši čas odsotnosti z dela prejemal višje nadomestilo, za krajši čas odsotnosti z dela pa nižje nadomestilo.

Nadomestilo ne more biti določeno tako, da bi delavec v času začasne odsotnosti z dela prejemal višje nadomestilo, kot bi znašal njegov osebni dohodek, če bi delal.

Nadomestilo ne sme biti nižje od ugotovljenih minimalnih življenjskih stroškov, objavljenih v Uradnem listu SRS.

3. člen

33. člen se spremeni in dopolni tako, da se glasi: Nadomestilo znaša v času odsotnosti z dela: — zaradi poroda in nege otroka po porodu (porodniški dopust) 100 % osnove,

- zaradi bolezni delavca in nege obolelega družinskega člana od 70 % do 90 % osnove,
- zaradi posledic nesreče pri delu, poklicne bolezni, dajanja krvi in transplantacije v prid druge osebe 100 % osnove,
- zaradi bolezni delavca-borca, vojaškega ali vojnega invalida 100 % osnove,
- zaradi začasne brezposelnosti 60 % osnove.

4. člen

Drugi odstavek 33. člena, ki postane novi prvi odstavek 34. člena, se spremeni tako, da se glasi:

Podpisnice bodo uveljavile načelo, da nadomestilo med začasno brezposelnostjo ne sme biti višje od povprečnega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v SR Sloveniji v prejšnjem koledarskem letu.

Besedilo sedanjega 34. člena postane drugi odstavek novega 34. člena.

5. člen

V 20. členu se črta besedilo »ki pa ne more biti določen nižje od 85 % zajamčenega osebnega dohodka«.

V zadnji alinei 11. člena se besedo »dogovorjenih« nadomesti z besedo »ugotovljenih«, v zadnji vrstici 28., 36. in 45. člena pa z besedama »ugotovljenih minimalnih«. V prvem odstavku 38. člena se besedi »vsakokratnih dogovorjenih« nadomestita z besedama »ugotovljenih minimalnih«.

6. člen

Ta samoupravni sporazum je sklenjen, ko ga sprejmejo vse podpisnice, veljati pa začne po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 19-18-41—82-3

Datum, 21. maja 1982.

Podpisnice

ORGANI IN ORGANIZACIJE V OBČINI

CELJE

1259.

1258.

Izvršni svet Skupščine občine Celje je na podlagi 11. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78) na seji dne 7. septembra 1983 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi predloga sprememb in dopolnitev za zazidalni načrt gospodarske cone Celje za območje levi breg Voglajne — obrtna cona in za del zazidalnega načrta levi breg Voglajne — stanovanjsko območje

1

Javno se razgrne predlog sprememb in dopolnitev za zazidalni načrt gospodarske cone Celje za območje Levi breg Voglajne — obrtna cona in za del zazidalnega načrta Levi breg Voglajne — stanovanjsko območje (v nadaljnjem besedilu: predlog sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta).

Predlog sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta je izdelal RCC, TOZD Planiranje v januarju 1983 pod št. 1/83.

2

Predlog sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta bo javno razgrnjen v prostorih občinskega komiteja za urejanje prostora in v prostorih, ki jih določijo krajevna skupnost Aljažev hrib.

3

Pripombe na predlog sprememb in dopolnitev ZN lahko dajo delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela ter druge organizacije in organi.

4

Rok za pripombe je 30 dni, računajoč od dneva objave tega sklepa v Uradnem listu SRS.

Št. 350-22/84

Celje, dne 7. septembra 1983.

Predsednik
Izvršnega sveta
Skupščine občine
Celje

Zvone Hudej, dipl. inž. l. r.

Izvršni svet Skupščine občine Celje je na podlagi 15. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78) na seji dne 7. septembra 1983 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi predloga sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Nova vas

1

Javno se razgrne predlog sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Nova vas (v nadaljnjem besedilu: predlog sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta), ki ga je izdelal Razvojni center Celje, TOZD Planiranje v aprilu 1983 pod št. 8/83.

2

Predlog sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta bo javno razgrnjen v prostorih občinskega komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja in v prostorih, ki jih določi KS Nova vas.

3

Pripombe na predlog sprememb in dopolnitev ZN lahko dajo delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela ter druge organizacije in organi.

4

Rok za pripombe je 30 dni, računajoč od dneva objave tega sklepa v Uradnem listu SRS.

Št. 350-10/74

Celje, dne 7. septembra 1983.

Predsednik
Izvršnega sveta
Skupščine občine
Celje

Zvone Hudej, dipl. inž. l. r.

GROSUPLJE

1260.

Na podlagi 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78) in 6. člena odloka o Izvršnem svetu Skupščine občine Grosuplje (Uradni list SRS, št. 32/79) je Izvršni svet Skupščine občine Grosuplje na seji dne 5. julija 1983 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi spremembe zazidalnega načrta obrtne cone O-2 v Grosupljem

I

Na javni vpogled se da trideset dni od dneva objave tega sklepa v Uradnem listu SRS razgrne osnutek spremembe zazidalnega načrta obrtne cone O-2 v Grosupljem, ki ga je izdelal Urbanistični zavod Projektivni atelje Ljubljana pod št. 2848-A v juniju 1983.

II

Osnutek spremembe zazidalnega načrta obrtne cone O-2 v Grosupljem se nanaša na spremembo prometnih razmer na cestnem prometnem omrežju.

III

V času razgrnitve lahko k osnutku podajo svoje pripombe in predloge delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela in druge organizacije in organi.

IV

Osnutek spremembe zazidalnega načrta obrtne cone O-2 v Grosupljem bo na vpogled na oddelku za urbanizem in gradbene zadeve občine Grosuplje ter v prostorih krajevne skupnosti Grosuplje.

V

Ta sklep se objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 350-2/82

Grosuplje, dne 5. julija 1983.

Predsednik
Izvršnega sveta
• Skupščine občine Grosuplje
Franc Gruđen l. r.

1261.

Na podlagi drugega odstavka 38. člena zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Uradni list SRS, št. 18/77), ter 233. člena statuta občine Grosuplje (Uradni list SRS, št. 10/78 in 6/82) je Izvršni svet Skupščine občine Grosuplje na svoji 49. seji dne 30. avgusta 1983 sprejel

ODREDBO

• **preprečevanju, zatiranju in izkoreninjenju hude gnilobe čebelje zalege v občini Grosuplje**

1. člen

S to odredbo se določa postopek za preprečevanje širjenja, zatiranja in izkoreninjenja hude gnilobe čebelje zalege na območju občine Grosuplje.

2. člen

Zaradi ugotovitve hude gnilobe čebelje zalege v naseljih Muljava, Sušica, Kompolje in Trebež, se v polmeru 3 km od žarišča bolezni izvajajo sledeči ukrepi:

1. opraviti se mora pregled in diagnostična preiskava vseh čebeljih družin v sledečih naseljih: Muljava, Kompolje, Trebež, Sušica, Potok, Znojile, Krka, Gabrovčec, Bojanji vrh, Oslica, Leščevje, Lučarjev Kal, Malo Črnelo, Krška vas in Gorenja vas;

2. uničiti je potrebno vse okužene panje z nepremičnim satjem s čebelami in satjem;

3. uničiti vse dotrajane panje, ne glede na tip izdelave, skupaj s čebelami in satjem;

4. uničiti čebelje družine iz okuženih panjev s sežiganjem in zakopavanjem, pribor in panje pa dezinficirati z ustreznim dezinfekcijskim sredstvom ali obžiganjem;

5. preprečiti je potrebno rojevanje čebel v okuženih čebeljakih in držanje brezmatičnih družin.

3. člen

Posestnikom čebel pripada odškodnina za odstranjene čebelje družine, uničene predmete in pribor pri zatiranju bolezni. Višino odškodnine določi občinska cenilna komisija.

4. člen

Ukrepe za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje bolezni vodi občinska veterinarska inšpekcija, izvaja pa Oddelek za epizootiologijo in zdravstveno varstvo živali Veterinarskega zavoda »KRIM« Grosuplje.

5. člen

Po izvedbi ukrepov je potrebno opraviti kontrolne diagnostične preiskave v okuženih čebeljakih.

6. člen

Odredba prične veljati z dnem objave v Uradnem listu SRS, uporablja pa se od 17. avgusta 1983.

Št. 322-15/83

Grosuplje, dne 30. avgusta 1983.

Predsednik
Izvršnega sveta
Skupščine občine Grosuplje
Franc Gruđen l. r.

KAMNIK

1262.

Na podlagi 1. člena zakona o načinu razpolaganja s presežki proračunskih prihodkov družbenopolitičnih skupnosti in presežki prihodkov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v letu 1983, so odbori za družbenoekonomske odnose in svobodno menjavo dela občinskih samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti obravnavali predloge za znižanje prispevnih stopenj in sprejeli

SKLEPE**1**

Za uresničevanje programa Skupnosti otroškega varstva v letu 1983 se spremeni prispevna stopnja iz

osebnega dohodka po domicilnem principu iz 1,06 % na 0,85 % ter po principu delovnega mesta iz 0,97 % na 0,77 %.

Predsednik
odbora za družbenoekonomske odnose
in svobodno menjavo dela
Tomaž Okorn l. r.

2

Za uresničevanje programa Izobraževalne skupnosti občine Kamnik v letu 1983 se za združitev potrebnih sredstev spremeni prispevna stopnja iz osebnega dohodka iz 4,69 % na 3,97 %.

Predsednik
odbora za družbenoekonomske odnose
in svobodno menjavo dela
Janez Majcenovič l. r.

3

Za uresničevanje programa Telesnokulturne skupnosti v letu 1983 se za združitev potrebnih sredstev spremeni prispevna stopnja iz osebnega dohodka iz 0,50 % na 0,38 %.

Predsednik
odbora za družbenoekonomske odnose
in svobodno menjavo dela
Ivo Roje l. r.

4

Za uresničevanje programa Kulturne skupnosti občine Kamnik v letu 1983, se za združitev potrebnih sredstev spremeni prispevna stopnja iz osebnega dohodka iz 0,50 % na 0,46 %.

Predsednik predsedstva
Davor Gregorc l. r.

5

Za uresničevanje programa Skupnosti socialnega skrbstva v letu 1983, se za združitev potrebnih sredstev spremeni prispevna stopnja iz osebnega dohodka iz 0,57 % na 0,48 %.

Predsednica
odbora za družbenoekonomske odnose
in svobodno menjavo dela
Nataša Brišnik l. r.

6

Za uresničevanje programa Zdravstvene skupnosti občine Kamnik v letu 1983, se za združitev potrebnih sredstev spremeni prispevna stopnja iz osebnega dohodka iz 8,84 % na 8,69 %, medtem ko se prispevna stopnja iz osebnega dohodka spremeni iz 1,54 % na 1,52 %.

Predsednik
odbora za družbenoekonomske odnose
in svobodno menjavo dela
dr. Peter Rajntar l. r.

7

Za uresničevanje programa Skupnosti za zaposlovanje v letu 1983, se za združitev potrebnih sredstev

spremeni prispevna stopnja iz dohodka po osnovi osebnega dohodka iz 0,22 % na 0,18 %.

Predsednica
odbora za kadrovske in administrativne zadeve
Majda Šteblaj l. r.

Spremenjene prispevne stopnje veljajo od 1. oktobra 1983 dalje.

KRANJ

1263.

Skupščina Občinske raziskovalne skupnosti Kranj je na 4. seji dne 24. februarja 1983 sprejela

SKLEP

o obveznem plačilu razlike med obračunano vrednostjo po predpisanih stopnjah od dohodka zavezanecv in vplačano akontacijsko vrednostjo za obdobje januar—september 1983

Podpisniki samoupravnega sporazuma o temeljih plana Občinske raziskovalne skupnosti Kranj za obdobje 1981—1985 so dolžni plačati razliko, nastalo med obračunano obveznostjo po predpisani prispevni stopnji iz dohodka zavezanecv (Uradni list SRS, št. 33/80) in vplačano akontacijsko vrednostjo za obdobje januar—september 1983.

Predsednik
skupščine Občinske raziskovalne
skupnosti Kranj
Ilija Dimitrievski l. r.

LASKO

1264.

Komite za družbeno planiranje in razvoj občine Laško izdaja na predlog Ribiške družine Laško, na podlagi 13. člena zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list SRS, št. 25/76)

ODREDBO

o dopolnitvi odredbe o razglasitvi nekaterih voda na območju občine Laško za varstvene vode

I

V odredbi o razglasitvi nekaterih voda na območju občine Laško za varstvene vode (Uradni list SRS, št. 13/79) se v prvi točki za zaporedno številko 12, doda zaporedna številka 13 z naslednjim besedilom:

13. Gojitveni ribniki na Govcah.

II

Ta odredba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 323-4/83

Laško, dne 26. avgusta 1983.

Predsednik
Komiteja za družbeno planiranje
in razvoj
Roman Matek dipl. oec. l. r.

LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

1265.

Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik je na podlagi 617., 622., 623., 628. in 631. člena zakona o združenem delu (Uradni list SFRJ, št. 53/76), 9. člena zakona o sprejemanju začasnih ukrepov družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine (Uradni list SRS, št. 32/80), ter 169. in 177. člena statuta občine Ljubljana Vič-Rudnik (Uradni list SRS, št. 2/78 in 35/81) na seji zbora združenega dela dne 7. septembra 1983 sprejela naslednji

SKLEP

1

Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik ugotavlja, da so v delovni organizaciji Slovenijales Zičnica in njeni delovni skupnosti skupnih poslov, Ljubljana, Gerbičeva 101 (v nadaljnjem besedilu: delovna organizacija Zičnica in DSSP) nastale bistvene motnje v samoupravnih odnosih in da so hujše oškodovani družbeni interesi, kar je izrecno določeno v 2., 6. in 7. točki 619. člena ter 1. in 3. točki 620. člena zakona o združenem delu.

2

V delovni organizaciji Zičnica in DSSP se zaradi hujših kršitev določil 619. in 620. člena zakona o združenem delu imenuje začasni organ družbenega varstva kot kolektivni organ, odstavi vršilca dolžnosti individualnega poslovnega organa DO Zičnice in hkrati vodje DSSP, ter začasno omeji uresničevanje nekaterih samoupravnih pravic delavcev.

3

V delovni organizaciji Zičnica in njeni DSSP se imenuje začasni kolektivni organ družbenega varstva v sestavi:

— predsednik: Kastelic Janez, Velika Colnarska 7a, Ljubljana

— član: Selič Ivan, Gabršková 109, Ljubljana

Ko začne z delom začasni kolektivni organ:

1. preneha opravljati funkcijo vršilca dolžnosti individualnega poslovnega organa in vodje DSSP Klemenc Aleksander, ki opravlja ta dela in naloge od 16. 7. 1983;

2. se začasno omejijo naslednje samoupravne pravice delavcev TOZD in DSSP pri odločanju po delegatih v delavskem svetu, tako, da so sklepi delavskega sveta veljavni le s soglasjem začasnega organa družbenega varstva delovne organizacije

— pri določanju predloga samoupravnega sporazuma o osnovah plana delovne organizacije

— pri določanju plana delovne organizacije

— pri določanju poslovne politike in ukrepov za njeno izvajanje ter ukrepov za izvajanje plana

— pri odločanju o delitvi sredstev za OD in skupno porabo

— pri določanju kadrovske politike

— pri določanju predlogov samoupravnih splošnih aktov DO;

3. se začasno omejijo naslednje samoupravne pravice delavcev pri odločanju v delavskem svetu DSSP tako da so sklepi veljavni le s soglasjem začasnega organa družbenega varstva DSSP pri:

— določanju plana in ukrepov za izvajanje plana DSSP

— določanju predlogov samoupravnih splošnih aktov

— odločanju o imenovanju in razrešitvi delavcev s posebnimi pooblastili, pravicami in odgovornostmi

— odločanju o delitvi sredstev za OD in skupno porabo

— določanju predlogov periodičnih in zaključnega računa;

4. se začasno omejijo samoupravne pravice delavcev v odboru za delovna razmerja DSSP pri:

— odločanju glede kvalitete in prenehanja delovnega razmerja in razporejanja na delo delavcev v DSSP.

Začasni organ prevzame vse pravice, dolžnosti in odgovornosti individualnega poslovnega organa delovne organizacije in vodje DSSP skladno z ustavo, zakoni in samoupravnimi splošnimi akti delovne organizacije.

Začasni organ prevzame odločanje v zadevah iz 4. točke drugega odstavka tega določila.

4

Delovno organizacijo zastopa in predstavlja predsednik začasnega kolektivnega organa družbenega varstva.

5

Začasni organ družbenega varstva je dolžan:

— zagotoviti smoterno in zakonito samoupravno organiziranost v delovni organizaciji in DSSP in odpraviti vse nezakonitosti v poslovanju,

— zagotoviti izdelavo in sprejem samoupravnih splošnih aktov,

— zagotoviti izdelavo programa ukrepov za odpravo motenj v poslovanju DO Zičnica in poskrbeti za njegovo izvajanje,

— izdelati dolgoročni razvojni program delovne organizacije,

— zagotoviti zaščito družbenih interesov,

— zagotoviti razpolaganje z družbenimi sredstvi skladno z njihovim namenom in zakonom,

— zagotoviti ustrezno informiranost delavcev,

— zagotoviti pravočasen razpis za imenovanje novega poslovnega organa v DO Zičnica ter delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v DSSP

Začasni organ družbenega varstva je dolžan v času trajanja tega ukrepa zagotoviti kadrovanje ustreznih delavcev in uresničevati vse ukrepe skladno s programom uresničitve določil tega sklepa tako, da bo po prenehanju izvajanja začasnega ukrepa družbenega varstva zagotovljeno nadaljnje nemoteno in uspešno poslovanje organizacije.

6

Začasni organ družbenega varstva je dolžan pristopiti k izdelavi programa uresničitve ukrepov družbenega varstva in ga predložiti Izvršnemu svetu Skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik najkasneje do 31. 12. 1983.

7

Začasni organ je dolžan sproti obveščati občinsko skupščino in njen izvršni svet o svojih ugotovitvah in rezultatih pri odpravi motenj v samoupravnih odnosih in odpravljanju razlogov, zaradi katerih so bili huje oškodovani družbeni interesi.

Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik pooblašča izvršni svet, da spremlja uresničevanje začasnega ukrepa družbenega varstva.

Zbor delavcev in začasni organ družbenega varstva sta dolžna redno obveščati skupščino občine in izvršni svet o uresničevanju začasnega ukrepa družbenega varstva najmanj trimesečno, pa tudi posredovati pisno poročilo izvršnemu svetu skupščine občine o uresničevanju začasnega ukrepa.

8

Začasni organ, delavci delovne organizacije, organ samoupravne delavske kontrole, osnovna organizacija ZSSS, služba družbenega knjigovodstva, Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik in družbeni pravobranilec samoupravljanja Ljubljana lahko predlagajo skupščini, da preneha mandat začasnemu organu pred potekom časa, za katerega je bil imenovan, če prenehajo razlogi, zaradi katerih je bil imenovan.

9

Delovna organizacija Zičnica je dolžna nositi vse stroške, ki jih zahteva izvajanje začasnega ukrepa družbenega varstva.

Predsedniku in članu začasnega organa družbenega varstva pripada nadomestilo osebnega dohodka oziroma mesečna denarna nagrada za izvajanje začasnega ukrepa družbenega varstva.

O višini nadomestila osebnega dohodka oz. mesečne denarne nagrade odloča Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik upoštevajoč odgovornost, obseg dela in uspešnost začasnega organa družbenega varstva.

10

Začasni organ se imenuje za čas od uveljavitve tega sklepa za dobo enega leta.

Začasni organ in njegova pooblastila se vpišejo v sodni register.

11

Ta sklep začne veljati naslednji dan po sprejetju. Sklep se objavi v Uradnem listu SRS.

12

Zoper ta sklep je dopustna zahteva za preizkus zakonitosti na sodišče združenega dela SR Slovenije v roku 15 dni.

Zahteva za preizkus zakonitosti sklepa ne odloži njegove izvršitve.

St. 017-3/83

Ljubljana, dne 7. septembra 1983.

Predsednik
zboru združenega dela
Skupščine občine
Ljubljana Vič-Rudnik
Anton Dolničar l. r.

SLOVENSKE KONJICE

1266.

Izvršni svet Skupščine občine Slovenske Konjice je po 7. členu zakona o varstvu kmetijskih zemljišč (Uradni list SRS, št. 44/82) in navodila o strokovnih merilih za določitev zemljišč v kategorizaciji (Uradni list SRS, št. 45/82), 41. in 184. člena statuta občine Slovenske Konjice (Uradni list SRS, št. 23-1205/82) na svoji seji dne 31. avgusta 1983 sprejel naslednji

SKLEP

I

Javno se razgrne osnutek dopolnitve družbenega plana občine — prostorski del 1981—1985, ki se usklajuje z zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč, kot dopolnitev DP občine Slovenske Konjice za srednjeročno obdobje 1981—1985 in prostorskega razvoja občine do leta 2000, ki ju je sprejela Skupščina občine Slovenske Konjice s sklepom št. 30-28/80-1, z dne 31. marca 1981 in je objavljen v Uradnem listu SRS, št. 22-1257/81.

Osnutek družbenega plana — prostorski del s kategorizacijo in razvrstitvijo zemljišč je izdelal Zavod za urbanizem Velenje s soizvajalcem Inštitutom za hmeljarstvo Zalec pod št. 386 v mesecu avgustu 1983.

III

Osnutek dopolnitve družbenega plana — prostorski del, bo razgrnjen na Zavodu za urbanizem Velenje — enoti v Slovenskih Konjicah, Partizanska 26. Razgrnitev bo trajala 30 dni od dneva objave v Uradnem listu SRS.

IV

Ta sklep velja takoj, objavi se v Uradnem listu SRS ter na oglasnih deskah krajevnih skupnosti na območju občine Slovenske Konjice.

Št. 30-4/83-1

Slovenske Konjice, dne 31. avgusta 1983.

Predsednik
Izvršnega sveta
Skupščine občine
Slovenske Konjice
Janko Kovač l. r.

VRHNIKA

1267.

Na podlagi 3. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v obdobju 1982—1985 (Uradni list SRS, št. 3/82 in 26/83) in 202. člena statuta občine Vrhnika (Uradni list SRS, št. 31/79 in 5/82) je Skupščina občine Vrhnika na sejah zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti dne 1. septembra 1983 sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v obdobju 1982—1985

1. člen

V 1. členu odloka o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v obdobju 1982—1985 se besedilo »posebni davek iz osebnega dohodka delavcev« nadomesti z besedami »prispevek iz osebnega dohodka delavcev«.

2. člen

V 2. členu se besedilo »posebni občinski davek« nadomesti z besedo »prispevek«.

3. člen

V 3. členu se besedilo »usmerjajo v samoupravni sklad« nadomesti z besedilom »zbirajo v samoupravni sklad«.

4. člen

5. člen se spremeni in se v celoti na novo glasi: »Osnova za obračunavanje in plačevanje prispevka iz 3. člena tega odloka je osebni dohodek, namenjen za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb.

Prispevek iz 3. člena tega odloka se obračunava in plačuje na način določen z zakonom o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (Ur. list SRS, št. 33/80).«

5. člen

Odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu SRS, uporablja pa se od 1. januarja 1983.

Št. 3/3-010-013/82

Vrhnika, dne 15. septembra 1983.

Predsednik
Skupščine občine Vrhnika
Andrej Vidovič l. r.

1268.

Na podlagi 8. člena zakona o imenovanju in evidentiranju naselij, ulic in stavb (Uradni list SRS, št. 5/80), 13. člena pravilnika o določanju naselij in ulic, ter označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list SRS, št. 11/80), ter 206. člena statuta občine Vrhnika (Uradni list SRS, št. 31/79 in 5/82) je Skupščina občine Vrhnika na seji zбора krajevnih skupnosti dne 1. septembra 1983 sprejela

ODLOK

o dopolnitvi odloka o imenovanju ulic v naselju Dragomer

1. člen

V 2. členu odloka o imenovanju ulic v naselju Dragomer (Uradni list SRS, št. 31/76) se doda nova 21. točka, ki se glasi:

Cesta, ki je bila zgrajena ob novi Osnovni šoli Log—Dragomer in poteka od Dragomerške ceste do meje KS Dragomer—Lukovica, KS Log se imenuje Solska cesta.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 1/1-010-017/76-83

Vrhnika, dne 2. septembra 1983.

Predsednik
Skupščine občine Vrhnika
Andrej Vidovič l. r.

1269.

Na podlagi 50. člena zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80) in 202. člena statuta občine Vrhnika (Uradni list SRS, št. 31/79 in 5/82) je Skupščina občine Vrhnika na seji zбора združenega dela in na seji zбора krajevnih skupnosti dne 1. septembra 1983 sprejela

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah odloka o pripravi in sprejemu dolgoročnega plana občine Vrhnika

1. člen

Odlok o pripravi in sprejemu dolgoročnega plana občine Vrhnika (Uradni list SRS, št. 21/81) se spremeni in sicer:

V 2. členu odloka se letnica »1983« nadomesti z letnico »1984«.

2. člen

Spremeni se prvi odstavek 4. člena tako, da se v celoti glasi:

Za plansko obdobje iz 1. člena tega odloka so dolžni pripraviti in sprejeti plan naslednji nosilci in udeleženci družbenega planiranja v občini:

1. Kmetijska zadruga Vrhnika
2. GG — TOZD Gozdarstvo Vrhnika
3. GG — TOK Vrhnika
4. ŽG — GP — TOZD Kamnolom Verd
5. DO IUUV Vrhnika
6. DO LIKO Vrhnika
7. SGP Grosuplje — TOZD IGRAD Vrhnika
8. DONIT — TOZD Fenolit
9. Iskra — TOZD Antene Vrhnika
10. Avtomontaža — TOZD Kovinarska Vrhnika
11. ŽITO — TOZD Pekarna Vrhnika
12. MERCATOR — TOZD Hotel Mantova Vrhnika
13. Slovenija avto — Avtomerkur Ljubljana — TOZD Servis Vrhnika
14. Obrtni center Vrhnika
15. PTT podjetje Ljubljana — TOZD PTT Vrhnika
16. DES Ljubljana — TOZD Elektro Ljubljana — okolica
17. Mercator — TOZD Dolomiti Ljubljana
18. Samoupravna interesna stanovanjska skupnost Vrhnika

19. Samoupravna komunalno cestna skupnost Vrhnika
20. Samoupravna energetska skupnost
21. Samoupravna kmetijska zemljiška skupnost Vrhnika
22. Območna vodna skupnost Ljubljana — Sava
23. Samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom
24. Samoupravna interesna skupnost otroškega varstva
25. Samoupravna interesna skupnost za zaposlovanje
26. Samoupravna interesna skupnost socialnega skrbstva
27. Samoupravna interesna izobraževalna skupnost
28. Občinska kulturna skupnost
29. Samoupravna interesna telesnokulturna skupnost
30. Občinska zdravstvena skupnost
31. Samoupravna raziskovalna skupnost

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št 3/4-010-04/81

Vrhnika, dne 15. septembra 1983.

Predsednik
Skupščine občine Vrhnika
Andrej Vidovič l. r.

1270.

Na podlagi 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67, 27/72, 8/78) in 202 člena statuta občine Vrhnika (Uradni list SRS, št. 31/79, 5/82) je Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika na seji dne 25. avgusta 1983 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi predloga programskega in tehničnega dela zazidalnega načrta industrijske cone Vrhnika

1. člen

Javno se razgrne predlog programskega in tehničnega dela zazidalnega načrta industrijske cone Vrhnika, ki ga je izdelal Zavod za načrtovanje Vrhnika pod št. 02/2-80/C.

2. člen

Predlog industrijske cone bo javno razgrnjen v prostorih, ki jih bodo določile krajevna skupnost Vrhnika, Borovnica in Sinja gorica.

3. člen

Pripombe k predlogu zazidalnega načrta lahko dajo delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela in druge organizacije in skupnosti.

4. člen

Navedena dokumentacija bo razgrnjena sedmi dan po objavi tega sklepa v Uradnem listu SRS, za čas 30 dni.

Št. 3/1-350-011/77

Vrhnika, dne 25. avgusta 1983.

Predsednik
Izvršnega sveta
Skupščine občine Vrhnika
Herman Bole inž. l. r.

POPRAVEK

V spremembah in dopolnitvah pregleda stopenj davkov iz osebnega dohodka in stopenj prispevkov iz osebnega dohodka za financiranje splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih na področju družbenih dejavnosti za leto 1983 (Uradni list SRS, št. 27-1187/83 5. 8. 1983) je:

— pri zaporedni številki 33 občina Mozirje v stolpcu 17 pravilna stopnja 11,07.

Št. 420-15/82

Ljubljana, dne 9. septembra 1983.

Direktor
Republiške uprave za družbene
prihodke
Tone Pengov l. r.

POPRAVEK

V odredbi o spremembi in dopolnitvi odredbe o prehodnih računih za vplačevanje zbirnih stopenj davkov in prispevkov iz osebnega dohodka za financiranje družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti, objavljeni v Uradnem listu SRS, št. 27-1188/83 z dne 5. 8. 1983 je:

— pri zaporedni številki 33 občina Mozirje v stolpcu 3 pravilna stopnja 11,07.

Št. 420-15/82

Ljubljana, dne 9. septembra 1983.

Direktor
Republiške uprave za družbene
prihodke
Tone Pengov l. r.

POPRAVEK

V odločbi Ustavnega sodišča SRS, št. UI 109/82-10 z dne 7. 7. 1983, ki je bila objavljena v Uradnem listu SRS, št. 25-1086/83 z dne 21. 7. 1983, je tiskovna napaka, tako da se

— v 5. vrsti 6. odstavka obrazložitve odločbe namesto 5. člena pravilno glasi ... 25. člena...

Uredništvo

POPRAVEK

V statutu Kulturne skupnosti Slovenije, objavljenem v Uradnem listu SRS, št. 6-276/83 z dne 21. II. 1983 se:

3. točka 20. člena pravilno glasi:

»3. Odbor za kulturni razvoj narodnosti v SRS in kulturno sodelovanje«;

tretji odstavek 21. člena se pravilno glasi:

»V delovno področje odbora za kulturni razvoj narodnosti v SRS in kulturno sodelovanje sodi:«

Vodja strokovne službe

Marjan Gabrijelčič l. r.

POPRAVEK

V odloku o ureditvi cestnega prometa v mestu in naseljih na območju občine Kamnik, objavljen v Uradnem listu SRS, št. 19-861/83 z dne 2. VI. 1983 se v 3. vrsti četrtega odstavka 21. člena odloka beseda »sprejeti« pravilno glasi »speljati«; v 23. točki 42. člena se črta beseda »ne«.

Uredništvo

POPRAVEK

V odloku o davkih občanov Skupščine občine Sentjur pri Celju, ki je v prečiščenem besedilu objavljen v Uradnem listu SRS, št. 29-1247/83 z dne 26. avgusta 1983 se popravijo te tiskovne napake:

1. v 2. členu se druga točka pravilno glasi:

»2. davek od dohodka iz kmetijske dejavnosti,«

2. v drugem odstavku 8. člena se beseda »odmerjene« nadomesti z »odmerne«,

3. v prvem odstavku 9. člena se za dvopičjem nad navedbo dobe oprostitve davka doda beseda »let«,

4. v drugem odstavku 12. člena se naselje »Podleša« pravilno glasi »Podlešje«,

5. v drugi alineji prvega odstavka 17. člena se za besedo »lončarstvo« doda »čevljarstvo«,

6. v 21. členu se tabela pravilno glasi:

»če znaša znesek vlaganja din	se zniža letni znesek davka 1/4
do 150.000	10
nad 150.000 do 300.000	20
nad 300.000	30«

7. v četrtem odstavku 32. člena se za besedo »površino« doda »se«,

8. v drugem odstavku 38. člena se beseda »zneske« popravi na »zneska«,

9. v 3. točki 41. člena se beseda »vrokov« popravi na »vzrokov«.

Uredništvo

VSEBINA

Stran

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE SR SLOVENIJE

1249. Odlok o vplačilu razlik v cenah pšenične moke in zdroba 1865
1250. Odlok o začasnih ukrepih za zmanjšanje porabe električne energije 1865
1251. Odlok o obrestni meri zamudnih obresti za davke in prispevke 1866
1252. Dogovor o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985 (prečiščeno besedilo) 1867

REPUBLIKSKI UPRAVNI ORGANI IN ZAVODI

1253. Pravilnik o strokovni izobrazbi, delovnih izkušnjah ter obveznem usposabljanju in načinu preizkusa znanja delavcev, ki opravljajo dela in naloge upravljanja energetskih naprav 1899
1254. Spremembe in dopolnitve pregleda stopenj davkov iz osebnega dohodka in stopenj prispevkov iz osebnega dohodka za financiranje splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih na področju družbenih dejavnosti za leto 1983 1916
1255. Odredba o spremembi in dopolnitvi odredbe o prehodnih računih za vplačevanje zbirnih stopenj davkov in prispevkov iz osebnega dohodka za financiranje družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti 1918
1256. Navodilo o tekočem usklajevanju temeljnih topografskih načrtov meril 1 : 5000 in 1 : 10.000 1918

DRUGI REPUBLIKSKI ORGANI IN ORGANIZACIJE

1257. Samoupravni sporazum o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o skupnih izhodiščih za zagotavljanje socialne varnosti v obdobju 1981 do 1985 1919

ORGANI IN ORGANIZACIJE V OBČINI

1258. Sklep o javni razgrnitvi predloga sprememb in dopolnitev za zazidalni načrt gospodarske cone Celje za območje levi breg Voglajne — obrtna cona in za del zazidalnega načrta levi breg Voglajne — stanovanjsko območje (Celje) 1920
1259. Sklep o javni razgrnitvi predloga sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Nova vas (Celje) 1920
1260. Sklep o javni razgrnitvi spremembe zazidalnega načrta obrtne cone O-2 v Grosupljem 1921
1261. Odredba o preprečevanju, zatiranju in izkoreninjenju hude gnilobe čebelarje v občini Grosuplje 1921
1262. Sklepi o spremembi prispevnih stopenj SIS družbenih dejavnosti (Kamnik) 1921
1263. Sklep o obveznem plačilu razlike med obračunano vrednostjo po predpisanih stopnjah od dohodka zavezancev in vplačano akontacijsko vrednostjo za obdobje januar—september 1983 (Kranj) 1922
1264. Odredba o dopolnitvi odredbe o razglasitvi nekaterih voda na območju občine Laško za varstvene vode 1922
1265. Sklep o ukrepu družbenega varstva v delovni organizaciji Slovenijales Zičnica in njeni delovni skupnosti skupnih poslov (Ljubljana Vič-Rudnik) 1923
1266. Sklep o javni razgrnitvi osnutka dopolnitve družbenega plana občine Slovenske Konjice — prostorski del 1981—1985 1924
1267. Odlok o spremembah odloka o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v obdobju 1982—1985 (Vrhnika) 1924
1268. Odlok o dopolnitvi odloka o imenovanju ulic v naselju Dragomer (Vrhnika) 1925
1269. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o pripravi in sprejemu dolgoročnega plana občine Vrhnika 1925
1270. Sklep o javni razgrnitvi predloga programskega in tehničnega dela zazidalnega načrta industrijske cone Vrhnika 1926

— Popravek pregleda stopenj davkov iz osebnega dohodka in stopenj prispevkov iz osebnega dohodka za financiranje splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih na področju družbenih dejavnosti za leto 1983 1926

— Popravek odredbe o spremembi in dopolnitvi odredbe o prehodnih računih za vplačevanje zbirnih stopenj davkov in prispevkov iz osebnega dohodka za financiranje družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti 1926

— Popravek odloče Ustavnega sodišča SR Slovenije, št. Ur. L 109/83-10 1926

— Popravek statuta Kulturne skupnosti Slovenije 1927

— Popravek odloka o ureditvi cestnega prometa v mestu in naseljih na območju občine Kamnik 1927

— Popravek odloka o davkih občanov Skupščine občine Sentjur pri Celju 1927

DRUŽBENI SISTEM INFORMIRANJA (1983)

Pravnonormativno urejanje družbenega sistema informiranja je potekalo dokaj dolgo. To je tudi razumljivo, ker je bilo treba povsem na novo, ne da bi imeli kakršnekoli vzore, izoblikovati tak družbeni sistem informiranja, ki bi v vseh pogledih in v celoti ustrezal pogojem, značilnostim in potrebam naše družbenopolitične ureditve. Temeljna naloga oziroma funkcija družbenega sistema informiranja je zagotoviti vsem nosilcem samoupravnega odločanja, samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja potrebne, resnične in kvalitetne podatke in informacije. Zaradi tesne povezanosti in soodvisnosti sistema informiranja s procesi družbenega odločanja, planiranja in usmerjanja družbenega razvoja je bilo treba poiskati mnoge izvirne rešitve, ki naj zagotovijo učinkovito odločanje in uveljavljanje samoupravnih pravic in obveznosti delovnih ljudi in občanov, skladen razvoj družbenih odnosov in obvladovanje družbene reprodukcije.

Proces oblikovanja družbenega sistema informiranja se je pričel z novo ustavno ureditvijo leta 1974, se nadaljeval prek zvezne resolucije o temeljih družbenega sistema informiranja (1979) in bil normativno urejen z zveznim zakonom o temeljih družbenega sistema informiranja in informacijskem sistemu federacije (1981) in z republiškim zakonom o družbenem sistemu informiranja spomladi 1983.

V uvodnih pojasnilih k tej zbirki je mag. Slobodan Rakočević podal poleg kratkega pregleda na proces razvoja družbenega sistema informiranja, predvsem pojem in vsebinsko zasnovo, izhodišča, načela in značilnosti pravne ureditve družbenega sistema informiranja, pravice, obveznosti in odgovornost delavcev in uporabnikov podatkov in informacij, nalog informacijskih služb itd. V zbirki so objavljeni: zvezna resolucija, zvezni in republiški zakon, sklepi in usmeritve Skupščine SRS za izvajanje zakona o družbenem sistemu informiranja in pa program aktivnosti v katerega so vključene s točno določenimi nalogami in roki tako temeljne organizacije združenega dela i krajevne skupnosti, kot občinske skupščine in Skupščina SRS ter upravni organi in organizacije.

Cena: 200 din